

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 11

ฉบับที่ 4

เมษายน

2509

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 4 เมษายน (2509)

วารสารรายเดือนของบริการสวัสดิการ ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขานุการ ก.พ. ประธาน
นายประวิณ ณ นคร รองเลขานุการ ก.พ. รองประธาน
นายโสรัจ สุจริตกุล รองเลขานุการ ก.พ. รองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง สำนักงาน ก.พ. กรรมการ

ระเบียบการบอกรับ

ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท ส่งเงินล่วงหน้าไปยัง
“ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร” ส่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน
หรือบอกรับทางโทรศัพท์ ๒๗๖๓๒ ได้

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา เลขานุการ ก.พ.
รองเลขานุการ ก.พ.
ผู้จัดการ พันตรี อรรถ วิชัยกุล
ผู้ช่วยผู้จัดการ นายจระพงษ์ สีวาระวิโรจน์
บรรณาธิการ นายสมดี เจริญกุล
กองบรรณาธิการ นายสายบัว พุ่มแดง
นางนิศยา มาศะวิสุทธ
นายชาญชัย อิงภากรณ์
นายอุดม บุญประกอบ

สารบัญ

ข่าว	หน้า	ภาษาอังกฤษ	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3	บทสนทนาภาษาอังกฤษ... ..	26
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	10	กฎหมาย ระเบียบ	
ข่าวสอบข้าราชการ	12	แบ่งส่วนราชการ (๑)	
วิชาการ		กฎ ก.พ. (๒)	
หลักมนุษยสัมพันธ์	14	ระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ (๘)	
แนวคิดเกี่ยวกับตำแหน่งฯ	19	ปกิณกะ	
Creative Thinking	30	ถ้อยแถลง	2
สิทธิในการรับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยฯ	49	เจ้าตำรวจนายเหล็ก	39
ตอบปัญหา		ดวงดาวและผม	52
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	60	ตอบสมาชิก	69
ปัญหาคลัง	65	เฉลยสอบเขาวนและความรู้รอบตัว	71
ความรู้ในการสอบ		สอบเขาวนและความรู้รอบตัว... ..	72
การสอบสัมภาษณ์ข้าราชการอังกฤษ	44		

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๗๒ ถนนบำรุงเมือง ดอนวัดสระเกษ พระนคร โทร. ๘๑๓๓๒๐

นายสิทธิชัย ปริกมศิลป์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๘

ก้อยแกลสง

เนื่องจาก ก.พ. ชุดที่ ๑๘ (ชุดแรกนับตั้งแต่เริ่มใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นต้นมา) ได้ดำรงตำแหน่งมาครบ ๒ ปี และต้องพ้นจากตำแหน่งตามวาระ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.พ. ชุดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๕ เป็นต้นไป ดังรายนามตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๕ ซึ่งได้เสนอในหน้า ๕ ของวารสารข้าราชการฉบับนี้ ส่วนรายนาม อ.ก.พ. วิสามัญคณะต่างๆ ที่ ก.พ. จะได้พิจารณาตั้งขึ้นเพื่อช่วย ก.พ. กลั่นกรองเรื่องต่างๆ นั้น เราจะได้เสนอให้ทราบในโอกาสต่อไป

แม้ความร้อนอนอ้าวของเดือนเมษายนจะมีมากเพียงใดก็ตาม หรือบางท่านอาจจะกำหนดหยุดพักผ่อนไปแล้วก็ดี แต่ก็คงร้อนใจใคร่ที่จะทราบเกี่ยวกับเรื่องอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาของคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องรอฟังกันต่อไป อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ แทบทุกฉบับ จึงไม่ขอกล่าวซ้ำอีก เพียงแต่หวังไว้ว่าการปรับปรุงอัตราเงินเดือนครั้งนี้คงเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายเท่าที่สมควรจะเป็นไปได้ แต่การที่จะทำให้ทุกคนพอใจนั้นเชื่อว่าคงทำได้ไม่ย่ายนั้

เราต้องขออภัยที่ไม่สามารถพิมพ์ภาพประกอบคำอธิบายเรื่อง “การจำแนกตำแหน่ง” ในฉบับนี้ได้ เพราะบล็อกภาพดังกล่าวที่สำนักงาน ก.พ. เคยให้โรงพิมพ์ซื้อแห่งหนึ่งจัดพิมพ์นั้นเป็นแบบออฟเซตพิเศษ ไม่สามารถนำมาตีพิมพ์โดยแท่นพิมพ์ของโรงพิมพ์ที่พิมพ์วารสารข้าราชการอยู่เป็นประจำได้ จึงต้องทำบล็อกใหม่ เป็นเหตุให้ล่าช้าไปบ้างเล็กน้อย ในฉบับนี้จึงได้เสนอเรื่อง “Creative Thinking” ซึ่งเป็นเรื่องที่กล่าวขวัญกันมากในวงการบริหารขณะนี้ สำหรับเรื่อง “หลักมนุษยสัมพันธ์” ซึ่งเริ่มลงตั้งแต่ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๐๕ ติดต่อกันเรื่อยมานั้น จะจบในฉบับหน้านี้น

ปกวารสารข้าราชการฉบับนี้ : สีเขียว—กระทรวงเกษตร

บรรณาธิการ

อะไรในมโน ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :—

๑. พ.ร.ฎ. จัดแบ่งคณะในมหา วิทยาลัยเกษตร ศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๘
๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแบ่งส่วน ราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี และสำนักงานเร่งรัด พัฒนาชนบท
๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนั กงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม (รายละเอียดอยู่ในหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและ น.ว. ต่างๆ ประกาศใช้ดังนี้ :—

๑. คณะรัฐมนตรีวางระเบียบเกี่ยวกับการโอนเงิน เคียนให้รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ
๒. คณะรัฐมนตรีให้วางระเบียบคำรักษาพยาบาลใน ท้องที่กันดารใหม่ โดยให้ยกเลิกระเบียบเดิมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ และ พ.ศ. ๒๕๐๘ เสีย
๓. ท่านนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้ กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ กำชับผู้บังคับบัญชาทุกระดับให้ช่วยกันพิจารณา สอดส่องความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชา (เกี่ยวกับการ เสพสุรา) ให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมต่อไป หากมีการ ผิดผิดก็ควรพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี
๔. ท่านนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยราชการต่างๆ ช่วยกันสอดส่องดูแลเกี่ยว กับนายหน้าตามสถานที่ราชการ อย่าให้มีพฤติกรรมเป็น ทำนองเรียกร้องเงินเกิดขึ้น

๕. ก.พ. ได้รับรองปริญญาโทบัณฑิตของบัณฑิต วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาต่างๆ ว่าเป็นปริญญา โท ซึ่งอาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ข้อ ๕ (๕) และข้อ ๑๒ แก้ไข เพิ่มเติมโดย กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๐๘ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ข้อ ๑

๖. สำนักงาน ก.พ. ขอความร่วมมือกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ส่งรายชื่อข้าราชการที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ แล้วแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๘

๗. ก.พ. วางหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา โทษข้าราชการ ให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ถือปฏิบัติคือ ในกรณีที่การกระทำ ของข้าราชการเข้าลักษณะความผิดทาง อาญาด้วย การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย ไม่จำเป็นต้อง จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญาแต่อย่างใด

(รายละเอียดอยู่ในหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

แต่งตั้ง นายอรุณ ประสานทอง ผู้อำนวยการ ส่วนการเงิน ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๘

สำนักงานงบประมาณ

แต่งตั้ง นายบุญธรรม ทองไข่มุกต์ ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณฝ่ายบริหาร อีกตำแหน่ง หนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ม.ค. ๐๘

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รับโอน พ.อ. พูลพล อาสนจินดา สังกัดกอง

บัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ชั้นพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๕ ก.พ. ๐๘

กระทรวงการคลัง

กรมสรรพสามิต

แต่งตั้ง

นายสมพร ปวีตราท นายตรวจสรรพสามิตโท กองปราบปราม ดำรงตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิตเขต ๔ จ.ว. นครราชสีมา

นายปรีชา จันทระประสูตร นายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิตเขต ๔ จังหวัดนครราชสีมา ดำรงตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิต เขต ๓ จ.ว. นครราชสีมา

นายพล้ง ลีขวนิช นายตรวจสรรพสามิตโท สำนักงานสรรพสามิต เขต ๓ จังหวัดนครราชสีมา ดำรงตำแหน่งนายตรวจสรรพสามิตโท กองปราบปราม

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๘

กรมสรรพากร

แต่งตั้ง

นายชีพ ไชยบาล สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอชนอม จ.ว. นครศรีธรรมราช ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเรือเสาะ จ.ว. นราธิวาส

นายฉัตรชัย จินดาวงศ์ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเพ็ญ จ.ว. อุดรธานี ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอชนอม จ.ว. นครศรีธรรมราช

นายประยูร ศรีสำราญ ผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จ.ว. สุรินทร์ ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเพ็ญ จ.ว. อุดรธานี

นายอุ้น งามจบ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอกระสัง จ.ว. บุรีรัมย์ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดโท จ.ว. สุรินทร์

นายเจริญ ทองธีระ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเรือเสาะ จ.ว. นราธิวาส ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอกระสัง จ.ว. บุรีรัมย์

นายสมบัติ สุขสมทรง สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอแสวงหา จ.ว. อ่างทอง ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอแม่สอด จ.ว. ตาก

นายสนิท พงษ์นุ่มกุล สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอแม่สอด จ.ว. ตาก ดำรงตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอแสวงหา จ.ว. อ่างทอง

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๘

ออก นายทิพย์ ขัมภรัตน์ ผู้ช่วยสรรพากรเขต ๔ ออกจากราชการ เพื่อบำบัดหนี้จำนำญเหตุ รับราชการแทน ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๐๘

ถึงแก่กรรม นายสว่าง จันทาโก สรรพากรจังหวัดเอก จ.ว. อ่างทอง ถึงแก่กรรมด้วยประสบอุบัติเหตุ เมื่อวันที่ ๑๐ มี.ค. ๐๘

กระทรวงการต่างประเทศ

เลื่อน

น.ส. วรณา ฐาพร พนักงานการต่างประเทศตรี ในกองกลาง ขึ้นเป็นชั้นโทและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกพัสดุและสวัสดิภาพ กองคลัง ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๘

แต่งตั้ง

นายนิพนธ์ วิไลรัตน์ ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

นายเล็ก ต้นเต็มทรัพย์ ดำรงตำแหน่งกงสุลใหญ่
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง

นายวิวรรณ ณ บ่อมเพ็ชร ดำรงตำแหน่งผู้
อำนวยการกองสนธิสัญญาป้องกันร่วมกัน แห่งอาเซียน
ออกเฉียงใต้ กรมองค์การระหว่างประเทศ

นายอนันต์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา
คณะตุลาการแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติ ณ กรุง
นิวยอร์ก

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๐๕

นายจรัส เฉลิมเตียรณ ดำรงตำแหน่งรองปลัด
กระทรวงการต่างประเทศ

นายเข้ม ทิพโกมุท ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรม
การเมือง

นายสมชัย อนุมานราชชน ดำรงตำแหน่งอธิบดี
กรมเศรษฐกิจ

นายมนู อมาตยกุล ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสนธิ
สัญญาและกฎหมาย

ตั้งแต่วันที่ ๕ ก.พ. ๐๕

กระทรวงเกษตร

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายคณัย ประดิษฐทรง เศรษฐกรโท
กองเกษตรสัมพันธ์ แผนกควบคุมโครงการ กองเกษตร
สัมพันธ์ ดำรงตำแหน่งเศรษฐกรโท แผนกควบคุม
โครงการ กองเศรษฐกิจการเกษตร ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๕

กรมการข้าว

แต่งตั้ง นายผจงศักดิ์ หงสกุล พนักงานข้าวโท
กองบำรุงพันธุ์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกพัสดุ สำนักงาน
เลขาธิการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๕

กรมประมง

แต่งตั้ง

นายจเร วัฒนปฤดา นักวิทยาศาสตร์โท แผนก
ปลา กองสำรวจและค้นคว้า ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์
โท สถานีประมงทะเล (สงขลา) จ.ว. สงขลา กองสำรวจ
และค้นคว้า

นายพิมล ชีระเนตร นักวิทยาศาสตร์โท สถานี
ประมงทะเล (สงขลา) จ.ว. สงขลา กองสำรวจและ
ค้นคว้า ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์โท แผนกปลา กอง
สำรวจและค้นคว้า

ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๐๕

กรมปศุสัตว์

แต่งตั้ง

น.ส. ถ้ายอง คุรุณเดช ดำรงตำแหน่ง
นายสัตวแพทย์โท กองวัคซีนและเชื้อม ตั้งแต่วันที่ ๑
ก.พ. ๐๕

ออก นายสนิท นวลนัม หัวหน้าด่านกักสัตว์โท
ด่านกักสัตว์เพชรบูรณ์ จ.ว. เพชรบูรณ์ แผนกด่านกักสัตว์
กองควบคุมโรคระบาด ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ
บำนาญเหตุบรรลุนิติภาวะ ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๐๕

กรมป่าไม้

แต่งตั้ง

นายบุญเกิด กาวิตะ พนักงานป่าไม้โท ประจำ
ป่าไม้เขตเชิงใหม่ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยป่าไม้เขตโท เขต
เชิงราบ ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๐๕

นายสมบัติ ติสวดี ประจักษ์กองคลัง ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยป่าไม้เขตโท เขตปราจีนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ต.ค. ๐๕

กระทรวงคมนาคม

กรมเจ้าท่า

เลื่อน นายกัน แดงเติมผล ประจำแผนก ทะเบียนเรือกล กองทะเบียนขนส่งทางน้ำ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนเรือชั้น ๑ กองทะเบียนเรือ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ก.พ. ๐๘

กรมไปรษณีย์โทรเลข

แต่งตั้ง

นายเอนก ไสวเศษ นายไปรษณีย์โทรเลขเอก ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองสื่อสารโทรเลข

นายสัญญา ขมกานนท์ หัวหน้ากองสื่อสารโทรเลข ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขเอก ส่วนการสื่อสาร ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ก.พ. ๐๘

นายสกุล สุนทรมงคล นายไปรษณีย์โทรเลขโท ที่ทำการไปรษณีย์กลาง ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท ประจำส่วนการสื่อสาร

นายไพรัช แก้ววานิช นายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. ตรัง ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท ที่ทำการไปรษณีย์กลาง

นายทิน เสมอ นายไปรษณีย์โทรเลขโท ประจำส่วนการสื่อสาร ดำรงตำแหน่งนายไปรษณีย์โทรเลขโท หัวหน้า ปท. ตรัง ตั้งแต่วันที่ ๑ มี.ค. ๐๘

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง

ร.ต. เดชศักดิ์ ญาณเกษม พนักงานสหกรณ์โท ประจำกองเศรษฐกิจการสหกรณ์ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยสหกรณ์ จังหวัดโท จ.ว. ร้อยเอ็ด

นายทวีวัฒน์ เจริญสุข ผู้ช่วยสหกรณ์จังหวัดโท จ.ว. ร้อยเอ็ด ดำรงตำแหน่งพนักงานสหกรณ์โท ประจำกองเศรษฐกิจการสหกรณ์

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ก.พ. ๐๘

กรมชลประทาน

เลื่อน

นายทองย้อย ศรีรอดบาง นายช่างตรี แผนกโครงการชลประทานหลวงแม่ปึงเก่า กองชลประทานหลวง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโท แผนกโครงการชลประทานหลวงบางยาง กองชลประทานหลวง

นายจาตุรนต์ มาลีกรัย นายช่างตรี แผนกโรงงาน กองช่างกล ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองช่างกล

ตั้งแต่วันที่ ๑ ธ.ค. ๐๘

แต่งตั้ง นายสกุล เจริญประทีป ดำรงตำแหน่งนายช่างโท แผนกกักกันน้ำ กองพลังน้ำ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธ.ค. ๐๘

ถึงแก่กรรม นายฉลอม สุวณเฒ่าประ ช่างโขน แผนกโครงการก่อสร้างตะวันออกเฉียงเหนือ กองก่อสร้าง ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวาย เมื่อวันที่ ๒๕ ม.ค. ๐๘

กรมทางหลวง

แต่งตั้ง

นายเพชรพงษ์ เวชตระกูล ช่างโขน เขตการทางพิเศษโลก กองบำรุง ดำรงตำแหน่งช่างโขน เขตการทางนครราชสีมา

นายเจน เลือกขาว ช่างโขน เขตการทางนครราชสีมา กองบำรุง ดำรงตำแหน่งช่างโขน เขตการทางพิเศษโลก ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.พ. ๐๘

กระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

ออก นายลิขิต สัตยายุทธย์ ประจำกระทรวง
มหาดไทย ถาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุ
รับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๐๘

กรมการปกครอง

แต่งตั้ง

นายวิเชียร เวชสวรรค์ ประจำกรมการปกครอง
ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กรมการปกครอง

นายกนกศักดิ์ วรรณกนก ปลัดจังหวัดอุดรธานี
ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กรมการปกครอง

นายบุญช่วย ศรีสารคาม ประจำกรมการปกครอง
ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดอุดรธานี

นายถวัลย์ ถาวรสิทธิ์ นายอำเภอขามุนาม จังหวัด
อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอจอมพระ จ.สุรินทร์

ร.ต. คณัย เกตุศิริ รักษาการในตำแหน่งนายอำเภอ
จอมพระ จ. สุรินทร์ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอขามุนาม
จ.ว. อุบลราชธานี

นายบัญชา ช่างกล รักษาการในตำแหน่งนาย
อำเภอมหาชนะชัย จ.ว. อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งนาย
อำเภอเขมราฐ จ.ว. อุบลราชธานี

นายวิศิษฐ์ บุญสิทธิ์ นายอำเภอเขมราฐ จ.ว.
อุบลราชธานี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมหาชนะชัย จ.ว.
อุบลราชธานี

นายเสมอศักดิ์ จิตตะโสธร รักษาการในตำแหน่ง
นายอำเภอภักดีไชย จ.ว. กาฬสินธุ์ ดำรงตำแหน่งนาย
อำเภอโขงเจียม จ.ว. อุบลราชธานี

ตั้งแต่วันที่ ๘ ก.พ. ๐๘

นายคำบุ เหมลา ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่ง อำเภอคอนคาฬ อำเภอภูคาหาร จ.ว. นครพนม
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอคำชะอี จ.ว. นครพนม ตั้ง
แต่วันที่ ๒๑ ก.พ. ๐๘

นายสนธิ รุจิณรงค์ นายอำเภอทุ่งช้าง จ.ว. น่าน
ไปประจำกรมการปกครอง

นายประคัมภ์ วิชัยดิษฐ์ นายอำเภอบ้านแพง จ.ว.
นครพนม ไปประจำกรมการปกครอง

นายสงวน วัฒนานนท์ นายอำเภอปรางค์กู่ จ.ว.
ศรีสะเกษ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านแพง จ.ว.
นครพนม

นายปรีชา พงษ์อัสวานนท์ นายอำเภอด่านขุนทด
จ.ว. นครราชสีมา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอโป่งน้ำร้อน
จ.ว. จันทบุรี

นายดัด นิละนิธิ ปลัดจังหวัดสมุทรสาคร ดำรง
ตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กรมการปกครอง

นายเลื่อน ยอดวิมล นายอำเภอลาดยาว จ.ว.
นครสวรรค์ ดำรงตำแหน่งปลัดจังหวัดสมุทรสาคร

นายเสถียร หุนตระกูล ประจำกองอาสารักษา
ดินแดน ดำรงตำแหน่งนายอำเภอลาดยาว จ.ว.นครสวรรค์

นายประคัมภ์ จงสืบพันธ์ นายอำเภอพระประแดง
จ.ว. สมุทรปราการ ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการ กรม
การปกครอง

นายพีระ บุญจิว นายอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จ.ว. ฉะเชิงเทรา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอพระประแดง
จ.ว. สมุทรปราการ

นายอตุล อนุตรกุล นายอำเภอกระทุ่มแบน จ.ว.
สมุทรสาคร ดำรงตำแหน่งนายอำเภอกระทุ่มแบน จ.ว.
สมุทรสาคร

นายประพันธ์ ศรีประพันธ์ ประจำกรมการปกครอง
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอกระทุ่มแบน จ.ว. สมุทรสาคร

นายอดิเรก ศรีสุภผล นายอำเภอรามบุรีบุรีระ
จ.ว. ชนบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอชนบุรี จ.ว. ชนบุรี

นายเปรมศักดิ์ วิเชียรภักดี นายอำเภอชุมแพ
จ.ว. ขอนแก่น ดำรงตำแหน่งนายอำเภอรามบุรีบุรีระ จ.ว.
ชนบุรี

นายผ่อง รามัญ นายอำเภอชนบุรี จ.ว. ชนบุรี
ดำรงตำแหน่งนายอำเภอคลองชัน จ.ว. ชนบุรี

ว่าที่ ร.ต. ประวิทย์ ชุติชเดช นายอำเภอตลิ่งชัน
จ.ว. ธนบุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมืองปราชญ์บุรี จ.ว.
ปราชญ์บุรี

ร.ท. สุชาติ คำไทย นายอำเภอเมืองปราชญ์บุรี จ.ว.
ปราชญ์บุรี ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบางเขน จ.ว.พระนคร
นายอุทิศ ชันชพิน นายอำเภอบางเขน จ.ว.
พระนคร ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมั่นบุรี จ.ว.พระนคร
ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ก.พ. ๐๕

กรมโยธาเทศบาล

แต่งตั้ง นายประยูร จันทรักษ์ ช่างโท แผนก
อาคาร กองก่อสร้าง ไปดำรงตำแหน่งช่างโท แผนกควบคุม
การก่อสร้าง กองก่อสร้าง ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ก.พ. ๐๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมศิลปากร

เลื่อน นางพรศิริ จิตตะเสวี ประจำแผนก
สารบรรณ สำนักงานเลขานุการกรม ขึ้นเป็นชั้นโท และ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูโท แผนกโรงเรียนช่างศิลป์
กองศิลปศึกษา ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ก.พ. ๐๕

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

เลื่อน นายวงแหวน มณีกุล พนักงานต่าง
ประเทศตรี กองการสาธารณสุขต่างประเทศ ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง พนักงาน การต่างประเทศโท
กองการสาธารณสุขต่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ก.พ. ๐๕

กรมการแพทย์

เลื่อน

แพทย์หญิง จันทนา สุขวจน์ นายแพทย์เอก ผู้
อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญา นนทบุรี ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศรี-
ธัญญา นนทบุรี

นายแพทย์อุดม จินดาวงนิก นายแพทย์เอก ผู้
อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นพิเศษ และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลชลบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ก.พ. ๐๕ □

อะไรจะเป็นแล้วต้องเป็น

อันชีวิตคนนั้นล้วนมีบท
เมื่อถึงบทจะเป็นไปเช่นใด
เป็นบทซึ่งตายตัวทั่วกันหมด
บทของใครบทใดชีวิตแจ

เหมือนใครจดคำขาดवादไว้ให้
ต้องเป็นไปเช่นนั้นไม่ผันแปร
จะแก้บทนั้นมนุษย์สุดจะแก้
อย่ายุ่งแต่รำออกนอกบทไป

“คติเทศ” ของพระยาโกมารกุลมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๗ และวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๐๘ นั้น

บัดนี้ กรรมการดังกล่าวได้ดำรงตำแหน่งมาครบ ๒ ปี และต้องพ้นจากตำแหน่งตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ผู้มีนามต่อไปนี้ เป็นกรรมการข้าราชการพลเรือนผู้ทรงคุณวุฒิ ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ สืบต่อไป คือ

๑. พระศุลยพากย์สุวัฒน์เจ้า
๒. หลวงพิณพากย์พิทยาเกท
๓. นายดิเรก ชัยนาม
๔. นายทวี แรงขำ
๕. พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร
๖. พลโท แสงว เสนาณรงค์
๗. นายบุญมา วงศ์สวรรค์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป.

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ขาลิ เอี่ยมกระสินธุ์

เอเชีย

ซีเรีย กองทัพบาชเรชซึ่งมี พลตรี ซาลาห์ เจดิด เป็นหัวหน้า ก่อรัฐประหารขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ และปลดประธานาธิบดีอมีน ฮาเฟซ และนายกรัฐมนตรี ซาลาห์ บิตาร์ ออกจากตำแหน่ง รัฐประหารครั้งนี้ไม่มีการนองเลือด รัฐบาลใหม่ของซีเรียประกาศตั้ง ดร. นูรุดดิน ฮาดีสซี เป็นประธานาธิบดี และ ดร. ยูซุฟ ไชยัน เป็นนายกรัฐมนตรี

อินโดนีเซีย ศาลทหารอินโดนีเซียพิพากษาประหารชีวิต นายเอน โจโน หัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์อันดับ ๓ ฐานสมคบกับพวกกบฏยึดอำนาจในประเทศเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ นักศึกษาอินโดนีเซียได้เดินขบวนประท้วงประธานาธิบดีโซการ์โน ที่ปลดนายพลนาซูเตียนออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นักศึกษาเหล่านั้นร้องตะโกนให้แขวนคอประธานาธิบดีโซการ์โน และยุบคณะรัฐบาลซึ่งเบนคอมมิวนิสต์ ประธานาธิบดีโซการ์โนต้องลงนามในเอกสารมอบอำนาจทางการเมืองให้แก่นายพลซูฮาร์โต ผู้บัญชาการทหารบกอินโดนีเซีย เมื่อ ๑๑ มี.ค. แต่โซการ์โนก็ยังคงดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีต่อไป

อินเดีย เกิดการจลาจลตามเมืองเล็ก ๆ หลายแห่งรอบเมืองกัลกัตตา เหตุเกิดจากประชาชนและคนงานได้หยุดงานประท้วงนโยบายของรัฐบาล ตามคำเรียกร้องของพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายซึ่งเป็นฝ่ายค้าน ในเหตุการณ์ครั้งนี้ มีผู้ก่อการวุ่นวายถูกยิงตาย ๑๒ คน

จีน สภาแห่งชาติจีนคณะชาติลงมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๘ ให้เจียงไคเช็คดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสืบต่อไปอีก ๖ ปี นับเป็นวาระที่ ๔ ขณะนี้ ประธานาธิบดีเจียงไคเช็คอายุได้ ๗๕ ปีแล้ว

แอฟริกา

กานา กองทัพบกกานาและกำลังตำรวจได้ยึดอำนาจรัฐบาลเป็นผลสำเร็จ และได้ปลดประธานาธิบดีเอ็นคูมาห์ พร้อมทั้งคณะรัฐมนตรีทั้งหมดเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ กานามีชื่อเดิมว่า โกลด์โคสต์ เป็นอาณานิคมแห่งแรกของอังกฤษในแอฟริกา กานาได้รับเอกราชเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ปัจจุบันมีพลเมืองประมาณ ๗๒๐,๐๐๐ คน และปกครองด้วยระบอบเผด็จการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา

กินี ประธานาธิบดีเซกูตูเรแห่งกินีได้ประกาศยกย่อง ดร. เอ็นคูมาห์ให้เป็นประธานาธิบดีของกินีและกานา พร้อมกันทั้งสองประเทศ ทั้งยืนยันว่า ต่อแต่นี้ไป ตนจะอยู่ในบังคับบัญชาและฟังคำสั่งของ ดร. เอ็นคูมาห์

ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียกับนิวซีแลนด์จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมอาสา ตนกูอับดุลราซัค รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียกล่าวว่า กองการนี้ เป็นองค์การร่วมมือระหว่างประเทศในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ยุโรป

อังกฤษ รัฐบาลอังกฤษจะทูลถวายความเห็นต่อพระนางเจ้าอลิซาเบธแห่งอังกฤษ ให้ทรงมีพระบรมราชานุมัติให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในอังกฤษในวันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๐๘ และให้ทรงประกาศพระบรมราชโองการยุบสภาอังกฤษในวันที่ ๑๐ เดือนเดียวกัน

อเมริกา

สหรัฐได้รับความสำเร็จในการทดลองยานอวกาศพอลโลที่ไม่น้ำมัน สหรัฐจะใช้ยานอวกาศนี้ส่งมนุษย์ไปยังดวงจันทร์ใน พ.ศ. ๒๕๑๓

ประธานาธิบดี จอห์นสัน แห่งสหรัฐ ยืนยันว่า ความมุ่งหมายในการสู้รบใน เวียดนามนั้น อยู่ในวงจำกัด เฉพาะเวียดนามเท่านั้น สหรัฐจะต้องเอาชนะฝ่ายรุกรานและต้องการให้รัฐบาลเวียดนามมีเสถียรภาพ และประชาธิปไตย.

๕ เก็บตก

เรื่องของการไล่ช้าง

ข้าราชการหนุ่มผู้หนึ่งขณะนั่งรถเมย์มาทำงานในตอนเช้า ตลอดระยะทางที่วิ่งผ่านมานั้น เขานั่งฉีกกระดาษแล้วไปขยไปที่ดินตลอดเวลา ขยแก่คนหนึ่งที่นั่งข้าง ๆ อดรอนทนต่อไปไม่ได้ก็ถามข้าราชการผู้นั้นขึ้น

ชายแก่ : “พ่อหนุ่มจ๊ะ ฉีกกระดาษไปขยลงไปทำไมกัน เดียวถูกจับนะ”

ข้าราชการหนุ่ม : “ไปขยไล่ช้างครับ”

ชายแก่ : “ไม่เห็นมีช้างสักตัว”

ข้าราชการหนุ่ม : “เห็นไหมล่ะครับ ได้ผลดีหมด ช้างหนีไปหมดแล้ว”

“ B ”

ข้อสอบข้าราชการ

ข้อสอบคัดเลือก

ทราบว่าส่วนราชการต่อไปนี้ จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมพลศึกษา
 - ก. ปริญญาทางการศึกษา หรือทางครุศาสตร์ หรือทางอักษรศาสตร์ รวม ๒ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
 - ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาระดับสูง แผนกเลขานุการ ๑ อัตรา แผนกพาณิชยการ ๑ อัตรา รวม ๒ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
๒. กรมศิลปากร
 - ก. ประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาระดับสูง หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ แผนกพาณิชยการ ๑ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
๓. กรมไปรษณีย์โทรเลข
 - ก. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างยนต์ ๕ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑
๔. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
 - ก. ปริญญาทางนิติศาสตร์ หรือธรรมศาสตร์บัณฑิต ๑๐ อัตรา ปริญญาทางการบัญชี ๒ อัตรา รวม ๑๒ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
๕. กรมการปกครอง
 - ก. ปริญญาทางการบัญชี หรือทางพาณิชยศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางรัฐศาสตร์ ๖ อัตรา ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ ๑ อัตรา รวม ๙ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
 - ข. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างภาพ ๒ อัตรา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาวาดเขียน หรืออนุปริญญาทางศิลป์ ๑ อัตรา รวม ๓ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑
๖. กรมชลประทาน
 - ก. ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ๒ อัตรา ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์ ๓ อัตรา ปริญญาทางฝ่ายชลประทาน หรือประกาศนียบัตรจากโรงเรียนนายทหารแผนที่ (หลักสูตร ๕ ปี) จากกรมแผนที่ทหารบก ๔ อัตรา ปริญญาทางช่างชลประทาน ๒๘ อัตรา ปริญญาทางกลไกกรรมและสัตว์บาล ๑ อัตรา รวม ๓๘ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
 - ข. ปริญญาทางรัฐศาสตร์ สาขาการทูตและต่างประเทศ หรือปริญญาทางอักษรศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ ๑ อัตรา ปริญญาทางอักษรศาสตร์ ๑ อัตรา รวม ๓ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๒
 - ค. ประกาศนียบัตร ประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาบัญชี ๕ อัตรา อนุปริญญาทางช่างชลประทาน หรือประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพ

ชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๓๑ อัตรา อนุปริญญาทางช่างชลประทาน ๓ อัตรา ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๘ อัตรา แผนกวิชาช่างสำรวจ ๘ อัตรา แผนกวิชาช่างยนต์ ๑๖ อัตรา แผนกวิชาเลขานุการ ๓ อัตรา แผนกวิชาเกษตรกรรม ๘ อัตรา แผนกวิชาช่างก่อสร้าง ๑๒ อัตรา แผนกวิชาช่างโลหะ ๒ อัตรา แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ๑ อัตรา แผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ๑ อัตรา รวม ๘๘ อัตรา เพื่อบรรจุในชั้นตรี อันดับ ๑

- ง. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกเลขานุการหรือแผนกพาณิชยการ ๕ อัตรา แผนกพาณิชยการ ๖ อัตรา แผนกช่างก่อสร้าง ๖๐ อัตรา แผนกช่างกล ๒๒ อัตรา แผนกช่างสำรวจ ๕ อัตรา แผนกเกษตรกรรม ๑๐ อัตรา แผนกวิจิตรศิลป์ ๒ อัตรา รวม ๑๐๕ อัตรา เพื่อบรรจุชั้นจัตวา อันดับ ๒

ทำการใดให้พอใจไปทั้งหมด

มีพระพรหมในโสฬสทำได้หรือ
ตัวเราเป็นมนุษย์เพียงสองมือ
สุดปรนปรี้อตามใจได้ทั่วกัน
ควรถือหลักทำงานด้วยหาญกล้า
ทั้งตรงไปตรงมาไม่เคยฉฉฉฉฉฉฉ
มีความซื่อสัตย์เป็นสำคัญ
จะฝ่าฟันไปได้ดังใจปอง

ศึกษาภาษิต

หลักมนุษยสัมพันธ์

โดย

ดร. ชูบ กาญจนประกร

(ต่อจากฉบับก่อน)

๕. หลักความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง

ในความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องนั้น มีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ช่วยเป็นประโยชน์ส่งเสริม คำจูงใจเป็นอันมาก แต่จะขอนำมาเสนอในที่นี้เฉพาะที่ผู้เขียนเห็นว่าสำคัญ รวม ๓ ประการ* คือ พรหมวิหารธรรม & อิทธิบาทธรรม & และ สังคหวัตถุธรรม & ซึ่งจะขอนำมาเสนอโดยสังเขป เพื่อประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้^{๒๔}

ก. พรหมวิหารธรรม

พิจารณาตามรูปศัพท์ ก็หมายความว่า พรหมวิหารธรรม คือ ธรรมอันเป็นที่อยู่ของพรหม คือผู้ประเสริฐ จะอย่างไรก็ตาม แม้ในกรณีบุคคลทั่วไปที่เป็นคนธรรมดา มิใช่เทวดา พระอินทร์ พระพรหมก็ตาม หากเป็นผู้ที่มีคุณธรรมเหล่านี้ ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประเสริฐ แม้เป็นผู้ที่อ่อนด้อยวิญญู ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้ใหญ่ เป็นคุณธรรมที่เกี่ยวข้องตัวเราเองกับคนอื่นในอันที่จะต้องประพฤติปฏิบัติธรรมข้อนี้ เฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่เป็นหัวหน้ากับลูกน้องในวงการบริหารงาน จะต้องมีความรู้คุณธรรมนี้และต่างตอบแทนกัน คือ

(๑) เมตตา ได้แก่ไมตรีจิตคิดจะให้เขามีสุข ตรงกันข้ามกับความพยาบาท คือคิดปองร้าย

* ผู้เขียนเคยแนะนำให้นักศึกษา และเคยเรียกธรรม ๓ ประการนี้ย่อๆ เพื่อสะดวกแก่การจดจำและเตือนใจอยู่เสมอว่า “พรหม—อิทธิ—สังค”

^{๒๔} โปรดพิจารณารายละเอียด จาก สุชีพ ปุญญานุภาพ, สำนวนามมทา ฉบับทำเชิงอรรถ โดย ชูบ กาญจนประกร (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๖), หน้า ๓๔—๓๕.

(๒) กรุณา คือ คิดเอ็นดูช่วยให้ผู้ประสบทุกข์ได้พ้นทุกข์ ตรงกันข้ามกับความโหดร้ายเบียดเบียน

(๓) มุทิตา คือ มีความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ตรงข้ามกับความริษยา

(๔) อุเบกขา คือ การวางตัวเป็นกลาง ไม่ลำเอียง

ข. อิทธิบาทธรรม

อิทธิบาทธรรมเป็นคุณธรรมที่เกี่ยวเนื่องด้วยตนเอง หรือศีลธรรมอันเป็นที่พึ่งแห่งตน ซึ่งใดที่พอทำได้เอง ก็ให้ช่วยตนเอง หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ธรรมอันเป็นเหตุให้บรรลุความสำเร็จผล ๔ ประการ คือ

(๑) ฉันทะ สร้างสรรค์ความพอใจแก่เรื่องที่จะทำให้สำเร็จนั้น

(๒) วิริยะ ใช้ความเพียรพยายามทำให้สำเร็จ ไม่เกียจคร้าน

(๓) จิตตะ มุ่งให้ความสนใจแก่สิ่งที่จริงจกกับเรื่องที่กระทำนั้น

(๔) วิมังสา มุ่งทำด้วยปัญญา ด้วยความรอบคอบสอบสวนให้ทราบรายละเอียดถึงเหตุและผลอันจะเกิดและจะได้รับจากการกระทำนั้น

ค. สังคหวัตถุธรรม

สังคหวัตถุธรรม เป็นคุณธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งการ สงเคราะห์กัน บิดเหนี่ยวนำใจกัน ๔ ประการ คือ

(๑) ทาน การให้ปัน

(๒) บิยวาจา การเจรจาไพเราะอ่อนหวาน

(๓) อัตถจริยา การประพฤติอันเป็นประโยชน์เกื้อกูลกัน

(๔) สมันัตตา การวางตัวเป็นผู้สม่ำเสมอและทำตัวของเราให้เข้ากับคนทั้งหลาย

ได้

ผู้เขียนมีความเห็นเป็นส่วนตัวว่า เพียงแต่หลักคุณธรรมทั้งสามนี้ หากหัวหน้าและลูกน้องยึดมั่นเป็นหลักปฏิบัติต่อกันโดยครบถ้วน ไม่ขาดตกบกพร่องแล้ว มิใช่เฉพาะแต่มนุษยสัมพันธ์เท่านั้นที่จะราบรื่น แม้แต่งานก็จะดีขึ้นตามไปด้วย จะได้ทั้งงาน ความสัมพันธ์อันดี และ

น้ำใจคน แต่เรามากลิมพระและคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ ปลอ่ยให้กิเลสและอารมณ์ครอบงำจิตใจอยู่ โดยไม่สามารถสลัดทิ้งให้สิ้นไปได้

๖. สรุปหลักพุทธธรรมเพื่อบุคคลสมัยใหม่

ผู้เขียนขอสรุปวิเคราะห์หลักพุทธธรรมเพื่อบุคคลสมัยใหม่ด้วยความรู้น้อย โดยเปรียบเทียบกับหลักมนุษยสัมพันธ์ของฝรั่งว่า หลักมนุษยสัมพันธ์ของฝรั่งมุ่งที่การจูงใจโดยจัดให้มีและส่งเสริมประโยชน์สุขทางวัตถุ (material well-being) เป็นประการสำคัญ เพื่อให้เกิดความสุขความพอใจของแต่ละคนและกลุ่มชน ในอันที่จะให้เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ให้การทำงานได้ผลงานสูงขึ้น แต่ตามหลักมนุษยสัมพันธ์ในพระพุทธศาสนา มุ่งที่ความสะอาดบริสุทธิ์ทางใจ (spiritual well-being) ของแต่ละคน โดยมีหลักปรัชญาแห่งชีวิตที่พระพุทธศาสนาวางหลักไว้เพื่อให้แต่ละคนยึดถือเอา และใช้เป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตสำหรับแต่ละคนที่จะเลือกใช้ด้วยปัญญา ตามกรณีแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้พ้นจากทุกข์แล้วแต่ละคนจะมีความสุขและการอยู่ร่วมกันด้วยความผาสุกก็จะเป็นผลตามมา จะอย่างไรก็ตาม ทั้งสองหลักต่างมีจุดมุ่งที่มนุษยสัมพันธ์อันดี เพื่อความผาสุก สงบสันติของมนุษยชาติและของโลกเช่นเดียวกัน *

สรุป

ข้อเสนองานเรื่องหลักมนุษยสัมพันธ์ในบทความนี้ หากพิจารณาโดยสรุปจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งประวัติการบริหาร ย่อมปรากฏความจริงว่า มนุษย์สัมพันธ์มีมาคู่กับมนุษยชาติ และมีมาตั้งแต่คนเรารู้จักทำงานโดยรวมกำลังเป็นกลุ่มชน (organized groups) แต่มนุษย

* ผู้เขียนมีภาระทางใจที่รู้สึกวิตกกังวลว่า ท่านผู้อ่านอาจจะเข้าใจผิดว่า การที่ผู้เขียนนำหลักพุทธธรรมมาเปรียบเทียบกับหลักของฝรั่งนั้น มิเป็นการบังควร ในกรณีนี้ ผู้เขียนตระหนักดีว่า หลักพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ล้นพ้น มิจำเป็นต้องเปรียบเทียบกับหลักอื่นใด ที่มีคุณค่าอย่างสูงสุดอยู่ในตัวเองแล้ว แต่เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหลักมนุษยสัมพันธ์ตามบทความนี้จึงจำเป็นต้องกระทำ แม้จะฝืนความรู้สึกอยู่มากก็ตาม ทั้งนี้ นับเป็นเหตุผลประการหนึ่ง เหตุผลอีกประการหนึ่ง ก็คือ เป็นเพราะผู้เขียนเองแม้จะทำตัวให้มีอุเบกขาอย่างที่สุดแล้วก็ตามก็ยังสละกิเลสไม่ได้ ละเว้นแทนที่จะให้ท่านผู้อ่านซาบซึ้งในคุณค่าของหลักมนุษยสัมพันธ์ ในพระพุทธศาสนาด้วยตัวของท่านเอง ผู้เขียนก็อดที่จะไม่โอ้อวดของดีในพระพุทธศาสนาเสียมิได้ เพราะเท่าที่ได้อ่านตำราของฝรั่งมาก็มากแล้ว ยังไม่เคยพบเห็นว่า ตำราเล่มใดของฝรั่งที่รวบรวมหลักต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่โดยครบถ้วนเหมือนหลักในพระพุทธศาสนา จึงขอขานความเข้าใจและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สัมพันธ์ในสมัยโน้นมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนต่อคน คนต่อกลุ่ม และกลุ่มชนต่อกลุ่ม ชนซึ่งอยู่ในวงแคบเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จึงยังไม่มีการจัดหรือยัง ไม่มีความสำคัญมากพอที่จะจัด ให้เป็น วิชาวิชามนุษยสัมพันธ์ ชนเพื่อการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังเหมือน อย่างที่ปรากฏอยู่ ในการศึกษา วิชาการรัฐประศาสนศาสตร์และวิชาการบริหารธุรกิจอย่าง ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้

การศึกษาวិชาการบริหารในสมัยต้น ๆ มีลักษณะมุ่งเน้นเทคนิคการบริหารและการจัด องค์การ โดยเป็นประการสำคัญ จนกระทั่งมีผู้กล่าวอย่างล้อเลียนว่า การศึกษาวิชาการบริหารใน สมัยนั้นเป็นการศึกษาองค์การโดยไม่คำนึงถึงคน (organization without man)

เมื่อเทคนิคการบริหารและการจัดองค์การก้าวหน้าไปมากแล้ว ปัญหาเรื่องคนกลับเป็น ปัญหาใหญ่ เพราะเทคนิคการบริหารจะดีสักเพียงใดก็ตาม ถ้าคนไม่มีจิตใจในการทำงานแล้ว ผลงานที่หวังว่าจะได้รับจากการใช้เทคนิคการบริหารนั้นก็จะไม่เป็นไปโดยเต็มภาคภูมิ ฉะนั้น ใน ระยะหลัง ๆ นี้จึงมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องคนทั้งในลักษณะการศึกษาวิชาการพฤติกรรมศาสตร์ (behavioral science) เพื่อเข้าใจเรื่องคนและพฤติกรรมของคนทั่วไป และยังไม่หาความจริงที่เกี่ยวกับ มนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน (human relations at work) เป็นการเฉพาะเจาะจงอีกด้วย การศึกษา วิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ในระยะหลังนี้ หากพิจารณาโดยส่วนรวมจึงมีแนวโน้มไปในทาง ศึกษาเรื่องคนมากขึ้น กว้างขวางยิ่งขึ้น จนกระทั่งมีผู้พูดและเขียนล้ออีกว่า สมัยนี้มุ่งศึกษาเรื่อง คนจนไม่คำนึงถึงการจัดองค์การ (man without organization)

อย่างไรก็ตาม หากจะพิจารณาแนวการศึกษาวิชาการบริหารในเมืองไทยทั้งในทาง รัฐประศาสนศาสตร์และการบริหารงานอื่น ๆ เท่าที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้ ก็จะปรากฏความจริง ว่า มีลักษณะผสมระหว่าง organization without man กับ man without organization แต่ถ้าวินิจฉัยพิจารณาว่า การศึกษาวิชาการบริหารในเมืองไทยมีแนวโน้มเหมือนกันกับที่มุ่งเน้นอยู่ใน ต่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาหรือไม่นั้น ก็ยืนยันได้อย่างเต็มปากเต็มคำได้ว่า ยังไม่ถึง ขั้นนั้น ทั้งนี้ เป็นเพราะมีข้อจำกัดในการศึกษาวิจัยที่สำคัญอยู่ประการหนึ่ง คือ การขาดแคลนผู้ ที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จะร่วมกันศึกษาวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ เป็นเรื่องทั่ววิชาการจะ ต้องดำริและหาทางแก้ไขเพื่อให้วิชานี้ก้าวหน้าได้มาตรฐานเทียมทันกับนานาประเทศต่อไป

ปัญหาข้อนี้จะมียุ่มาจนน้อยในวงวิชาการเพียงใดหรือไม่นั้น นักวิชาการย่อมตระหนัก ต่อยุ่แก่ใจแล้ว ไม่จำเป็นต้องพรรณนาให้ยาวความ เพราะแม้แต่คำวามนุษยสัมพันธ์ที่ใช้อยู่

ก็เป็นคำที่บัญญัติขึ้นจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “human relations” จากอิทธิพลของต่างประเทศ และแม้แต่ในต่างประเทศเองก็เพิ่งจะเห็นความสำคัญของวิชามนุษยสัมพันธ์มาขึ้นเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้เอง

กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ และการศึกษาวิชานี้ในสังคมชาวพุทธอย่างถ่องถ้วนรอบคอบแล้วก็ย่อมจะพบความจริงดังกล่าวแล้ว ในตอนต้น ๆ ก่อนบทสรุปนี้ว่า คำสั่งสอนของพระพุทธองค์เป็นรากฐานของมนุษยสัมพันธ์ และมีแนวปรัชญาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๕ ศตวรรษ และในเมืองไทยก็ได้รับเอาหลักธรรมของพระพุทธองค์เป็นปรัชญาแห่งชีวิตมาแล้วไม่น้อยกว่า ๗ ศตวรรษ ตลอดระยะเวลาอันมีการสอนและการศึกษาที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ในรูปของการศึกษาหลักพระพุทธศาสนาเป็นลำดับมานั้น ในสังคมชาวพุทธจึงมีหลักมนุษยสัมพันธ์ตามหลักพระพุทธศาสนาอยู่แล้วอย่างมากมาย ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีผู้รวบรวมขึ้นเป็นหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบเพื่อการศึกษา (systematic study) ขึ้น โดยเฉพาะในรูปของทฤษฎีก็ตาม แต่ทางปฏิบัติก็มีปรากฏอยู่ในหลักราชการและการปฏิบัติต่อกันในความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องเสมอ ส่วนปัญหาในทางปฏิบัตินั้นก็ย่อมมีอยู่มากบ้างน้อยบ้างตามควรแก่กรณี เพราะอวิชชาของมนุษย์ไม่สามารถสลัดทิ้งได้ และลักษณะการที่คนเราเข้าถึงพระและรศพระธรรมในอันที่จะรับเอาและถือเอาซึ่งหลักพระพุทธศาสนาเป็นหลักปรัชญาประจำใจนั้นอาจมากน้อยต่างกันอยู่บ้าง

(ยังมีต่อ)

“.....ในปัจจุบันปรากฏว่า อาจารย์มักนิยมโอนหรือลาออกไปทำงานในหน่วยราชการอื่นหรือองค์การห้างร้านค้าเอกชนเป็นจำนวนมาก และผู้ที่โอนหรือลาออกไปนั้นส่วนมากเป็นอาจารย์ในชั้น “ดี” มิฉะนั้นคงไม่มีใครอยากได้ และปรากฏว่าท่านเหล่านั้นไปประสบความสำเร็จในเรื่องในหน้าที่การงานจนสารสมบัติกกันเป็นส่วนใหญ่ ที่จะไปตกตำแหน่งน้อย.....”

อมร รัชชาติย์ “การบริหารงานมหาวิทยาลัย : รัฐบาลกับมหาวิทยาลัย”

รายงานสืบหาเรื่องราวและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๐๗)

ตำราญ ถาวรายศม์

หัวหน้ากองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

แนวคิดเกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

(ต่อจากฉบับก่อน)

๒. การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งให้เป็นชั้นและอันดับสูงขึ้น

๒.๑ การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งให้เป็นชั้นสูงขึ้น

เป็นวิธีการที่ ก.พ. พิจารณาเปลี่ยนแปลงตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเดิม ให้เป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้น โดยใช้เงินเดือนของตำแหน่งเดิม เป็น เงินเดือนของตำแหน่งใหม่ การพิจารณาเปลี่ยนแปลงตำแหน่งโดยวิธีนี้ ก.พ. จะพิจารณาเมื่อ

(๑) ข้าราชการได้รับเงินเดือนเต็มขั้นสูงสุดของชั้น คือ ชั้นจตุรา อันดับ ๓ ขั้น ๘๕๐ บาท หรืออันดับพิเศษขั้น ๘๐๐ บาท ขั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท ขั้นโท อันดับ ๓ ขั้น ๒,๖๕๐ บาท และชั้นเอก อันดับ ๒ ขั้น ๔,๓๐๐ บาท และ

(๒) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัดเห็นว่า ตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงอยู่ มีปริมาณและคุณภาพของงานสูง สมควรที่จะเปลี่ยน (กำหนด) อัตราเงินเดือนของตำแหน่งให้ เป็นชั้นสูงขึ้น แล้วเสนอขอให้ ก.พ. พิจารณานุมัติ

การพิจารณาของ ก.พ. ในการกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้นนี้ มีวิธีการพิจารณาและแบ่งชั้นของการพิจารณา เช่นเดียวกับการพิจารณาให้มีตำแหน่งใหม่ดังกล่าวแล้ว ในข้อ ๑ ดังนี้

๒.๑.๑ พิจารณาว่าควรจะให้มีความตำแหน่งที่มีอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้นหรือไม่

การพิจารณาชั้นนี้ ก.พ. จะสอบสวนและวิเคราะห์ดูว่าตำแหน่งชั้นสูงที่มีอยู่เดิม พอเพียงหรือไม่ ตัวอย่าง เช่น เมื่อกรมหนึ่งขอกำหนดอัตราเงินเดือนตำแหน่งนายช่างตรี ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งได้รับเงินเดือนชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท เป็นตำแหน่งนายช่างโท

อัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๓ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท ก.พ. จะวิเคราะห์สอสอบปริมาณและคุณภาพของงานว่า ตำแหน่งนายช่างโท ที่มีอยู่แล้วเพียงพอหรือไม่ โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์งานเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้แล้วใน ข้อ ๓.๓ ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าจำนวนตำแหน่งนายช่างโทที่มีอยู่แล้วยังไม่เพียงพอสำหรับปริมาณและคุณภาพของงานแล้วจึงจะพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้นสำหรับเลื่อนชั้นหรือแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโทต่อไป สำหรับกรณีที่ ก.พ. เห็นว่า ตำแหน่งนายช่างโทที่มีอยู่แล้วเพียงพอ ก.พ. ก็จะไม่อนุมัติการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้นตามที่กรมเจ้าสังกัดขอ ดังนั้น ตามวิธีการพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้นของ ก.พ. ดังกล่าวแล้ว พอจะชี้ให้เห็นว่า การพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้น ถือปริมาณและคุณภาพของงานเป็นหลักพิจารณา มิได้ถือเอาอาวุโส หรือ
ถือเวลาที่ผู้ครองอัตราเงินเดือน ได้รับอัตราเงินเดือนเต็มขั้นสูงสุดของชั้นเป็นหลักแต่ประการใด ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักที่ว่า “งานมากเงินมาก งานน้อยเงินน้อย” (equal pay for equal work)

๒.๑.๒ พิจารณาว่าควรที่จะกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดชื่อตำแหน่ง กำหนด
คุณวุฒิ และกำหนดอัตราเงินเดือน อย่างไร

การพิจารณากำหนดองค์ประกอบ ๔ อย่างของตำแหน่ง ก.พ. จะพิจารณากำหนดและตรวจสอบโดยวิธีเช่นเดียวกันกับที่กล่าวมาในข้อ ๓.๒, ๓.๓, ๓.๔ และ ข้อ ๓.๕ ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะการกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้นก็คือการพิจารณาให้มีตำแหน่งใหม่ โดยใช้
อัตราเงินเดือน (ตัวเงิน) ของตำแหน่งเดิม ถ้าจะเขียนเป็นแผนผังก็ได้ดังนี้

ก. การกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นสูงขึ้นสำหรับตำแหน่งในสายเดียวกัน

สมมติว่า ก.พ. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท ตำแหน่งนายช่างตรี เป็นอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๓ ขั้น ๓,๒๐๐ บาท ตำแหน่งนายช่างโท ขบวนการเปลี่ยนแปลงจะเป็นดังนี้

ลด (ยุบ) จำนวนตำแหน่งนายช่างตรี ๓ ตำแหน่งแล้ว เพิ่มตำแหน่งนายช่างโท
๓ ตำแหน่ง

เปลี่ยน หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งนายช่างตรี เป็นของตำแหน่งนายช่างโท
(บางกรณีอาจเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงหน้าที่ความรับผิดชอบ)

เปลี่ยน ชื่อตำแหน่งนายช่างตรี เป็นตำแหน่งนายช่างโท

เปลี่ยน คุณสมบัติของตำแหน่งนายช่างตรี เป็นคุณสมบัติของตำแหน่งนายช่างโท (บาง
กรณีอาจเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติ)

เปลี่ยน ตัวเงิน (อัตราเงินเดือน) ๑,๒๐๐ บาท สำหรับตำแหน่งนายช่างตรี เป็น
ตัวเงิน ๑,๒๐๐ บาท สำหรับตำแหน่งนายช่างโท

ข. การกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้นจากตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ
เป็นตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

สมมติว่า ก.พ. พิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๓ ขั้น ๒,๖๕๐ บาท
ตำแหน่งหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่ เป็นอัตราเงินเดือนขั้นเอก อันดับ ๑ ขั้น ๒,๖๕๐ บาท
ตำแหน่งบุคลากรเอก ขบวนการเปลี่ยนแปลงจะเป็นดังนี้

เพิ่ม ตำแหน่งใหม่ขึ้นอีก ๑ ตำแหน่ง

กำหนด ชื่อตำแหน่งเป็นตำแหน่งบุคลากรเอก

กำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งบุคลากรเอกให้เหมาะสม

กำหนด คุณสมบัติให้บรรจุจากผู้สำเร็จปริญญาทางการบริหารบุคคล

เปลี่ยน อัตราเงินเดือน (ตัวเงิน) ๒,๖๕๐ บาท สำหรับตำแหน่งหัวหน้าแผนกการ
เจ้าหน้าที่ เป็นอัตราเงินเดือน (ตัวเงิน) ของตำแหน่งบุคลากรเอก

การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งให้เป็นอันดับสูงขึ้น

การพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นอันดับสูงขึ้นหมายถึง “การพิจารณา
ขยายอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของตำแหน่งให้สูงขึ้นกว่าเดิมอีก ๑ อันดับ” ก.พ. จะพิจารณาโดย
ถือปริมาณและคุณภาพของงานปัจจุบันของตำแหน่งแต่ละรายอัตราเงินเดือนเป็นหลักพิจารณา
ตำแหน่งที่เหมือนกันและอยู่ในกรมเดียวกัน ก.พ. อาจจะทำให้อัตราเงินเดือนสูงสุดไว้
ต่างกันก็ได้ ตัวอย่าง เช่น กรม ก. ขอให้อำหนดอัตราเงินเดือนพนักงานตรวจสอบภาษีเอก เป็น
ขั้นเอก อันดับ ๒ จำนวน ๒ ตำแหน่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาปริมาณและคุณภาพของงานของ

ตำแหน่งพนักงานตรวจสอบภาษีเอกทั้งสองตำแหน่งแล้ว ก.พ. อาจพิจารณากำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นเอก อันดับ ๒ เพียงตำแหน่งเดียวก็ได้ ถ้า ก.พ. เห็นว่าอีกตำแหน่งหนึ่งมีปริมาณและคุณภาพของงานไม่ถึงขนาดที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชั้นเอก อันดับ ๒ ได้

๓. การพิจารณาให้สับเปลี่ยนตัดโอนอัตราเงินเดือน

๓.๑ การพิจารณาให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน เนื่องจากในการบริหารราชการจำเป็นต้องมีการโยกย้ายข้าราชการเพื่อความเหมาะสมอยู่เสมอ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าไม่มีการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนการโยกย้ายข้าราชการก็อาจจะทำไม่ได้ ตัวอย่าง เช่น นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอก อันดับ ๒ ชั้น ๓,๖๐๐ บาท ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเอก อำเภอ ค. และนาย ข. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นเอก อันดับ ๒ ชั้น ๒,๖๕๐ บาท ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเอก อำเภอ ง. เมื่อจำเป็นต้องสับเปลี่ยนให้นาย ก. มาดำรงตำแหน่งนายอำเภอ ง. และให้นาย ข. ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอ ค. เพื่อความเหมาะสมบางประการ กรณีเช่นนี้จำเป็นต้องสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนนาย ก. และนาย ข. ตามตัวไปด้วย

ดังตัวอย่างข้างต้นผู้อ่านจะเห็นว่าการสับเปลี่ยนอัตราเดือนนั้นถ้าจะพูดให้ชัดเจนก็คือ “การยกเฉพาะอัตราเงินเดือน (ตัวเงิน) ของตำแหน่งหนึ่งไปเป็นของอีกตำแหน่งหนึ่ง แล้วยกอัตราเงินเดือน (ตัวเงิน) ของอีกตำแหน่งหนึ่งมาแลกเปลี่ยน” โดยวิธีปฏิบัติดังกล่าวนี้อาจแบ่งประเภทการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนได้เป็น ๒ ประเภท คือที่ไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. ประเภทหนึ่ง และต้องขออนุมัติ ก.พ. อีกประเภทหนึ่ง

๓.๑.๑ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนที่ไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

ผู้เขียนได้เรียนให้ทราบในข้อ ๓.๕.๓ แล้วว่า ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ บัญญัติให้ ก.พ. พิจารณากำหนดว่าตำแหน่งใดควรจะเป็นชั้นและอันดับใดเท่านั้น ส่วนการกำหนดรายละเอียดถึง ชั้น เงินเดือนมิได้กล่าวไว้ ดังนั้นเมื่อมีการสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนแล้วไม่ทำให้ชั้นและอันดับเงินเดือนของตำแหน่งที่ก.พ. กำหนดไว้เปลี่ยนแปลงไปก็ไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่ทั้งนี้ถ้ามีการโยกย้ายข้าราชการตามอัตราเงินเดือนที่สับเปลี่ยนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ ก.พ. ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ไว้ด้วย

การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนโดยไม่ทำให้ชั้นและอันดับเงินเดือนของตำแหน่งเปลี่ยนแปลง ซึ่ง
เป็นกรณีที่ไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ. แบ่งออกได้เป็น ๒ วิธี คือ

(ก) สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดไว้ให้เป็นชั้น
และอันดับเดียวกัน ดังตัวอย่าง เช่น ตำแหน่งวิทยากรโทในกองหนึ่ง ก.พ. กำหนดอัตรา
เงินเดือนสูงสุดไว้เป็นชั้นโท อันดับ ๒ จะสับเปลี่ยนกับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งนิติกรโท ที่
ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนสูงสุดไว้เป็นชั้นโท อันดับ ๒ ได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

(ข) สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนแล้วปรับลดลงให้ไม่สูงกว่าชั้นและอันดับ
เงินเดือนของตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดไว้ ตัวอย่าง เช่น บุคลากรโทในกองระเบียบข้าราชการ
ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนชั้นสูงสุดไว้เป็นชั้นโท อันดับ ๓ และนิติกรโทในกองวินัยและเรื่อ
ราว ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนสูงสุดไว้เป็นชั้นโท อันดับ ๒ สำนักงาน ก.พ. มีความจำเป็นจะ
ต้องโอนนาย ก. ซึ่งดำรงตำแหน่งบุคลากรโท ซึ่งมีคุณสมบัติทางกฎหมายได้รับเงินเดือนชั้นโท
อันดับ ๒ ชั้น ๒,๐๕๐ บาท อาศัยเบิกในอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๓ ชั้น ๒,๒๐๐ บาท แต่
อัตราเงินเดือนตำแหน่งนิติกรโทมีเพียงชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๖๐๐ บาท เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนั้น
ก็จำเป็นต้องสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งทั้งสอง ซึ่งเมื่อสับเปลี่ยนและได้โอนนาย ก.
ไปแล้ว ต้องปรับลดอัตราเงินเดือน ๒,๒๐๐ บาท เป็น ๒,๐๕๐ บาท เพราะตำแหน่งนิติกรโท
กำหนดอัตราเงินเดือนไว้สูงสุดเพียงชั้นโท อันดับ ๒ แต่ตามวิธีดังได้อธิบายในข้อ ข. นี้ ใน
พระราชกฤษฎีกาได้ใช้ปฏิบัติกัน ผู้เขียนเข้าใจว่าถ้าได้ปฏิบัติจะทำให้การสับเปลี่ยนโยกย้าย
ข้าราชการได้รวดเร็วและประหยัดขึ้น

๓.๑.๒ การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนที่ต้องขออนุมัติ ก.พ.

ในกรณีที่เมื่อได้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนแล้วจะทำให้ตำแหน่งมีอัตราเงินเดือนสูงกว่า
ชั้นและอันดับเงินเดือนสูงสุดที่ ก.พ. กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นๆแล้ว จะต้องขออนุมัติ ก.พ.
ก่อน ตัวอย่าง เช่น การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๘๐๐ บาท ตำแหน่ง
นิติกรโทซึ่ง ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนสูงสุดไว้ไม่เกินชั้นโท อันดับ ๒ กับอัตราเงินเดือนชั้นโท
อันดับ ๓ ชั้น ๒,๓๕๐ บาท ตำแหน่งหัวหน้าแผนกสารบรรณ ซึ่ง ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือน
ไว้ไม่เกินชั้นโท อันดับ ๓ เมื่อสับเปลี่ยนกันแล้วจะทำให้อัตราเงินเดือนของตำแหน่งนิติกรโทเป็น
ชั้นโท อันดับ ๓ ชั้น ๒,๓๕๐ บาท ซึ่งเกินชั้นและอันดับสูงสุดที่ ก.พ. กำหนดไว้ ในกรณีดังตัวอย่างนี้

ถ้ากระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดเสนอขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติ ก.พ. จะพิจารณาปริมาณงาน และคุณภาพของงานของตำแหน่งนิติกรโทว่าสูงพอที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนสูงสุดให้เป็นชั้นโท อันดับ ๓ หรือไม่ ถ้าปริมาณและคุณภาพสูงพอที่จะอนุมัติให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนได้ และโดย กลับกันถ้าปริมาณและคุณภาพของงานของตำแหน่งนิติกรโทนั้นสูงไม่พอที่จะกำหนดให้เป็นชั้นโท อันดับ ๓ ก็จะไม่อนุมัติ ทั้งนี้เพื่อให้อัตราเงินเดือนของตำแหน่งเป็นไปตามนัยมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้เป็นไปตามหลักที่ว่า “งานมาก เงินมาก ~~เงินน้อย~~ เงินน้อย”

อนึ่ง การสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน (ตัวเงินเดือน) ประเภทนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นควร มอบหมายให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดได้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนเพื่อโยกย้ายข้าราชการได้คล่องตัวขึ้น ในบางกรณี ก.พ. จะออกหนังสือเวียนมอบให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดกระทำตัวเอง แล้วให้ถือเสมือนว่า ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติแล้ว เช่น ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๔/๒๕๐๕ เรื่องการสับเปลี่ยนหรือโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่ง ก.พ. ได้มอบให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนในชั้นเดียวกันที่ไม่เกินชั้นโท อันดับ ๒ ได้ เป็นต้น

สรุปแล้วที่แท้จริงการพิจารณาให้สับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งก็คือการกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้นเอง ไม่ใช่การพิจารณาการย้ายตัวอัตราเงินเดือน (หรือตัวเงินเดือน) ของตำแหน่ง

๓.๒ การตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่ง

ตามวิธีการปฏิบัติเรียกว่า “การตัดโอนอัตราเงินเดือน” บัญชีการตัดโอนอัตราเงินเดือน มี ๒ ประเภท คือ

๓.๒.๑ การตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งหนึ่งไปเป็นอัตราเงินเดือนของอีกตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งยังคงตำแหน่งเดิมไว้แต่ไม่มีตัวเงินเดือน (อัตราเงินเดือน) เช่น ตัดโอนอัตราเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๓,๗๕๐ บาท ตำแหน่งหัวหน้าแผนกตรวจสอบ ในสำนักงานเลขาธิการกรมหนึ่ง เป็น อัตราเงินเดือนของตำแหน่งวิทยากรโท ในกองวิชาการ กรมเดียวกัน กรณีตัดโอนอัตราเงินเดือนตามตัวอย่างนี้ ถ้า ก.พ. ยังมีได้พิจารณาอนุมัติให้มีตำแหน่งวิทยากรโทนั้นในกองวิชาการ กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดจะต้องขออนุมัติ ก.พ. ก่อน โดยที่ ก.พ. จะสำรวจปริมาณงานและ

คุณภาพของงานในกองวิชาการตามวิธีการพิจารณากำหนดให้มีตำแหน่งใหม่ ดังที่กล่าวในข้อ ๓ ว่า ควรจะมีตำแหน่งวิทยากรโท ในกองวิชาการในกรมนี้ โดยมีอัตราเงินเดือนสูงสุดเป็นขั้นโท อันดับ ๒ เพิ่มขึ้นอีก ๓ ตำแหน่งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าจะให้มีเพิ่มขึ้นได้ ก็จะอนุมัติให้ตัดโอนอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๒ ขึ้น ๓,๗๕๐ บาท ตำแหน่งหัวหน้าแผนกตรวจสอบ เป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งวิทยากรโทที่ ก.พ. อนุมัติให้มีขึ้นใหม่ได้ และในทางกลับกัน ถ้า ก.พ. เห็นว่า ตำแหน่งวิทยากรโทในกองวิชาการมีจำนวนมากแล้ว ไม่ควรที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอีก ก็จะไม้อนุมัติให้ตัดโอนอัตราเงินเดือนดังกล่าว

๓.๒.๒ การตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งหนึ่งไปเป็นอัตราเงินเดือนของอีกตำแหน่งหนึ่ง

โดยยุบตำแหน่งเดิม แต่เพิ่มตำแหน่งใหม่เพื่อใช้อัตราเงินเดือนของตำแหน่งเดิม เป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งใหม่ ดังตัวอย่าง เช่น การตัดโอนอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๒ ขึ้น ๓,๖๐๐ บาท ตำแหน่งนายแพทย์โท โรงพยาบาล ก. ไปเป็นอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๒ ขึ้น ๓,๖๐๐ บาท ตำแหน่งนายแพทย์โท โรงพยาบาล ข. (ซึ่งต้องเพิ่มตำแหน่งนายแพทย์โทโรงพยาบาล ข. ขึ้นอีก ๓ ตำแหน่ง) ในกรณีการตัดโอนอัตราเงินเดือนประเภทนี้จะต้องขออนุมัติ ก.พ. โดย ก.พ. จะพิจารณา ๒ นัย คือ

(ก) พิจารณาว่าควรจะมีตำแหน่งนายแพทย์โท ในโรงพยาบาล ก. หรือไม่ โดยพิจารณาความจำเป็น ปริมาณและคุณภาพของงาน และ

(ข) พิจารณาว่าควรจะมีตำแหน่งนายแพทย์โท ในโรงพยาบาล ข. หรือไม่ ตามวิธีพิจารณากำหนดตำแหน่งดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓

สำหรับกรณีที่เห็นว่าอาจลดจำนวนนายแพทย์โท โรงพยาบาล ก. ได้ และในโรงพยาบาล ข. มีปริมาณและคุณภาพของงานสูงพอที่จะเพิ่มตำแหน่งนายแพทย์โทได้อีกอย่างน้อย ๓ ตำแหน่ง ก็จะอนุมัติให้ตัดโอนอัตราเงินเดือนขั้นโท อันดับ ๒ ขึ้น ๓,๖๐๐ บาท จากโรงพยาบาล ก. ไปโรงพยาบาล ข. ได้ และกำหนดให้มีตำแหน่งนายแพทย์โทในโรงพยาบาล ข. เพิ่มขึ้นอีก ๓ ตำแหน่ง

การตัดโอนอัตราเงินเดือนตามตัวอย่างและวิธีการดังได้กล่าวในข้อ ๓ นี้ อาจจะสรุปได้ว่า "การพิจารณากำหนดให้มีตำแหน่งนั่นเอง การที่ ก.พ. พิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ตัดโอนอัตราเงินเดือนขึ้นอยู่กับข้อสำคัญที่ว่าควรมีตำแหน่งเพิ่มขึ้นหรือไม่"

(ยังมีต่อ)

บทสนทนาภาษาอังกฤษ

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ตอนที่ 9

วันหนึ่งหลังจากเลิกงานแล้ว รุ่ง รักเรียน ปรีक्षा เรื่องภาษาอังกฤษกับชนิด ถนัดสอน
ขณะกลับบ้าน

รุ่ง : หวังว่าคงจะไม่เป็นการรบกวนเกินไปนะ ฉันอยากปรีक्षा เรื่องถ้อยคำสำนวนในภาษาอังกฤษสักหน่อย ชนิด

ชนิด : ได้สิ รุ่ง ฉันบอกแล้วไงล่ะ ว่าปรีक्षा ได้ทุกเมื่อที่ฉันว่าง

รุ่ง : คියัง เรื่องแรก ฉันอยากรู้ว่า หลักไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ และถ้อยคำสำนวน
ที่ฝรั่งเขาใช้กันนะ ถือตาม logic หรือตรรกศาสตร์บ้างไหม ?

ชนิด : อืม! ปัญหาที่น่าคิดทีเดียวละ ฉันอยากจะตอบว่า ทุกอย่างในโลกนี้มีส่วนที่ต้องใช้
ตรรกศาสตร์ หรือพูดอีกนัยหนึ่ง ต้องมีเหตุผลทั้งนั้น นอกจากว่า บางครั้งเราเห็นผล
แล้ว แต่เรายังค้นหาเหตุไม่พบ หรือในทางตรงข้าม เราเชื่อเท็จจริงหรือสมมติเหตุ
อย่างหนึ่ง แล้วเราขบคิดให้ออกมาเป็นผลยังไม่สำเร็จ เราก็อาจพูดว่า สิ่งนั้นไม่เห็นจะ
มีเหตุผลอะไรเลย ฉันจะยกตัวอย่างง่าย ๆ และเป็นตัวอย่างที่เกี่ยวกับไวยากรณ์อังกฤษ
ชั้นต้นทีเดียวให้ฟัง

เขาบัญญัติให้เราใช้ว่า I am, We are, He, She, it is ถ้าจะถามว่า ทำไม
เราจึงต้องใช้อย่างนี้ คำตอบที่มีเหตุผลมากอย่างหนึ่ง ก็คือ เพราะเขาวางระเบียบหรือ
กติกาให้ใช้อย่างนี้ ถ้าอยากจะถามต่อไปว่า ทำไมจึงวางระเบียบไว้เช่นนั้น คำตอบ
ก็น่าจะเป็นว่า เพราะต้องการจะให้แตกต่างกันเพื่อประโยชน์แห่งความสะดวกในการ
สังเกตหรือแยกแยะว่า สรรพนามคนละตัว หรือผู้เป็นเจ้าของกริยานั้นคนละคน หรือ
มีจำนวนต่างกัน ถ้าลองพิจารณาดูให้ดี แล้วเราจะมองเห็นอย่างที่ว่า

รุ่ง : จริงขึ้นะ ก่อนหน้านั้นไม่ได้ค้นหาเหตุผลดูเลยว่า ทำไมภาษาอังกฤษจึงบัญญัติเรื่อง
นี้ไว้อย่างนี้ ถ้าเช่นนั้น การใช้ Tense ต่างๆ โดยเปลี่ยนรูปร่าง หน้าตา กริยา ให้
แตกต่างกันออกไป เช่น is, am, are, was, were, been หรือ talk, talked, talked,
do, did, done อะไรต่างๆ เหล่านี้ ก็คงจะเพื่อให้ทราบและสังเกตได้ง่ายใช่ไหมว่า อาการ
กริยานั้นเกิด ในปัจจุบัน หรืออดีต หรืออนาคต หรือก่อนหลังกันอย่างไร

ชนิด : ถูกแล้ว เพื่อนรัก กันตั้งใจที่แกกำลังมุ่งไปในแนวที่ถูก ภาษาอังกฤษกับภาษาไทย
เรานะ ถ้าจะเปรียบเทียบแล้ว ก็มีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย หรือส่วนที่ดีกว่า และด้อยกว่า
กัน ด้วยกันทั้งสองฝ่าย เรื่อง Tense หรือกาล รู้สึกว่าของเขาวินิจฉัยไว้มากกว่า
ของเรา ในภาษาไทย จะไปเมื่อไหร่ ก็พูดง่ายๆ ว่าไปทั้งนั้น ถ้าเป็นคนที่ใช้ถ้อยคำ
เสริมแต่งเรื่องเวลาไม่ค่อยจะชัดเจน ก็อาจจะทำให้เข้าใจไม่ตรงกันระหว่างผู้พูดและ
ผู้ฟังได้ง่าย ส่วนภาษาอังกฤษนั้น รูปของกริยาจะบอกอยู่ในตัว ดังที่แกก็รู้อยู่แล้ว
เช่น I went, I go, I am going, They have gone หรือ I shall go ไม่ต้องพูด
เต็มว่า ในอดีต หรือปัจจุบัน หรือขณะนี้เดียว หรือในอนาคต

รุ่ง : ขอบใจมาก ชนิด ปัญหาต่อไปที่กันอยากจะให้ช่วยอธิบายให้แจ่มแจ้งก็คือ เรื่องการ
เทียบเคียงถ้อยคำสำนวนระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย

ชนิด : พอตระหนักดีว่า การที่ภาษาหนึ่งๆ บัญญัติอะไรไว้ก็เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง
เช่นการใช้กาล ใช้พจน์ ดังกล่าวมาแล้ว ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับไวยากรณ์ก็จะดูง่ายขึ้น
มาก แต่อย่างไรก็ดี ก็ยังต้องใช้ความสังเกตและใช้การจดจำให้แม่นยำอยู่มาก
ก่อนอื่น อาจกล่าวได้ว่าการเทียบเคียงถ้อยคำสำนวนระหว่าง ๒ ภาษา เราอาจ
เทียบเคียงตามลายลักษณ์อักษรได้ เช่น I ว่าฉัน have ว่ามี a book ว่าหนังสือ
เล่มหนึ่ง I have a book ก็ได้ความว่า ฉันมีหนังสือเล่มหนึ่ง We ว่าเรา are
learning ว่ากำลังเรียน English ว่าภาษาอังกฤษ เมื่อรวมกันก็ได้ความว่า เรากำลัง
เรียนภาษาอังกฤษอยู่ ความหมายตรงกันทีเดียวตามลายลักษณ์อักษร

แต่ภาษาเป็นเรื่องลึกซึ้ง ถ้าจะเทียบกันได้อย่างนั้นเสมอไปทุกกรณีหรือทุก
ประโยคก็จะสับสนไม่น้อย ข้อเท็จจริงไม่เป็นเช่นนั้น แม้ประโยคที่เราคิดว่าถูก

ไวยากรณ์สมบูรณ์ดีแล้ว และน่าจะแปลตามลายลักษณ์อักษรได้ บางครั้งเราก็น่าจะเข้าใจผิด เช่น ข้อความหรือสำนวนของไทยเรา ใช้ว่า

“ฉันคิดว่าเขาคงจะสอบไม่ได้”

แทนที่สำนวนภาษาอังกฤษจะเป็น “I think he won't pass the exam”. กลับหาเป็นเช่นนั้นไม่ ฝรั่งเศสใช้ว่า

‘I don't think he'll pass the exam’.

พูดกันตามเหตุผล ประโยคแรกน่าจะถูกต้องกว่า แต่เข้าใจว่า วิถีพูดของฝรั่งไม่ต้องการจะให้ชัดหรือปรักปรำ หรือดูถูก หรือซ้ำเติม มากเกินไป จึงเลียงพูดเสียให้มน้ำหนักเบาหน่อย

รุ่ง : อธิบายต่อไปซิ ธนิต นี่จะเป็นเรื่องที่กันอยากจะให้ช่วยชี้แจงให้แจ่มแจ้งมานานแล้ว

ธนิต : งั้นก็อย่ามัวขัดจังหวะ..... ที่กันจะยกตัวอย่างประโยคที่ฝรั่งใช้อย่างไม่ค่อยจะมีเหตุผล หรือถูกต้องตามหลักตรรกศาสตร์ให้ฟัง คือประโยคทำนองนี้

‘Every girl can't be Miss Thailand’.

‘Every body can't be rich’.

ซึ่งเป็นประโยคที่ถูกต้องเรียบร้อยดีทุกประการ ตรงกับสำนวนหรือข้อความในภาษาไทยว่า ‘ไม่ใช่ว่าผู้หญิงทุกคนจะเป็นนางสาวไทยไปได้เสียทั้งหมด’ และ ‘คนเราไม่ใช่จะร่ำรวยกันได้ทุกคน’ หรือ ‘ไม่ใช่ว่าผู้หญิงจะเป็นนางสาวไทยไปได้เสียทุกคน’ และ ‘ไม่ใช่ว่าคนเราจะร่ำรวยกันได้ทุกคน’

อันที่จริงประโยคในภาษาอังกฤษไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น น่าจะเป็น

‘Not every girl can be Miss Thailand’.

‘Not every body can be rich’

มากกว่า ถ้าจะถามว่า ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น คำตอบที่มีเหตุผลที่สุดก็คือ เพราะเราใช้อย่างหนึ่ง แต่เขาใช้อีกอย่างหนึ่ง เมื่อเวลาเทียบเคียงหรือถอดความ ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ปัญหาต่อไปว่า เราจะเลือกใช้ให้ถูกต้องตรรกศาสตร์ด้วย ซึ่งก็ไม่ผิดไวยากรณ์ไม่ได้หรือ? คือใช้เสียใหม่อย่างที่เราเขียนไว้ที่หลัง คำตอบก็คงจะต้องเป็นได้

มีเหตุผลทำให้ฝรั่งเข้าใจได้ แต่ฝรั่งเขาไม่ใช้กันในความหมายนี้โดยเฉพาะ หรือจะพูดให้ภูมิฐานขึ้นก็คือ ส่วนวนคิดกัน มาถึงแค่นี้ กันขอลองภูมิเกहन่อยนะ นี่รู้ง ถ้าจะถามฝรั่งว่า คุณาฬิกาเป็นไหม แกจะพูดกับเราว่ายังไง

รู้ง : คงจะไม่ใช้ 'Can you look clock ?' หรือ 'Can you see clock' แน่ เอ้อ.....ขอนึกก่อน อ้อ...ได้แล้ว ใช้ไปคนละแนวเลย ยังใช้ใหม่..... 'Do you know how to tell the time ?' หรือ 'Can you tell the time ?' ก็ยังได้

ชนิด : ถูกแล้ว ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความหมายตรงกัน ในภาษาไทยบอกอุปกรณ์ชัดลงไปว่า ต้องใช้นาฬิกาเป็นเครื่องบอกเวลา ส่วนในภาษาอังกฤษเป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้ว จึงพูดแต่เพียงว่า รู้จักบอกเวลาหรือไม่

สำหรับวันนี้ กันขอจบด้วยการทดสอบแกสั๊กหน่อย กันอยากให้แกพิจารณาประโยคต่อไปนี้ว่า ถูกผิดอย่างไร ขอให้สังเกตทุก ๆ แ่งและลองพยายามหาเหตุผลดูโดยละเอียดด้วย

1. You'll have to work harder to be successful, I am telling.
2. You'll have to work harder to be successful, I am telling you.
3. Let me help you carry this.
4. Please help me to be good.
5. I'll help you to do it.
6. When I sleep I take out my shoes.
7. Shall I walk you home ?
8. Don't let him talk you into buying his goods.
9. Please lend me your ears.
10. It seems they've packed up.

(ต่อฉบับหน้า)

CREATIVE THINKING

โดย

ปราโมทย์ เพิ่มพานิช

□

เป็นที่น่ายินดีที่ประเทศไทยเราได้เริ่มรับเอาเทคนิควิทยาการ ตลอดจนวิธีการใหม่ ๆ มาให้ปรับปรุงประเทศ เราได้เริ่มยอมรับรู้ ในความรู้ความสามารถของนักวิทยาการ เราได้มีแผนการพัฒนา ประเทศ มีโครงการเป็นระยะ ๆ ด้วยความพยายามที่จะให้ภาวะ เศรษฐกิจ การครองชีพ ตลอดจนความเป็นอยู่ของคนไทยอยู่ใน ระดับสูง มีสภาพดีทัดเทียมกับต่างประเทศ โครงการและระบบ วิธี ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ที่เรื่อนำมาใช้ ต้องการบุคคลที่มีความ สามารถ มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าควบคุม ปฏิบัติการ รวมทั้งการ วางแผนการแต่แรกเริ่มด้วย

แต่เนื่องจากเรายังอยู่ในระยะเริ่มไหวตัว เริ่มเตรียมการ ยังขาดส่วนประกอบอีกหลาย อย่างที่จะทำให้เราเข้าสู่สภาพพร้อมที่จะก้าวไปสู่ความรุ่งเรืองได้ และส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง อันหนึ่งก็คือ "บุคคล" เราต้องการบุคคลที่มีความคิดก้าวหน้ามีความสามารถสูงที่จะนำเทคนิคและ วิธีการใหม่ ๆ อันมีประสิทธิภาพมาใช้ในการปรับปรุงกิจการงาน อุปสรรคที่ยากแก่การหลีกเลี่ยง และต้องทำให้การพัฒนาการล้มเหลวและล่าช้าไป ก็คือ ทุกประเทศในระยะเริ่มแรกพัฒนาการ มักมีบุคคลเก่า ๆ ที่มีอำนาจสั่งการในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่มาก ซึ่งมักจะยอมรับรู้และเปลี่ยนแปลง ระบบงานอย่างยากลำบาก หรือไม่ยอมรับรู้เอาเสียเลย ดังนั้นประเทศใดที่มีการปรับปรุงงาน และตัวบุคคลอยู่เสมอ สับเปลี่ยนเทคนิคและตัวบุคคลได้ง่ายและเร็วเท่าไรก็ยิ่งก้าวไปได้เร็วเท่านั้น แต่ประเทศในภาคพื้นเอเชีย ขนบประเพณีหลายอย่างเป็นอุปสรรคแก่การสับเปลี่ยนตัวบุคคล บางแห่งอาจต้องรอให้ปลดบำนาญหรือหมดอายุราชการไปเลย

การที่จะรอให้คนเก่า ๆ แก่ ๆ ที่ไม่ยอมรับรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ตายหรือลาออกไปเสียก่อน เป็นเรื่องล่าช้าไม่ทันการ อาจเสียเวลาถึงศตวรรษหรือครึ่งศตวรรษ จึงควรที่จะพัฒนาความคิด ความรู้ ของบุคคลเหล่านั้นให้ยอมรับและสนใจในสิ่งที่ก้าวหน้าใหม่ ๆ บ้าง ข้อเสียของสังคมเรา

ปัจจุบัน คือเราไม่มีโรงเรียนที่จะเสนอหลักสูตรที่จะสอนอบรมคนให้เป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารที่เฉลียวฉลาดอย่างสูงโดยตรง พร้อมทั้งให้ความรู้ความสามารถในการทำงานโดยเฉพาะ เพื่อที่จะให้บุคคลเหล่านั้นเข้าอยู่ในศูนย์กลางของการบริหารและพัฒนาการโดยตรง เพื่อแก้อุปสรรคข้างต้น และเพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้โดยรวดเร็ว เราควรมีหลักสูตรฝึกฝนนักบริหาร (Executive Training Courses) พยายามจัดหลักสูตรให้ดี และควรให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับหัวหน้ากองขึ้นไปที่ยังมีรากฐาน ความรู้ ความชำนาญ ในเทคนิค วิธีการใหม่ๆ ไม่พอ ซึ่งเข้าใจว่ายังมีอยู่อีกมากได้ปลดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเข้ามาอบรมฝึกฝนให้กว้างขวางพอสมควร เมื่อครบถ้วนแล้ว หากเป็นไปได้จะขยายโครงการลงไปจนถึงหัวหน้าแผนกได้ด้วยก็ดี.

เรื่อง Creative Thinking เป็นเรื่องของการสร้างสรรค์ความสามารถของบุคคลอย่างหนึ่ง แต่แทนที่จะสร้างสรรค์บุคคลให้เหมาะ แก่งาน แต่ละประเภท หรือ แต่ละชนิดเท่านั้น Creative Thinking จะช่วยสร้างความสามารถของคนทุกชนิด ทุกประเภท ทุกอาชีพ และทุกระดับ ให้มีความสามารถสูงขึ้น ให้เหมาะสมกับงานที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น เพราะ Creative Thinking จะช่วยพัฒนาระบบสมอง ความนึกคิด ให้ก้าวหน้า ช่วยให้เกิดการปฏิวัติทางสมอง (mental revolution) ในแนววิธีการและระบบของความคิด ช่วยให้สมองคิดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในระดับของบุคคลที่ต้องทำงานด้วยสมองมากกว่าทำงานด้วยมือหรือแรงงาน เช่น นักบริหาร นักพัฒนาการ และผู้ที่ต้องการจะก้าวหน้าสูงขึ้นไปมีส่วนเป็นผู้นำของสังคม การสร้างคุณวุฒิของสมอง ปัญญา และความคิด เป็นการสร้างคุณวุฒิรากฐานที่จะให้ประโยชน์แก่บุคคล ตลอดจนกิจการงานที่เกี่ยวข้อง

ท่านคงได้ยินนักพัฒนาการพูดเรื่องความคิดสร้างสรรค์กันอยู่บ่อย ๆ ว่า นักพัฒนาการต้องมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อคิดสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ๆ สร้างสังคมให้เจริญก้าวหน้า ให้ประชาชนมีรายได้ มีมาตรฐานการครองชีพดี ในต่างประเทศบรรดานักบริหาร (Executives) ต่างก็พยายามสร้างคุณสมบัติขึ้นเพื่อให้มี initiative เพราะนักบริหารในกิจการใหญ่ๆ เป็นบุคคลที่ทำงานด้วยสมอง ใช้ความคิด เป็นผู้กำหนดนโยบาย จำต้องมีความคิดอ่านที่แปลกๆ และมีอะไรดี ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมธุรกิจที่มีการแข่งขันกันมาก นักบริหารจึงต้องมีความคิดที่ก้าวหน้า และไม่เพียงแต่ก้าวหน้าธรรมดาเท่านั้น ยังควรมีความคิดในข้อที่เรียกว่า Aggressive Thinking คือความคิดในแนวนโยบายและวิธีการใหม่ ๆ ที่ล้ำหน้าคู่แข่ง

ตามปกติเรานิยามยกย่องนักคิด นักประดิษฐ์อย่าง James Watt อย่าง Edison และคนอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันอีกมากมาย ความจริงอย่างหนึ่งที่ไม่อาจปฏิเสธได้ก็คือจุดเริ่มต้นของการประดิษฐ์ค้นคว้าย่อมมาจากรากฐานความคิดก่อน ส่วนมากเรามักนิยมในสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งที่ค้นคิดออกมาได้แล้วมากกว่านิยมในต้นตอ คือ ความคิดเสียอีก หรือจะพูดอีกนัยหนึ่งก็คือเรามักสนใจในสิ่งรอบ ๆ ตัวเรามากกว่าสิ่งซึ่งมีอยู่ในตัวเรา สิ่งอันมีคุณค่าพิเศษซึ่งเราไม่ค่อยเหลียวแล คือ ความนึกคิดของเราเอง ที่จริงเราอาจจะกล่าวว่าทุกคนเป็นนักคิด คิดอยู่ตลอดเวลาไม่ว่างเว้น ในทางศาสนาและทางจิตศาสตร์ กล่าวว่า การทำจิตให้บริสุทธิ์ ให้หยุดคิด ให้ว่างเปล่าต่อการคิดถึงอะไรต่ออะไรลักษณะหนึ่งเป็นเรื่องราว ต้องฝึกกรรมฐานหรือวิปัสสนา ควบคุมจิตอะไรในทำนองนั้น ท่านกล่าวว่าแม้ในขณะที่หลับจิตก็ยังไม่วิบูลย์ ไม่ยอมหยุดคิดง่าย ๆ ยังคงคิดและเพ้อฝันไปต่าง ๆ นานาอยู่ นี่แสดงให้เห็นว่าเรื่องของการนึกคิดนั้นไม่ต้องสอนต้องเรียน เพราะเรานึกคิดกันอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว แต่ความคิดเช่นนั้นเป็นความคิดธรรมดา ๆ เป็นความคิดที่เกิดขึ้นและดับไปอยู่ตลอดเวลา เป็นความคิดที่ไม่ค่อยจะได้สร้างคุณค่าอะไรออกมาเป็นพิเศษ เรามาศึกษากันวนกันเพื่อจะสร้างความคิดที่คิดอยู่ธรรมดาให้เป็นความคิดที่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เป็นความคิดที่มีประโยชน์ที่ดีและก้าวหน้า เพราะเราก็มักจะชอบสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ แล้ว แต่มีน้อยมากที่เราจะพยายามสนใจหาวิธีสร้างความคิดใหม่ ๆ

ในปัจจุบันในการงานทุกชนิดต้องการ ความคิดที่เฉียบแหลมที่จะไปใช้แก้ปัญหา วางนโยบาย วิธีการและวางแผนงานให้ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด ตามปกติเราก็ได้อาศัยความชำนาญของตัวเราประการหนึ่ง และการได้เห็นตัวอย่างจากผู้อื่นอีกประการหนึ่ง ซึ่งดู ๆ ก็จะไม่เพียงพอตามสมควรในวงจรกิจการงานที่ปฏิบัติสืบเนื่องต่อกันมาเป็นประเพณี แต่ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราจะเปลี่ยนไปไม่รู้จักจบสิ้น เปลี่ยนอยู่ทุกขณะ เริ่มแต่คนเราชอบเปลี่ยนรสนิยม ลูกค้าผู้บริโภคเปลี่ยนความต้องการ โรงงานเปลี่ยนเทคนิคในการผลิต สังคมเปลี่ยนการแข่งขัน รัฐบาลเปลี่ยนกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ลูกจ้างคนงานเปลี่ยนท่าที ดังนั้น ความชำนาญในอดีต ความรู้และแบบแผนที่เคยปฏิบัติกันมาจึงย่อมมีขอบเขตจำกัด อาจไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาในปัจจุบันหรือปัญหาในอนาคต เราจึงต้องการความคิดแรกเริ่ม ใหม่ ๆ สด ๆ ร้อน ๆ อันเป็นความคิดอิสระที่ไม่ได้คัดลอกเอามาจากผู้อื่น แต่เป็นความคิดริเริ่มที่เกิดขึ้นใหม่ และปรับได้อย่างแนบเนียนกับปัญหาปัจจุบันอย่างดีที่สุด เราจึงต้องการ Creative Thinking

ปัญหามิว่า Creative Thinking นั้นเรียนกันได้ไหม ถึงแม้ในสังคมจะให้ความสนใจในการศึกษาในเรื่องนี้น้อยมาก แต่วิทยาการทางด้านนี้ก็เกิดขึ้นมาจนได้ ในชั้นแรกอาจจะมาจากการศึกษารายงานประวัติของผู้ประสบความสำเร็จทางด้านต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ การแพทย์ การช่าง ว่าความคิดใหม่ ๆ อันมีค่าได้ถูกสร้างขึ้นมาได้อย่างไร นอกจากนี้ เรื่องราวการสร้างสรรค์ ศิลปชิ้นสำคัญ ๆ (Master Piece of Art) อาจได้รับความสนใจศึกษาด้านเทคนิคทางด้านนี้ได้เจริญขึ้นทางด้านศิลปะอย่างมาก ในวงการธุรกิจก็ดูเหมือนจะเป็นนักโฆษณาที่ให้ความสนใจมากกว่าคนอื่น ๆ เพราะต้องพยายามหาถ้อยคำและวิธีการใหม่ ๆ แปลก ๆ จูงใจผู้ซื้อให้สนใจในสินค้าที่ทำการโฆษณา ยิ่งงานทางด้านนักเขียน นักประพันธ์ ก็ยังต้องใช้ความสามารถในทางด้านนี้มากและโดยตรงทีเดียว นักประพันธ์จะต้องคิดค้น สร้างมโนภาพ สร้างวิมาน สร้างเรื่องราว สมมุติลักษณะ นิสัยของตัวละคร พระเอก นางเอก และตัวประกอบต่าง ๆ ให้มีบทบาทตามลักษณะของแต่ละคนและสอดคล้องเข้ากับเรื่องราวที่เขียน นักประพันธ์ที่มี Creative Thinking สูงก้าวหน้าล้ำยุคอย่าง เอียน เฟรมมิ่ง ผู้สร้างนิยาย ๐๐๗ นำเอาความรู้เทคนิควิทยาการใหม่ ๆ แปลก ๆ นำพิศวงเข้าไปผสมกับเนื้อเรื่องที่ตื่นเต้น สนุก รักโศก โศกโศมนอยู่แล้ว รสชาติของเรื่องราว ๐๐๗ จึงได้รับการต้อนรับจากผู้ดูแทบทุกชั้น และได้รับการยกย่องในการสร้างเรื่องสร้างความนึกคิด จากผู้ได้รับการศึกษาชั้นสูงด้วย ไม่เพียงแต่จากกลุ่มเด็กหรือหนุ่มคนอง ซึ่งมักชอบหนังบู๊โศกโศมนเท่านั้น Creative Thinking ไม่ใช่เรื่องใหม่นักทีเดียว ที่จริงควรจะมามีมาตั้งแต่เมื่อมนุษย์เราเริ่มรู้จักมีความนึกคิดแล้วด้วยซ้ำไป Creative Thinking จึงไม่ใช่เรื่องที่จะเรียนหรือฝึกฝนกันไม่ได้

ทั้งนี้ เราลองติดตามพิจารณาดูว่า ความนึกคิดจะสร้างสรรค์กันขึ้นได้ไหม และถ้าได้มีลำดับขั้นในการสร้างสรรค์ได้อย่างไร

ลำดับขั้นของการสร้างสรรค์ความคิด

ท่านผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้อธิบายว่า แม้ว่าคนเราจะมีความรู้ลึกลับนึกคิดไม่ค่อยเหมือนกันก็จริง แต่จากการศึกษาเรื่องราวของผู้ประสบความสำเร็จในการประดิษฐ์คิดค้นมาก ๆ เข้า ทำให้พบความจริงข้อหนึ่งว่า ลำดับขั้นของ Creative Thinking มักมีลักษณะคล้ายคลึงกันตามลำดับดังนี้ คือ

ขั้นที่ ๑ ให้ทำความเข้าใจกับความรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องการอย่างกว้างขวางเต็มที่ แล้วเพียงแต่รอการตลใจที่จะเกิดความคิดออกมาเท่านั้น จากข้อนี้ทำให้เราเห็นคุณค่าของความรู้ว่า อย่างน้อย Creative Thinking ต้องมีรากฐานความรู้ตามสมควรเสียก่อนจึงจะช่วยให้ Create อะไรได้ ไม่ใช่อยู่ๆ จะคิดอะไรออกมาเองได้ พระศาสดาของเราท่านตรัสรู้ก็ต้องร่ำเรียน ปฏิบัติ ค้นคว้า เสียเวลานานเหมือนกัน ไม่ใช่ตรัสรู้ได้ง่ายๆ ดังนั้น ขั้นตอนจึงต้องมีความรู้รากฐานให้กว้างขวางไว้ก่อน เมื่อประสบปัญหาเฉพาะเรื่องก็ต้องศึกษาให้คุ้นเคยรู้ซึ่งถึงปัญหาที่ต้องการคิดแก้ไขอีก จะโดยการศึกษาประวัติ ความสำคัญและความเกี่ยวพันของสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน จึงสรุปได้ว่า ขั้นตอนหลักๆ ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็คือ ต้องพยายามศึกษาเรียนรู้ในปัญหานั้นๆ ให้ถ่องแท้เสียก่อน

ขั้นที่ ๒ ให้พิจารณาวิเคราะห์ตรองปัญหาอย่างระมัดระวังอย่างถ่องแท้และทำการวิจัยแยกแยะ (Analyse) แล้วลงจัดระบบ จัดเข้าหมวดหมู่ใหม่ หรือคิดจากแง่มุมต่างๆ กัน โดยทั่วไป พอมาถึงขั้นนี้ข้าพเจ้าคิดว่าแทบจะเพียงพอแล้ว เพราะปัญหานั้นๆ ส่วนมาก ถ้าได้มาพิจารณาให้ดี โดยเฉพาะ ถ้า Analyse ถึง Factors และ Elements ตามสมควรแล้วก็นักทำให้เข้าใจได้ทะลุปรุโปร่งและเกิดความคิดแก้ปัญหาได้ วิธีการ Analyse นี้เป็นเทคนิคการศึกษาที่ทางสหรัฐและอีกหลายๆ ประเทศนิยมกันมาก เป็นเทคนิคอย่างสำคัญที่ทำให้เราเข้าถึง Facts ทำให้เกิดความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ จากนั้นก็ใช้การสังเกตดูความสัมพันธ์ของ Factors หรือ Elements ต่างๆ ที่แยกออกไว้ ก็พอจะรู้ว่าอะไรที่สัมพันธ์กันและอะไรที่ต่างกัน แล้วลงนำมาจัดระบบใหม่ หรือรวมเข้าใหม่ (Rearrangement and Combination)

ขั้นที่ ๓ ถ้าได้พยายามอย่างมากตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒ และใช้ความคิดอย่างหนักมาแล้วก็ยังไม่ได้ผล ท่านแนะนำให้หยุดพัก ไม่ควรพยายามฝืนความคิดบังคับสมองมากเกินไป ตรงข้ามควรดื่มปัญหานี้เสียชั่วคราว ไปพักผ่อนหย่อนใจดูหนัง ดูละคร ยิงนก ตกปลา เสียชั่วคราว เพื่อว่าเมื่อกลับมาใหม่สมองจะได้สดชื่นมีพลังกำลังเหมือนเครื่องยนต์ที่ปรับมาใหม่ๆ อาจทำให้เกิดความคิดขึ้นได้อีก

เมื่อพูดถึงเรื่องการหยุดพัก หยุดคิดนี้ ทำให้นึกอยากจะพูดถึงเรื่องวิธีการในทางด้านศาสนาพุทธของเราบ้าง ท่านที่เคยได้อ่านหรือได้บวชเรียนในพุทธศาสนาแล้วคงจะจำได้ว่า ศาสนาของเราได้เห็นความสำคัญของจิตของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พระพุทธองค์ได้ตรัสว่าจิตและความ

นักคิด เป็นรากฐานของการกระทำต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ ท่านจึงสอนให้สาวกได้สำรวจภาวะของจิตดูว่า จิตอยู่ในภาวะเช่นไร เศร้าหมอง ตีใจ กระหาย อยู่ในอารมณ์อย่างต่าง ๆ หรือไม่ และพระองค์ท่านได้สอนให้ทำจิตให้บริสุทธิ์จากกิเลสราคะต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีเด่นของศาสนาพุทธที่สำคัญ ต่างจากศาสนาอื่น ๆ จากวิธีของฝรั่งให้หยุดพักผ่อนตามสบายแบบไข้อยู่ในระหว่างพัก ว่างเว้นจากความนึกคิดนั้น บางทีอาจไม่ได้ผลนัก เพราะดังได้กล่าวมาแล้วว่า ความคิดของเราตามปกติไม่ยอมหยุดนิ่ง เมื่อหยุดคิดเรื่องนั้นก็จะมีเรื่องอื่น ๆ เข้ามาแทนอยู่เสมอ ทำให้สมองไม่ว่างจากความคิดได้ง่าย ๆ จึงทำให้เกิดความคิดที่จะนำวิธีการทางพุทธศาสนามาใช้อาจเกิดผลดีกว่า มีประสิทธิภาพกว่า กล่าวคือ การทำจิตให้บริสุทธิ์ โดยพยายามตัดเรื่องราวความสับสนของความคิดต่าง ๆ ออกเสีย แล้วพยายามสร้างสมาธิในเรื่องที่ต้องการสร้างความนึกคิดนั้นขึ้น เมื่อสมาธิเกิดจิตก็จะเกิดกระแสแรงกล้าขึ้น ปัญญาจะตามมา เพราะสมาธิปัญญาเป็นของคู่กัน ถ้าฝึกหัดให้จิตบริสุทธิ์ขึ้น แล้วสร้างสมาธิ เกิดปัญญา ปัญหาคับคิดก็น่าจะคิดได้ในตอนนั้น แต่การฝึกจิตไม่ใช่เรื่องง่ายนัก ถ้าใครสนใจจะลองดูบ้างก็ได้ อย่างน้อยเมื่อมีสมาธิดี พลังจิตก็จะสูง ทำสิ่งไรก็มักได้ผลดี

ขั้นที่ ๔ ท่านผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่า คนเรามีจิตใต้สำนึก (subconscious) อยู่อย่างลึกลับ และจิตใต้สำนึกนี้แหละจะช่วยให้เราเกิดความคิดแวบขึ้นมา (Flash) เขาเชื่อว่าในสมองคนเรามี Brain Memory Storage เช่นเดียวกับเครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ (electronic computer) และเชื่อว่าจิตเราสามารถทำงานได้เร็วไม่แพ้เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ และอาจมี Storage มากกว่าเครื่องคำนวณ เพียงแต่เราไม่อาจเอา Information ต่าง ๆ ที่เก็บไว้ในสมองมาใช้ได้รวดเร็วถูกต้องแน่นอนอย่างเครื่องคำนวณ และไม่อาจเอา Unit ต่าง ๆ ของ Information ใน Brain Storage นี้ไป บวก ลบ คูณ หาร กับ Unit อื่น ๆ ได้ง่าย ๆ อย่างเครื่องคำนวณ แต่ก็เชื่อว่า Idea จะ Flash ผ่านจิตใต้สำนึก ทำให้เกิดความคิดสว่างไสวในจิตใจและเกิด Creative Thinking ขึ้นมา

ขั้นที่ ๕ เมื่อ Idea เกิดขึ้นแล้ว ให้รีบทำให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมาโดยเร็ว โดยทำความคิดให้กระฉ่างแจ้ว และพิจารณาว่าเหมาะสมเข้ากันได้กับปัญหาที่คิดไว้แต่แรกหรือไม่ แล้วพยายามสร้างให้เป็นรูปร่างขึ้นมา เพราะ Idea ที่เกิดแล้วไม่สร้าง ไม่ทำให้เป็นรูปร่างใช้ให้เกิดประโยชน์ ก็เหมือนกับไม่เกิดอะไรขึ้นเลย

บรรดาท่านผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่า Creative Thinking ซ่อนอยู่ใน ๕ อันดับชั้น* ที่ได้กล่าวมาแล้ว และผู้ใดก็ตามที่มี Reasonable Intelligence ก็อาจมี Original Idea ของตนเองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าได้ฝึกฝนให้เกิดขึ้นเสมอ ๆ

นอกจากคุณลักษณะ ๕ ข้อ ของการสร้างสรรค์ความคิดแล้ว เพื่อช่วยส่งเสริมการสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น ท่านยังแนะนำให้พยายามขจัดเครื่องกีดขวางทางจิตวิทยาบางประการ เช่น Cultural blocks และ Perceptual Blocks กล่าวคือ ขนบประเพณีและสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมมีอิทธิพลอย่างมากต่อความนึกคิดของเรา เรามักจะทำอะไรตลอดจนนึกคิดต่างๆ กันไปตามความเคยชิน ในการสอบถามปัญหาชาวเม็กซิโกเร็วๆ นี้จากนักศึกษ ทำให้อธิบายในความจริงข้อนี้ ได้ตามว่ามีคนยืนอยู่ ๒ คน คนหนึ่งยืนหันหน้าไปทางทิศตะวันออก อีกคนหนึ่งหันไปทางทิศตะวันตก ถามว่าเมื่อไหร่คนทั้งสองจะเดินมาพบกัน คนส่วนมากมักจะคิดว่า เมื่อคนหนึ่งหันหน้าไปทางตะวันออก อีกคนหนึ่งหันไปทางตะวันตก คนทั้งสองจะต้องหันหลังให้กันทุกๆ ที่ जोทย์ ไม่ได้บอกเช่นนั้น แต่คิดกันไปเองตามแบบที่เคยคิดเคยเห็น ทำไมคนที่หันหน้าไปคนละทิศจะหันหน้าเข้าหากันไม่ได้ ส่วนมากคิดว่าต้องเดินอ้อมโลกจึงจะมาพบกัน อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ปัญหาให้เอาก้านไม้ขีด ๑ ก้าน เอาปลายต่อกันให้เป็นรูปสามเหลี่ยมสี่รูป แทบทุกคนเอาก้านไม้ขีดวางลงกับพื้นโต๊ะหนึ่งสี่แล้วพยายามเรียงเท่าไรก็ได้สามเหลี่ยมสี่รูป ปัญหานี้จะง่ายนิดเดียวถ้าเราไม่มันอยู่แต่ในความคิดแบบเดิมว่าจะต้องเรียงแบบแบนราบอยู่กับโต๊ะ ท่านผู้อ่านคงร้องอ้อมาทีเดียว ปัญหานี้แก้โดยเอาไม้ขีด ๓ ก้านเรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมกับพื้นแล้วเอาอีก ๓ ก้าน ดังต่อไปนี้จาก ๓ มุมขึ้นมาเป็นรูปปิรามิดเอาปลายชนกัน คนส่วนมากทำไม่ได้ ไม่ใช่เพราะโง่ แต่เพราะชอบทำอะไรตามแบบฉบับเดิม ท่านจึงพยายามให้เปลี่ยนท่าที เปลี่ยนความนึกคิด วิถีคิดเสียบ้างเพื่อจะได้เกิดความคิดใหม่ ในแนวทางใหม่

นอกจากนี้ท่านยังให้คอยตื่นตัว Alert ต่อการค้นพบสิ่งที่เราไม่ได้ค้นหาโดยตรง แต่เป็นการพบอย่างไม่คาดฝัน อาจจะเป็นความคิดที่เกิดจากการสนใจรองลงไป หรือจากจิตสำนึกที่ เกิดแวบขึ้นมา สิ่งสำคัญคือให้รู้จักเอา By-Product ของความคิดเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ให้ได้ผล คุณสมบัติอีกข้อหนึ่งที่ท่านเตือนก็คือ เมื่อเกิดความคิดแล้วก็ให้กล้าที่จะ Express กล้าพูดออกมา ทำขึ้นมาให้เป็นรูปร่าง ยิ่งใส่ชีวิตจิตใจเข้าไปด้วยก็ยิ่งวิเศษ กลายเป็น Master Piece

* William A. Newman & Charles E. Summer, Jr., *The Process of Management Concepts, Behavior, and Practice*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1962, p. 280

of Art ที่ศิลปินที่สร้างสรรค์ไว้มันเป็นอนุสรณ์แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความคิด มโนภาพ และจากฝีมือที่ชำนาญชาญสร้างสรรคขนงานอันเลอเลิศฝากไว้ในความทรงจำของผู้ได้พบเห็น

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเรื่องของ Creative Thinking ของส่วนบุคคล ในการประชุมหรือสัมมนา มีเทคนิคที่จะให้ที่ประชุมหรือหมู่คณะร่วมกันสร้างความคิดขึ้น (Group Aids to Creativity) เพื่อช่วยกันขบคิดปัญหาจากหลาย ๆ ความคิดซึ่งเชื่อว่าได้ผลดีกว่าความคิดเดี่ยว เทคนิคอย่างหนึ่งเรียกว่า Brainstorming อาจเรียกว่าพายุความคิดหรือพายุสมอง เป็นวิธีการที่พยายามให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันสร้างความคิดกันออกมาคนละอย่าง โดยให้ช่วยกันให้ความเห็นในแง่มุมต่าง ๆ กัน ทั้งในแง่ดีและไม่ดี ผู้เป็นผู้นำจะสนับสนุนให้คนในกลุ่มพูดออกมาไม่ว่าจะถูกหรือผิด พูดกันอย่างอิสระ ให้ได้ความคิดเห็นมากที่สุดที่จะทำได้ เพราะการพิจารณาตัดสินความคิดไม่ดีลงในภายหลัง เป็นเรื่องง่ายกว่าการสร้างความคิดที่ดี ในการใช้วิธีนี้เขาถือว่า แม้จะออกความเห็นไปในทางยับยั้งความคิดของผู้อื่นมาปรับปรุงเพิ่มเติมให้ดียิ่งขึ้นก็ได้ โดยมุ่งหวังประโยชน์ที่ได้จากความคิดที่ดีที่สุดเป็นเกณฑ์

ในการใช้วิธี Brainstorming มีเกณฑ์สำหรับปฏิบัติอยู่บ้างคือ

๑. การวินิจฉัยวิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นหรือการตัดสินว่าดีหรือไม่ดี ใช้ได้เหมาะสมหรือไม่ เอาไว้ทีหลัง ขั้นแรกช่วยกันออกความคิดมาให้มากที่สุดก่อน

๒. ยอมรับฟังความคิดเห็นเต็มที่ ไม่ว่าความเห็นนั้นจะรุนแรงเข้มข้นเพียงไหน คือให้บรรยากาศในขณะนั้นเป็นบรรยากาศที่ยอมรับฟังทั้งสิ้น เพราะเป็นการง่ายที่จะทำให้เกิดความเห็นลบแบบบางลงมากกว่าที่จะทำให้เกิดขึ้นมา และให้ผู้ออกความเห็นพูดออกมาอย่างอิสระ ไม่ต้องเกรงใจหรือเกรงกลัวว่าจะกระทบกระเทือนต่อสิ่งไร เพราะในที่นี้เรายอมให้มีบรรยากาศเป็นพิเศษ

ในเรื่องนี้อาจจะเป็นการยากสักหน่อยในสังคมไทยเรา เพราะเราถือในเรื่อง seniority กันมาก เด็กต้องยอมรับฟัง เดียงผู้ใหญ่ไม่ได้ เป็นเหตุให้ความนึกคิดถูกบีบถูกกดอยู่ในวงขอบเขตจำกัด ดังนั้น ในการใช้วิธีนี้จึงต้องทำใจให้ยอมรับเต็มที่ และควรได้พูดกันให้เข้าใจในหมู่ผู้ร่วมประชุมอย่างแท้จริงด้วย การมีบรรยากาศที่เป็นอิสระในการพูดและออกความคิดเห็นเป็นความจำเป็นของสภาพในที่ประชุมนี้

๓. ผู้ให้ความคิดเห็นมากที่สุดจะได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้มี Creative Thinking มาก ส่วนความคิดเห็นที่เสนอดีหรือไม่ดี ใช้ได้หรือไม่ได้ จะเอาไว้รวบรวมพิจารณากันในตอนหลัง

๔. รวบรวมสรุป Idea ที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน จัดหมวดหมู่และปรับปรุงให้เหมาะสม
 ดัชนี ชี้แนะช่วยกันวินิจฉัยพิจารณาวิจารณ์สรุป Idea คัดเลือกเอาความคิดที่เหมาะสมจะใช้กับ
 ปัญหาได้ดีที่สุด เมื่อได้ Idea สรุปแล้วการจะนำไปปรับเข้ากับปัญหาอย่างไร ใครจะทำและโดย
 เทคนิควิธีการอย่างไร ก็อาจจะช่วยกัน Create Idea ในขั้นต่อไปได้อีก

Creative Thinking เป็นเรื่องที่พูดยากกว่ายากหรือง่าย อาจจะง่ายสำหรับบางคน
 และค่อนข้างยากสำหรับอีกหลาย ๆ คน แต่ทั้งนี้เชื่อว่าขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกฝนด้วย ถ้า
 ฝึกฝนบ่อย ๆ เข้า จะเห็นว่าเรื่องราวต่าง ๆ มีเหตุผลสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ คนที่มี
 เหตุผล มีเทคนิค เพียงเห็นโครงร่างของเหตุบางประการ อาจเกิดความคิดส่งถึงผลของ
 ปัญหานั้นอย่างชัดเจนก็ได้ ขอนำขึ้นอยู่กับปฏิภาณไหวพริบ สติปัญญา ความรู้ของ
 แต่ละบุคคลประกอบด้วย.

You can deceive all people some time;
 You can deceive some people all the time;
 But you cannot deceive all people all the time.

Abraham Lincoln

ท่านหลอกลวงทุกคนได้ บางเวลา
 ท่านหลอกลวงบางคนได้ ทุกเวลา
 แต่ท่านหลอกลวงทุกคน ทุกเวลาไม่ได้

กฎหมาย
พระราชกฤษฎีกา
จัดแบ่งคณะในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสียใหม่ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช ๒๔๘๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดแบ่งคณะในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดแบ่งคณะในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช ๒๔๘๖

มาตรา ๔ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แบ่งเป็น ๗ คณะ ดังนี้

(๑) คณะเกษตร ประกอบด้วย

๑. แผนกวิชาสัตววิทยาและโรคพืช
๒. แผนกวิชาเกษตรกลวิธาน
๓. แผนกวิชาคหกรรมศาสตร์
๔. แผนกวิชาพืชศาสตร์
๕. แผนกวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร
๖. แผนกวิชาเกษตรนิเทศ
๗. แผนกวิชาสัตวบาล
๘. แผนกวิชาปศุสัตว์วิทยา

(๒) คณะประมง ประกอบด้วย

๑. แผนกวิชาชีววิทยาประมง
๒. แผนกวิชาประมง
๓. แผนกวิชาผลิตภัณฑ์ประมง
๔. แผนกวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(๓) คณะวนศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. แผนกวิชาการจัดการป่าไม้
๒. แผนกวิชาชีววิทยาป่าไม้
๓. แผนกวิชาวนผลิตภัณฑ์

๔. แผนกวิชานวนิพนธ์วิทยา
๕. แผนกวิชาวิศวกรรมป่าไม้
๖. แผนกวิชาอนุรักษวิทยา
- (๔) คณะวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์ ประกอบด้วย
 ๑. แผนกวิชาเคมี
 ๒. แผนกวิชาคณิตศาสตร์
 ๓. แผนกวิชาชีววิทยา
 ๔. แผนกวิชาฟิสิกส์
 ๕. แผนกวิชาภาษา
 ๖. แผนกวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- (๕) คณะวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย
 ๑. แผนกวิชาชลศาสตร์และอุทกวิทยา
 ๒. แผนกวิชาวิศวกรรมการเกษตร
 ๓. แผนกวิชาวิศวกรรมเครื่องกลและไฟฟ้า
 ๔. แผนกวิชาวิศวกรรมชลประทาน
 ๕. แผนกวิชาวิศวกรรมโยธา
- (๖) คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย
 ๑. แผนกวิชาการตลาด
 ๒. แผนกวิชาบัญชี
 ๓. แผนกวิชาบริหารธุรกิจ
 ๔. แผนกวิชาเศรษฐศาสตร์
 ๕. แผนกวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
 ๖. แผนกวิชาสหกรณ์
 ๗. แผนกวิชาสถิติ
- (๗) คณะสัตวแพทยศาสตร์ ประกอบด้วย
 ๑. แผนกวิชากายวิภาคศาสตร์
 ๒. แผนกวิชาพยาธิวิทยา
 ๓. แผนกวิชาเภสัชวิทยา
 ๔. แผนกวิชาศัลยศาสตร์
 ๕. แผนกวิชาสรีรวิทยา
 ๖. แผนกวิชาอายุรศาสตร์

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลตรี กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๒๒ วันที่ ๘ มี.ค. ๒๕๐๘

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสียใหม่ อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๕ และให้แบ่งส่วนราชการของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับส่ง
- (๒) แผนกโต้ตอบ
- (๓) แผนกเก็บและห้องสมุด

๒. กองงานนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกลาง
- (๒) แผนกรวบรวม
- (๓) แผนกการเมือง

๓. ส่วนการเงิน

๑. กองคลัง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกบัญชี
- (๓) แผนกเงิน
- (๔) แผนกพัสดุและสวัสดิการ

๒. กองสถานที่และยานพาหนะ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกรักษาสถานที่
- (๒) แผนกวัสดุสถานที่และยานพาหนะ

๓. กองโรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกลาง
- (๒) แผนกจัดซื้อและจัดหา
- (๓) แผนกคลังพัสดุ

๔. กองนโยบายภายในประเทศ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกนโยบาย
- (๒) แผนกรายงาน
- (๓) แผนกเศรษฐกิจสัมพันธ์

๕. กองนโยบายภายนอกประเทศ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกการเมือง
- (๒) แผนกเศรษฐกิจ
- (๓) แผนกสารนิเทศ

๖. กองพิธีการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับรอง
- (๒) แผนกพระราชการต่างประเทศ

๗. กองบริการประชาชน แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกสอบสวนเรื่องราว
- (๒) แผนกสวัสดิการสงเคราะห์
- (๓) แผนกแนะนำทางกฎหมายและประណมข้อพิพาท

๘. กองงานปลัดบัญชาการ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกลาง
- (๒) แผนกงานปลัดบัญชาการ
- (๓) แผนกงานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

๙. กองงานคณะที่ปรึกษาและกรรมกร แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกระเบียบการและความเห็น
- (๓) แผนกนิติกร

๑๐. กองงานโฆษก แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกการข่าว
- (๓) แผนกการภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๔ วันที่ ๑๗ ก.พ. ๒๕๐๕

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕
จึงให้แบ่งส่วนราชการของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกการเจ้าหน้าที่
- (๓) แผนกเผยแพร่
- (๔) แผนกการประชุม

๒. กองการเงินและบัญชี แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกเงิน
- (๒) แผนกบัญชี
- (๓) แผนกจัดซื้อและพัสดุ
- (๔) แผนกควบคุมเงินโครงการ

๓. กองวิจัยและแผนงาน

๔. กองประเมินผลและรายงาน

๕. กองวิเทศสัมพันธ์

๖. กองธุรกิจเศรษฐกิจ

๗. กองบริการวิทยาการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๘ วันที่ ๑ มี.ค. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการโท	หัวหน้าแผนก	
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการเอก	หัวหน้ากอง	
หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวจ้องทุกข์	ผู้อำนวยการกอง	สำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวจ้องทุกข์ ในฐานะผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการส่วน	"	ส่วน ในฐานะผู้อำนวยการกอง
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	อธิบดี	
ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี	ปลัดกระทรวง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) พลตรี นราธิป

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทน นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๖ วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๒๘ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
เพื่อกิจการอุตสาหกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม	อธิบดี	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนเพื่อกิจการ อุตสาหกรรม ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) พลตรี นราธิป

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๒๑ วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๐๘

ระเบียบ

ควมมาก

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

เรื่อง การโอนเงินเดือนของรัฐบาลกิจ
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า การโอนเงินเดือนตำแหน่งผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการของ รัฐบาลกิจต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ ยังปฏิบัติไม่เป็นไปเป็นแนวเดียวกัน รัฐบาลกิจบางแห่งก็เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และรัฐบาลกิจบางแห่งก็เป็นอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นว่า เพื่อให้การโอนเงินเดือนสำหรับตำแหน่งดังกล่าวของรัฐบาลกิจได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกัน จึงควรให้รัฐบาลกิจต่าง ๆ ถือปฏิบัติดังนี้

๑. รัฐบาลกิจใดที่ได้กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการ แล้วแต่กรณี ให้มีอัตรา ขั้นต้น ขั้นสูง และขั้นว่างไว้แล้ว ถ้าเป็นการโอนเงินเดือน ๑ ขั้น ภายในขั้นว่าง ก็ให้รัฐบาลกิจนั้นดำเนินการได้เอง โดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ถ้าเป็นการโอนเงินเดือนภายในขั้นว่างเกินกว่า ๑ ขั้น ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อน

๓. ในกรณีที่รัฐบาลกิจใดมิได้กำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งดังกล่าวให้มีขั้นต้น ขั้นสูง และขั้นว่างไว้ หรือได้กำหนดไว้แล้ว แต่จะเปลี่ยนขั้นสูงอีก เพื่อโอนเงินเดือนให้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ทั้งนี้ ควรให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่กระทรวงการคลัง เสนอ และให้ถือปฏิบัติต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธี

(นายมนูญ บริสุทธี)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

เรื่อง ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार พ.ศ. ๒๕๐๘

เรียน เวียงกระทรวง ทบวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ด้วยกระทรวงการคลัง ได้พิจารณาเห็นควรแก้ไข ระเบียบว่าด้วยข้าราชการพยาบาล ในท้องที่ กึ่งदार เสียใหม่ให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยยกเลิกระเบียบเดิมทั้งสองฉบับ แล้วนำมารวมเป็นฉบับเดียวกัน และได้เสนอร่างระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार พ.ศ. ๒๕๐๘ มาเพื่อดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘ ลงมติเห็นชอบด้วย โดยให้แก้ไขเล็กน้อย และให้ถือปฏิบัติต่อไปได้ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แก้ไขให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และได้นำถวายเสด็จในกรมฯ รองนายกรัฐมนตรี ลงพระนามในระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार พ.ศ. ๒๕๐๘ แล้ว ดังสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นขานมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทษ์

(นายมนูญ บริสุทษ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม.

(สำเนา)

ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार

พ.ศ. ๒๕๐๘

โดยที่เป็นการสมควรวางหลักเกณฑ์การจ่ายเงินช่วยข้าราชการพยาบาลแก่ข้าราชการ และลูกจ้างประจำ ซึ่งไปปฏิบัติราชการประจำในท้องที่กึ่งदारให้รัดกุมและประมวลระเบียบเรื่องนี้ไว้ในฉบับเดียวกัน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार พ.ศ. ๒๕๐๘”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार พ.ศ. ๒๕๐๖

(๒) ระเบียบข้าราชการพยาบาลในท้องที่กึ่งदार (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

“ท้องที่ก้นดาร์” หมายความว่า ท้องที่ก้นดาร์ตามระเบียบเบี้ยก้นดาร์ พ.ศ. ๒๕๐๖

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างประจำของกระทรวงทบวงกรม ซึ่งรับเงินค่าจ้างประจำตามอัตราที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งทุนไ้ประโยชน์ด้วย

“ครอบครัว” หมายความว่า

(๑) บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ โดยทายาทหรือจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการแพทย์ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้ง

(๒) คู่สมรส

(๓) บิดาหรือมารดาของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ร่วมกับข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ ซึ่งปฏิบัติราชการประจำอยู่ในท้องที่ก้นดาร์

ข้อ ๔. ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่รับราชการประจำอยู่ในเขตท้องที่ก้นดาร์ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและครอบครัว ดังนี้

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินช่วยค่ารักษาพยาบาลตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลอยู่แล้ว และมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๑,๒๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒,๖๕๐ บาท ให้ได้รับเงินช่วยตามระเบียบนี้ในส่วนหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒๕ ของค่ารักษาพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน

(๒) ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้น ให้ได้รับเงินช่วยตามระเบียบนี้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่ารักษาพยาบาลตามใบเสร็จรับเงิน

ข้อ ๕. การเบิกและจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลตามระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลโดยอนุโลม

ข้อ ๖. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

(ลงพระนาม) พลตรี นราธิป

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๒๐๖/ว. ๒๐

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

๑๕ มีนาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การเสพสุราของข้าราชการ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

กรมตำรวจได้เสนอประมวลข่าวสดับรับฟังเสียงประชาชนวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ว่า ขณะนี้มีข้าราชการทั้งทหารและพลเรือนในเครื่องแบบจำนวนมาก ใช้เวลาพักผ่อนด้วยการดื่มสุราตามร้านจนเกินขอบเขตและครองสติไม่ได้ แสดงกิริยาที่ก่อความไม่สงบ เป็นที่น่ารังเกียจในที่สาธารณะ ทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของวงราชการทุกกระทรวงทบวงกรมควรมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดที่คอยสอดส่องควบคุมความประพฤติของข้าราชการในสังกัดพร้อมกับลงโทษทางวินัย เพื่อป้องกันความเสื่อมเสีย

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีบัญชาให้กระทรวงทบวงกรมกำชับผู้บังคับบัญชาทุกชั้นให้ช่วยกันพิจารณาสอดส่องความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมต่อไป หากมีการฝ่าฝืน ก็ควรพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลโท ส. เสนาณรงค์

(แสง เสนาณรงค์)

เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

กองนโยบายภายในประเทศ

ที่สร. ๐๒๐๖/ว. ๒๑

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

๑๕ มีนาคม ๒๕๐๘

เรื่อง นายหน้าตามสถานที่ราชการ

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

กรมตำรวจได้เสนอประมวลข่าวสดับรับฟังเสียงประชาชนวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ว่า ปัจจุบันนี้มีบุคคลจำพวกหนึ่งชอบวิ่งเต้นให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ไปติดต่อตามสถานที่ราชการ แล้วเรียกร้อยเงินจากผู้ไปติดต่อนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่จะต้องเสียให้ทางราชการ โดยอ้างว่าเพื่อนำไปจ่ายแก่เจ้าหน้าที่ผู้ให้ความสะดวก และผลงานที่รับไปติดต่อก็มักจะไฉ่ววดเร็วผิดปกติ ทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการที่เกี่ยวข้องอาจจะมีส่วนได้เงิน ค่าบ่วยการที่บุคคลเหล่านี้เรียกร้อยไป

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อบริหารความเข้าใจ ผิดดังกล่าว จึงมีบัญชาให้กระทรวงทบวงกรม และหน่วยราชการต่าง ๆ ช่วยกันสอดส่องดูแลอย่าให้มีเหตุการณ์ดังกล่าว เกิดขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลโท ส. เสนาณรงค์

(แสง เสนาณรงค์)

เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

กองนโยบายภายในประเทศ

ที่ สร. ๐๕๐๗/ว.๒

สำนักงาน ก.พ.

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

เรื่อง การรับรองปริญญาของบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ขอให้ ก.พ. พิจารณารับรองปริญญา มหาบัณฑิต ของ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อสิทธิในการบรรจุเข้ารับราชการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือน ดังต่อไปนี้

๑. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

๑.๑ สาขา วิชาการศึกษา

๑.๒ สาขา สารัตถศึกษา

ก. โสตรทัศนศึกษา

ข. การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

ค. การบริหารและการนิเทศน์การศึกษา

๑.๓ สาขา มัชฌมศึกษา

๒. ปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต

๒.๑ สาขา พาณิชยศาสตร์

๒.๒ สาขา สถิติ

๓. ปริญญาบัณฑิต
๔. ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
 - ๔.๑ สาขา การปกครอง
 - ๔.๒ สาขา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๕. ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต
 - ๕.๑ สาขา เคมี
 - ก. Organic Chemistry
 - ข. Biochemistry
 - ๕.๒ สาขา ฟิสิกส์
 - ๕.๓ สาขา ชีววิทยา
 - ๕.๔ สาขา พฤกษศาสตร์
 - ๕.๕ สาขา คณิตศาสตร์
๖. ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
 - ๖.๑ สาขา วิศวกรรมเครื่องกล
 - ๖.๒ สาขา วิศวกรรมสุขาภิบาล
 - ๖.๓ สาขา วิศวกรรมไฟฟ้า
๗. ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต
 - ๗.๑ สาขา ภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์
 - ๗.๒ สาขา ภาษาอังกฤษ
 - ๗.๓ สาขา ภาษาตะวันตก (ฝรั่งเศส)
 - ๗.๔ สาขา ภาษาไทย
 - ๗.๕ สาขา บรรณารักษศาสตร์

เรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว ลงมติรับรองปริญญามหาบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดังกล่าวข้างต้นว่า เป็นปริญญาโท ซึ่งอาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามหลักเกณฑ์ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๕๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘)
ข้อ ๕ (๕) และข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๐๘ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ข้อ ๑
จึงเวียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา
(จินดา ณ สงขลา)
เลขาธิการ ก.พ.

กองนักเวียงต่างประเทศ

ที่ สร ๐๕๐๖/ว. ๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๖ มีนาคม ๒๕๐๕

เรื่อง ขอความร่วมมือสำรวจข้าราชการที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐

เรียน (เวียนกระทรวง ทรวง กรม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างแบบบัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐

จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย มาตรา ๑๕, ๒๐ และ ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการบัญชีรายชื่อข้าราชการดังกล่าวที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไปต่อเจ้ากระทรวงของผู้นั้น และกระทรวงการคลัง ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี

โดยที่ ก.พ. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดสำรวจข้าราชการพลเรือนที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งได้แก่ผู้ที่เกิดในระหว่างวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๔๔๘ ถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๐ แล้วกรอกชื่อ ตำแหน่งและรายละเอียดอื่น ๆ ดังตัวอย่างในแบบบัญชีที่ส่งมาพร้อมนี้ เสร็จแล้วโปรดส่งไปให้สำนักงาน ก.พ. ภายในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๕ จำนวน ๒ ชุด ทั้งนี้ เพื่อสำนักงาน ก.พ. จะได้ตรวจสอบกับประวัติใน ก.พ. ๗ ที่เก็บรักษาไว้ทางสำนักงาน ก.พ. อีกชั้นหนึ่ง แล้วแจ้งต่อเจ้ากระทรวงของข้าราชการผู้นั้น และกระทรวงการคลังต่อไป

สำนักงาน ก.พ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองทะเบียนประวัติ

บัญชีรายชื่อข้าราชการพลเรือนที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐

สังกัดกรม

กระทรวง

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง	เกิด วัน เดือน ปี	อายุครบ ๖๐ ปี วัน เดือน พ.ศ.	หมายเหตุ
๑	ข้าราชการพลเรือนสามัญ	อธิบดี	๒ ต.ค. ๒๔๔๘	๑ ต.ค. ๒๕๐๘	สำรวจและ แจ้งเฉพาะ ผู้ที่เกิด ระหว่างวันที่ ๒ ต.ค. ๒๔๔๘ ถึงวันที่ ๑ ต.ค. ๒๔๕๐
๒	นาย ก.	หัวหน้าแผนก.....	๕ ม.ค. ๒๔๔๘	๔ ม.ค. ๒๕๑๐	
๓	นาย ข.	เสมียนพนักงาน แผนก ..	๑ ม.ค. ๒๔๔๘	๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๘	
๔	ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ	การโรง	๑ เม.ย. ๒๔๕๐	๓๑ มี.ค. ๒๕๑๐	
	นาย ง.				

ที่ สร ๐๕๐๕/ว. ๔

สำนักงาน ก.พ.

๑๘ มีนาคม ๒๕๐๕

เรื่อง การสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการ

เวียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๔๑/๒๔๕๓ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ถือเป็นหลักในการสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการว่า กระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัดควรเร่งรัดทำการสอบสวนพิจารณาให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ไม่ควรปล่อยให้เรื่องค้างอยู่เป็นเวลานาน นั้น

ในการพิจารณารายงานการลงโทษข้าราชการที่กระทรวง ทบวง กรม รายงานไปยัง ก.พ. ปรากฏอยู่เสมอว่า การสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการยังมิได้ปฏิบัติให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สาเหตุแห่งความล่าช้าในการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการประการหนึ่ง ก็คือ ในกรณีที่การกระทำของข้าราชการเข้าลักษณะความผิดทางอาญาด้วย การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยมักจะรอฟังผลการดำเนินการทางคดีอาญาก่อน ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัย หมายความว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากการดำเนินคดีอาญายู่แล้ว การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญาแต่อย่างใด เพราะถึงแม้เรื่องนั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล จะมีความเห็นแตกต่างกันไป ผู้พิจารณาโทษทางวินัยก็ต้องรับผิดชอบแต่อย่างใดไม่ ถ้าการกระทำนั้นได้ทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและกระทำไปโดยสุจริต มิได้มุ่งให้เกิดผลเสียหาย ซึ่งเรื่องนี้ก็ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นบรรทัดฐานอยู่แล้วหลายเรื่อง

ก.พ. จึงลงมติให้เวียนกระทรวง ทบวง กรม ทราบเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

จึงเวียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและเรื่องราว

ที่ กค. ๐๕๐๒/๕๐๕๓

กระทรวงการคลัง

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘

เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายบางอย่างกรณีที่มีการยืมตัวข้าราชการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ด้วยมีส่วนราชการบางแห่งหรือว่า กรณีที่มีการยืมตัวข้าราชการระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของข้าราชการผู้นั้น จะให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์หรือจะให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของส่วนราชการที่ข้าราชการนั้นสังกัดอยู่ เพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติในเรื่องนี้ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของข้าราชการที่ถูกยืมตัว ในระหว่างการยืมตัวนั้นให้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ยืม

๒. ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของข้าราชการที่ถูกยืมตัวแจ้งชื่อ ตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน ของข้าราชการนั้นให้ส่วนราชการที่ยืมทราบ เพื่อจะได้เบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

เจ้าตำรับควายเหล็ก

การเกษตร มีความหมาย อันยิ่งใหญ่ สำหรับ ชาวไทย
เพียงใด คนไทยทุกคนย่อมทราบดี ฟัน้องประชาชนชาวไทยถึง
ร้อยละ ๘๕ ได้ทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการเกษตรนี้ และมูลค่า
สินค้าออกถึงร้อยละ ๕๐ ของประเทศ ก็มีที่มาจากสินค้าเกษตร
ด้วย โดยเหตุนี้ จึงไม่เป็นการเกินกว่าความจริง ที่เราจะกล่าวกัน
ว่า เกษตรกร คือ กระดูกสันหลังของประเทศ และการเกษตรมี
ความสำคัญต่อชาติไทยในปัจจุบันมากที่สุด

เมื่อพูดถึงการเกษตร ปัญหาเรื่องแรงงานเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะเครื่องมือทุ่นแรง
ที่เหมาะสมแก่สภาพของไทยเรา ย่อมจะทำให้การเกษตรเจริญก้าวหน้าทันฤดูกาลและมีประสิทธิภาพ
ทั้งจะได้ลดได้ห่วยในการผลิตอีกด้วย

กรมการข้าว กระทรวงเกษตร ได้เล็งเห็นประโยชน์ของเครื่องมือทุ่นแรงที่จะใช้ในการ
เกษตรดังกล่าวมาก จึงได้มอบให้ “นักเกษตร” ของกรมการข้าวผู้หนึ่ง ออกแบบสร้างเครื่องมือ
ในการทำไร่ไถนาขึ้น

ก่อนอื่น เราท่านคงเห็นพ้องต้องกันว่า ประดิษฐ์กรรมต่าง ๆ ที่ผลิตได้ภายในประเทศ
มีน้อย ส่วนมากสั่งมาจากต่างประเทศ สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น มิใช่ว่าคนไทยเราไร้ฝีมือในการประดิษฐ์
แต่น่าจะเป็นเพราะ ประเทศไทยเรายังขาดผู้ทำการตัดสินใจ เงินทุน วัสดุ และการจัดการงานที่ดี

การที่บุคคลใดจะตัดสินใจทำอะไรวั้น นอกจากผู้นั้นจะต้องถนัดชอบแล้ว เงินทุน
ก็นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก “นักเกษตร” ของกรมการข้าวก็ประสบปัญหานี้เหมือนกัน แม้ว่า
ท่านผู้นั้นได้ตัดสินใจแล้ว ที่จะประดิษฐ์เครื่องมือทุ่นแรงสำหรับเกษตรกรขึ้นก็ตาม

อย่างไรก็ดี ยังนับว่าโชคยังเป็นของเกษตรกร กระดูกสันหลังของชาติ เพราะรัฐบาล
ไทยในสมัย พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้เล็งเห็นประโยชน์ของเครื่องมือทุ่นแรง และเชื่อมั่นในความสามารถ
ของ “นักเกษตร” แห่งกรมการข้าว แม้ว่าในปีนั้นฐานะการเงินของประเทศจะตึงตัวมากก็ตาม

แต่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง ก็ได้อนุมัติเงินสำรองจ่ายให้ก่อนเป็นเงิน ๒ แสนบาท และจากเงินจำนวนนี้เองที่ทำให้เกษตรกรไทยได้มีเครื่องทุ่นแรง ซึ่งประดิษฐ์ในเมืองไทยและโดยคนไทยไว้ใช้

เมื่อเอ่ยถึง การประดิษฐ์ เราท่านยังคงจำได้ดีว่า ยอร์ช สตีเฟนสัน “ราชาแห่งม้าเหล็ก” ซึ่งเกิดที่ไวลัม นิวคาสเซิล ประเทศอังกฤษ เมื่อปี ค.ศ. ๑๗๘๑ ผู้ซึ่งได้เรียนความคิดต่อมาจาก เจมส์ วัตต์ “บิดาแห่งเครื่องจักรไอน้ำ” สามารถสร้างรถให้เดินบนรางด้วยกำลังไอน้ำ หรือที่เรียกกันว่า “ม้าเหล็ก” ได้สำเร็จอย่างงดงาม เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๒๕ ฉะนั้น “นักเกษตรไทย” ก็สามารถประดิษฐ์ “ควายเหล็ก” เครื่องไถนาได้สำเร็จอย่างงดงาม ฉะนั้น จึงเป็นการสมควรแล้วที่ “นักเกษตรไทย” ผู้นี้ ควรได้รับสมญาว่าเป็น “เจ้าตำรับควายเหล็ก” แห่งประเทศไทย

ก่อนที่จะรู้จักกับ “เจ้าตำรับควายเหล็ก” แห่งประเทศไทย ใคร่ขอพาท่านไปสู่ นครเบอร์ลิน ซึ่งเคยรุ่งเรืองในสมัยหนึ่ง แต่ต้องพังพินาศย่อยยับไปในอีกสมัยหนึ่ง ณ มหานครอันโอฬารแห่งนี้แหละที่ “เจ้าตำรับควายเหล็ก” ได้ถือกำเนิดมาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๔๕๗ คุณชายเกิดในสกุล “เทวกุล” เล็ดจพ่อ คือ กรมหมื่นเทววงศ์วโรปathy หม่อมแม่ คือ หม่อมเพ็ญ

ในวัยเรียน คุณชาย ได้ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในรั้ว “น้ำเงิน-ฟ้า” ภายในโรงเรียนแบบอันสง่างาม เคร่งครัดด้วยระเบียบวินัย จริงจังในการเรียน และแข็งแกร่งในการกีฬา ตามแบบฉบับของชาววชิราวุธทั้งหลาย หลังจากใช้เวลาศึกษาอยู่ ๖ ปี กล่าวคือตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ ถึง ๒๔๗๑ และจบชั้นมัธยม ๔ แล้ว คุณชายก็อำลาจากรั้ว “น้ำเงิน-ฟ้า” ครบอาจารย์และมิตรสหายต่างก็อาลัยคุณชายเป็นอย่างยิ่ง แต่ต่างก็หักใจได้ว่า คุณชายไปได้ ไปเพื่อความก้าวหน้า เพราะลูกวชิราวุธทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด ย่อมมุ่งก่อปรแด่กรรมดีและรู้จักเสียสละ ดังคติพจน์ประจำโรงเรียนที่ว่า “รู้จักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นฉัตรชัย รู้เสียสละได้ด้วยใจงาม”

จากวชิราวุธวิทยาลัย คุณชายไปศึกษาต่อที่ เฟินน์ สกูล สหรัฐอเมริกา ๑ ปี จบชั้นไวยากรณ์บริบูรณ์แล้ว ไปต่อที่ เบลมอนต์ ฮิลล์ สกูล อีก ๔ ปี จบชั้นมัธยมชั้นสูงบริบูรณ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ คุณชายไปศึกษาต่อที่ มาซซาจูเซตต์ส์ สเตต คอลเลจ จบชั้นปีที่ ๓ ของมหาวิทยาลัย ปี ๒๔๗๗ และ ๒๔๗๘ คุณชายศึกษาที่ หลุยเซียนา

สเตต ยูนิเวอร์ซิตี จบชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ส่วนสถานศึกษาแห่งสุดท้ายของคุณชาย คือ มารีแลนด์ สเตต ยูนิเวอร์ซิตี และเป็นปีสุดท้ายของการศึกษาในมหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ คุณชายได้รับปริญญา B.Sc. ทางเกษตรศาสตร์

เมื่อกลับถึงประเทศไทยแล้ว คุณชายได้สมัครเข้ารับราชการ ในกรมเกษตรและการประมง กระทรวงเกษตรราธิการ ในสมัยนั้น เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๔๘๓ โดยรับตำแหน่งนักเกษตรผู้ช่วยโท และต่อมาวันที่ ๒๐ มกราคม ปีเดียวกันนั้นเอง คุณชายได้ดำรงตำแหน่งนักเกษตรผู้ช่วยโท จนถึงวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๘๘ คุณชายจึงได้ลาออกจากราชการด้วยความสมัครใจ แต่ภายหลัง คุณชายได้กลับเข้ารับราชการอีกเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๘๘ ในตำแหน่งพนักงานข้าวโท กองวิทยาการ กรมการข้าว และได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองวิทยาการเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๔๘๘ แล้วได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองวิศวกรรม เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ต่อมาได้เลื่อนขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ และได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักเกษตรพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และนักเกษตรพิเศษผู้แทนแหล่งที่กรมการข้าว มอบหมาย ให้เป็นผู้ประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ในการเกษตร

คุณชายเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม เป็นนักตัดสินใจ และเป็นนักประดิษฐ์อย่างแท้จริง เพราะตลอดเวลาที่คุณชายได้ดำเนินการประดิษฐ์และค้นคว้างานด้านอุตสาหกรรมเกษตรไว้มากมาย อาทิ เช่น “ควายเหล็ก” เครื่องไถนา ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง แต่ราคาถูกกว่าของต่างประเทศมาก เป็นเครื่องทุ่นแรงที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับชาวไร่ชาวนาไทย

นอกจากนี้ ในสมัยสงครามมหาเอเชียบูรพา คุณชาย เห็นว่า เด็กอ่อน คนชรา และคนป่วย ที่ต้องใช้นมผงเป็นประจำ อาจต้องขาดแคลนนมประเภทนี้ หรือแม้ว่าจะหาได้ในท้องตลาดก็เป็นของเก่าเก็บ เสื่อมคุณค่าทางอาหาร และราคาแพงเกินสมควร คุณชาย จึงได้ค้นคว้าและดำเนินการตั้งโรงงานทำนมผงขึ้น ให้ชื่อว่า “เทพนม” นมผงที่ผลิตจากโรงงาน “เทพนม” ได้จำหน่ายไปตามโรงพยาบาล โรงเรียน และที่อื่นๆ ในราคาถูกมาก

นอกจากนมผงที่ขาดแคลนแล้ว ลำดึกขาดแคลน ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง เช่นเดียวกัน โรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้ลำดึกเป็นประจำ ใน

ฐานะที่คุณชายเป็นกรรมการผู้หนึ่งในบริษัท ส่งเสริมผ้าไทย จำกัด จึงได้ถูกมอบหมายให้ออกแบบและสร้างโรงงานขึ้น มีชื่อว่า โรงงานทำผ้า “เทพฤทธิ” ตั้งจากโรงงานแห่งนี้ได้บรรเทาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนสินค้าประเภทนี้ลงได้มาก

นอกจากนี้ เราท่านยังคงจำได้ว่า อุตสาหกรรมเบี่ยงมันสำปะหลังในประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ในมือของชาวต่างประเทศ และเป็นอุตสาหกรรมแบบในครอบครัว คุณภาพของเบี่ยงที่ผลิตออกมามักจะเป็นเบี่ยงชั้นต่ำและเปื่อยง่าย ทำให้ส่งไปขายยังต่างประเทศไม่ค่อยได้ คุณชายจึงได้ทดลองค้นคว้าแบบเครื่องจักรที่จะใช้ผลิตเบี่ยงให้ได้เบี่ยงชั้นหนึ่ง เพื่อจะได้เป็นสินค้าสำคัญส่งไปขายยังสหรัฐอเมริกา นำเงินตราต่างประเทศมาสู่ประเทศไทยให้ทวียิ่งขึ้น การค้นคว้าได้สำเร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยมีโรงงานสร้างขึ้นที่บางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เครื่องนี้ คุณชายได้สร้างให้แก่บริษัท ศรีราชา จำกัด ซึ่งเป็นโรงงานอันทันสมัยโรงแรกในประเทศไทย ผลิตเบี่ยงชั้นหนึ่งขายให้แก่สหรัฐอเมริกา ได้ราคายอดเยี่ยมของเบี่ยงชนิดนี้ ทางผู้ซื้อเรียกว่า เบี่ยงเกรด เอ. เอ. เอ.

นอกจากสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวแล้ว คุณชายยังได้ผลิตเครื่องทุ่นแรงอื่น ๆ อีก เช่น ระเบิด “เทพฤทธิ” เครื่องสูบน้ำ “เทพฤทธิ” เครื่องดำนา เครื่องพรวนหญ้า เครื่องเกาะเกาะเมล็ดและหีบฝ้าย และนอกจากเครื่องมือทุ่นแรงดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีโรงงานทำไขผึ้ง กรงขังไข่แบบเบตเตอร์ และสิ่งอื่น ๆ อีกมาก

เท่าที่กล่าวมาแล้วนี้ เราท่านคงทราบแล้วว่า นักเกษตรพิเศษ เจ้าตำรับควายเหล็ก คือ ม.ร.ว. เทพฤทธิ เทวกุล

จากผลงานอันดีเด่นดังกล่าวมาแล้ว จึงเป็นการสมควรแล้ว ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานปริญญากิตติมศักดิ์และสดุดีบาลดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แก่ ม.ร.ว. เทพฤทธิ เทวกุล เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๐๗

นอกจากนี้ กรมการข้าวได้มีความเห็นว่า “ม.ร.ว. เทพฤทธิ เทวกุล ได้ใช้ศิลปวิทยาความรู้ที่มีอยู่ อำนวยคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติบ้านเมืองได้ผลถึงขนาด สมควรได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหรียญดุษฎีมาลา ให้เป็นบำเหน็จความชอบและเป็นเกียรติยศแก่วงศ์สกุลต่อไป”

กระทรวงเกษตร ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางศิลปวิทยา อันได้แสดงให้เห็นประจักษ์เป็นพิเศษ ทั้งสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นนั้นก็ได้นำมาขึ้นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองในยามขาดแคลนและตลอดมาจนถึงเวลานี้ นับว่า ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้มีความสมควรสมควรตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญดุษฎีมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญดุษฎีมาลา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ สมควรได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญดุษฎีมาลา และเงินพิเศษตอบแทนให้เป็นบำเหน็จความชอบ”

ในที่สุด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ให้แก่ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล นับว่าเป็นมหากุณานิคุณ และเป็นเกียรติยศอย่างยิ่ง

จากชีวประวัติและผลงานโดยสังเขปของ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล นักเกษตรพิเศษ เจ้าตำรับควายเหล็ก เราท่านอาจได้ความคิดในอันที่จะตัดสินใจสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชาติดูบุคคลตัวอย่างท่านนี้ได้บ้าง สำหรับท่านผู้สนใจผู้สนใจผู้สนใจกล่าวว่า “ใจเย็นเข้าไว้ ทุกอย่างสำเร็จ” คือ ญะเจดอออกสำคัญแห่งความสำเร็จในการทำงานของท่านผู้

“อม” ผู้รวบรวม

ชวนขวายนกขบถ
เพียรไปไม่เว้นวาย
เหลวไหลไม่ควรมี
ทุกวันหมั่นเพียรไป

ต้องตั้งใจคิดชวนขวาย
หมายสปรองต้องเพียรไป
เป็นคนดีไม่เหลวไหล
ให้เสร็จการงานทุกวัน

การสอบสัมภาษณ์ข้าราชการอังกฤษ

อุศล บุญประกอบ

เรื่องของการสอบสัมภาษณ์ มักจะทำความยากลำบากใจแก่ผู้เข้าสอบเสมอ เพราะนอกจากจะเห็นว่า กรรมการจะมีอคติให้คะแนนไม่เที่ยงธรรมแล้ว ยังวิตกว่าตัวเองจะประหม่า เท่าที่ผู้เขียนเคยสังเกตวิธีการสอบสัมภาษณ์ ข้าราชการอังกฤษมาชั่วระยะเวลาหนึ่ง รู้สึกว่า ก.พ. อังกฤษได้เข้าใจสภาพการเช่นนั้นเป็นอย่างดี และได้พยายามสร้างระบบการสอบเพื่อจะคัดเลือกคนที่ดีที่เหมาะสมเข้ามาในวงราชการ จึงจะขอนำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสัมภาษณ์บางประการของเขามาเล่าสู่กันฟัง

การสอบสัมภาษณ์โดยทั่วไปนั้น จุดมุ่งหมายอันสำคัญก็เพื่อที่จะดูบุคลิกลักษณะของผู้สอบ ซึ่งตามปกติแล้วจะวัดจากสอบข้อเขียนได้ยาก ประโยชน์อย่างอื่น ๆ ของการสอบสัมภาษณ์ก็เพื่อสอบความรู้ ความสามารถ และเพื่อทราบถึงประวัติการทำงาน ในยุคเริ่มต้นของการสอบข้าราชการ การสอบสัมภาษณ์ไม่ได้รับความนิยมมากนัก เพราะเห็นกันไปว่าเป็นช่องทางของความอคติระบบอุปถัมภ์ และการแทรกแซงจากนักการเมือง ต่างก็มีความเชื่อมั่นกันว่า เพียงการสอบข้อเขียนเท่านั้น ที่จะให้ความเป็นธรรมได้ ผลจากความก้าวหน้าของงานวิจัยในด้านการบริหารงานบุคคลเป็นผลให้การสอบสัมภาษณ์ได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะเห็นพ้องต้องกันว่า บุคลิกลักษณะของคนมีส่วนต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงานอยู่มาก ผลของการสอบสัมภาษณ์อย่างเดียวนั้น มิได้เป็นเครื่องชี้ข้ออย่างสมบูรณ์

การสอบสัมภาษณ์นั้นแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ

(๑) การสอบสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งการสอบแบบนี้ยังจำแนกออกได้ ๒ ลักษณะ คือ (ก) ผู้สอบสัมภาษณ์แต่ละคนต้องสอบต่อหน้าคณะกรรมการสอบ ซึ่งเป็นแบบที่เรานิยมปฏิบัติอยู่ปัจจุบันนี้ และ (ข) ผู้สอบสัมภาษณ์ต้องสอบกับกรรมการสองต่อสองจนครบองค์คณะกรรมการ

(๒) การสอบสัมภาษณ์แบบเป็นกลุ่ม ผู้เข้าสอบสัมภาษณ์จำนวนพอสมควรร่วมกันอภิปรายและวิจารณ์ปัญหาที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการจึงอาจจะมี ๒ ท่าน หรือมากกว่านั้น การสอบแบบนี้ก็เพื่อที่จะพิจารณาพฤติกรรมของบุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่ม ในการสอบแบบนี้ เหมาะสำหรับสอบคัดเลือกผู้ที่ดำรงตำแหน่งงานในอันดับสูงๆ เพราะผู้อยู่ในระดับนั้นมักจะมีความเกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการต่างๆ หรืองานอื่นอันเกี่ยวข้องกับกลุ่มคน

ส่วนข้อพิจารณาว่าควรจะใช้แบบสอบใดนั้น ย่อมแล้วแต่ลักษณะและระดับความรับผิดชอบของงาน ในอังกฤษได้ใช้การสัมภาษณ์ทั้ง ๒ แบบ ในโอกาสนี้จะเล่าแต่เพียงการสอบสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลเท่านั้น

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนอังกฤษเป็นผู้คัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ ด้วยวิธีการสอบหรือคัดเลือก และได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาโดยเฉพาะสำหรับสอบสัมภาษณ์ กรรมการชุดหนึ่งๆ มีไม่น้อยกว่า ๓ คน รวมทั้งประธานด้วย องค์ประกอบของกรรมการต่างกันตามประเภทของการสอบ หากเป็นการสอบข้าราชการซึ่งมีลักษณะงานเป็นงานทั่วๆ ไปเหมือนกันทุกกระทรวง ทบวง กรม กรรมการจะประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ด้านการสอบสัมภาษณ์ของ ก.พ. และข้าราชการประจำจากหน่วยราชการอื่น ถ้าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเป็นพิเศษโดยเฉพาะส่วนราชการนั้น ก็จะเชิญข้าราชการจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนร่วมการสอบ และถ้าเป็นตำแหน่งทางวิชาชีพหรืองานด้านเทคนิค กรรมการสอบสัมภาษณ์นอกจากเจ้าหน้าที่ ก.พ. แล้ว จะประกอบด้วยอาจารย์จากสถาบันการศึกษา บุคคลนอกวงราชการซึ่งมีชื่อเสียงในวงวิชาชีพนั้น และผู้แทนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสอบเหล่านี้เมื่อสอบผู้เข้าสอบสัมภาษณ์แล้ว จะนำความเห็นเสนอต่อ ก.พ. อีกด้วยว่าผู้สอบนั้น ๆ เหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่เพียงไร

ในระหว่างสอบสัมภาษณ์กรรมการต้องพยายามเรียนรู้ผู้สมัครสอบให้ดีที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ในเบื้องต้น กรรมการต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ความนิยม พรรคการเมือง และเพศ ประการต่อมา กรรมการต้องมีความรู้ถึงขอบข่ายอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งที่จะสอบ และลักษณะของคนที่ต้องการก่อนการสอบ เจ้าหน้าที่ ก.พ. จะจัดส่งข้อมูลเหล่านี้ให้แก่กรรมการ ปกติจะมีสำเนาใบสมัครซึ่งจะแสดงกับวุฒิของผู้สมัครสอบ และประวัติการทำงาน, สำเนาหนังสือรับรองความประพฤติ, การเรียน และการงาน จากครูบาอาจารย์ และนายจ้าง และระเบียบการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งที่บรรจุ หากตำแหน่งนั้นเป็น

ตำแหน่งที่มีลักษณะงานเป็นพิเศษโดยเฉพาะส่วนราชการ ในวันสัมภาษณ์กรรมการผู้แทนจาก ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นจะอธิบายชี้แจงให้คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ทราบข้อมูลต่างๆ ก่อน การสอบ ประธานกรรมการสอบจะซักซ้อมความเข้าใจระหว่างคณะกรรมการด้วยกัน ถึงลักษณะ บุคคลที่ต้องการสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ

กรรมการสอบควรจะมีมติระบุงถึงข้อปฏิบัติต่าง ๆ เพราะจะมีผลให้ผู้เข้าสอบรู้สึก ว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือไม่อาจแสดงบุคลิกลักษณะแท้จริงของตนออกมาได้ ในเรื่อง เหล่านี้ ก.พ. อังกฤษได้มีข้อเสนอแนะแก่กรรมการสอบสัมภาษณ์ไว้ มีข้อสำคัญ ๆ ที่ควรเลือกมา กล่าวไว้ ก็คือ

(๑) ควรจะกำหนดระยะเวลาสัมภาษณ์ไว้ หากพบว่าผู้เข้าสอบคนใดไม่เหมาะสมก็ไม่ ควรจะสัมภาษณ์น้อยเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เข้าสอบคิดว่าตนจะไม่ได้รับความเป็นธรรม

(๒) ควรจะมีการตกลงระหว่างคณะกรรมการก่อนการสอบสัมภาษณ์ว่า ใครจะถาม เรื่องในด้านใด และกำหนดเวลาคนละเท่าไร

(๓) ประธานจะเป็นผู้เริ่มสัมภาษณ์โดยกล่าวทักทาย ชื่อ เชื้อเชิญให้นั่ง และอาจ อธิบายอย่างย่อ ๆ ถึงจุดประสงค์และวิธีการสอบ ในกรณีที่ผู้เข้าสอบไม่เข้าใจเรื่องการสอบ สัมภาษณ์ดีพอ ปกติแล้วการสอบสัมภาษณ์จะเริ่มด้วยเรื่องง่าย ๆ ก่อน และยากขึ้นเป็นลำดับ ประธานจะเริ่มถามบางเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว การศึกษา และอาชีพ เพื่อให้ผู้เข้าสอบหาย ประหม่า และรู้สึกเป็นกันเอง

(๔) คณะกรรมการจะต้องแสดงความสนใจต่อผู้เข้าสอบ เพื่อให้ผู้สอบจะได้แสดงคุณ- ลักษณะของตนออกมาได้อย่างดีที่สุด อาทิกริยาเช่นว่า ประธานแสดงความเห็นต่อน้อยต่อ การถาม หรือกรรมการเมินหน้าหน้าผู้สอบอย่างนั้นไม่ควรแสดง

อนึ่ง ในระหว่างการสัมภาษณ์ กรรมการไม่ควรจะเขียนหมายเหตุ หรือให้คะแนน แต่อย่างใด จะทำให้ผู้สอบกังวลให้คำตอบของตน ควรจะให้คะแนนเมื่อผู้สอบสัมภาษณ์ออกจาก ห้องสอบแล้ว

(๕) คำถามในการสอบสัมภาษณ์จะต้องมีจุดหมาย เพื่อจัดความเหมาะสมของผู้สอบ กับตำแหน่งที่จะบรรจุ เป็นต้นว่า จะสอบบรรจุในตำแหน่งที่มีหน้าที่ติดต่อกับประชาชน ก็ควรพิจารณาเลือกผู้มีกิริยาท่าทางดึงดูดใจคน และรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

(๖) กรรมการควรจะถามด้วยเสียงดังพอ และคำถามควรจะชัดเจน ลักษณะการสอบสัมภาษณ์ที่ดี ควรจะเป็นแบบการสนทนา และถกเถียงปัญหา ไม่ใช่การตั้งคำถามแบบถามคำตอบคำ และคำถามที่ดีไม่ควรจะยาวเกินไปและเข้าใจยาก

(๗) ในการสัมภาษณ์นี้ ควรจะวัดกำลังความคิดด้วยการให้วิจารณ์ ข้อปัญหา ทั้งในทางที่ตนเห็นด้วย และคัดค้าน การพิจารณาให้คะแนนควรจะต้องตามความมีเหตุผลของคำตอบ มิใช่ตามหลักเกณฑ์ความถูกต้อง-ผิด

(๘) ก่อนจะจบการสัมภาษณ์ ควรจะให้โอกาสผู้สอบได้กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องที่ให้ผู้สัมภาษณ์มา เพื่อกรรมการจะได้ข้อมูลที่ดีที่สุดจากผู้สอบ ในกรณีที่ผู้สอบตอบปัญหาต่างๆ ไม่สู้จะได้ และค่อนข้างจะเครียดกับการสอบ กรรมการควรจะมีคำถามด้วยการถามปัญหาที่ง่าย ๆ กว่าเดิม เมื่อจบการสัมภาษณ์แล้ว จะเชิญผู้สอบออกจากห้องสอบด้วยความสุภาพ และเป็นมิตร

(๙) เมื่อผู้สอบสัมภาษณ์ออกจากห้องสอบแล้วกรรมการควรจะให้คะแนน ประธานจะถามกรรมการต่างๆ ว่าให้คะแนนสัมภาษณ์เท่าไร เพราะเหตุใด ประธานเองก็จะแจ้งให้กรรมการทราบคะแนนที่ตนจะให้พร้อมด้วยเหตุผล จากนั้นจะมีการร่วมพิจารณาว่าจะให้คะแนนผู้สอบเท่าไร คำวินิจฉัยของประธานกรรมการเป็นที่สิ้นสุด

ระบบการให้คะแนนสอบสัมภาษณ์ของอังกฤษต่างกับของไทย ของเรากำหนดคะแนนเต็มไว้ ๓๐๐ คะแนน สำหรับการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาและตรี แบ่งเป็น ท่วงทีวาจา ๓๐ คะแนน เซาวัน ๕๐ คะแนน และความรู้รอบตัว ๒๐ คะแนน ถ้าเป็นการสอบคัดเลือกชั้นจัตวา, ตรีและโท แบ่งเป็นท่วงทีวาจา ๓๐ คะแนน เซาวัน ๓๐ คะแนน และความรู้รอบตัว ๔๐ คะแนน ระบบของอังกฤษไม่ได้แบ่งคะแนนการสอบสัมภาษณ์ออกเป็นสัดส่วนว่าจะให้อะไรอย่างละเท่าไร กรรมการจะพิจารณารวมไปเลยว่า ผู้สอบสัมภาษณ์คนนั้นควรจะได้อะไรเท่าไร เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลินิจ กรรมการที่จะมอบคนนั้นสำหรับงานนั้นอย่างไร

ระบบการให้คะแนนของอังกฤษมี ๒ ระบบ คือ ระบบให้คะแนนเป็นตัวอักษร A B C กับให้คะแนนเป็นตัวเลข ระบบแรกมักนิยมใช้กับผู้สอบที่มีจำนวนน้อย หากมีผู้สอบจำนวนมากจะใช้ระบบหลัง หลักเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

คะแนน	คำอธิบาย
A + หรือ ๓๐๐	คุณวุฒิ ประสิทธิภาพ และบุคลิกลักษณะ ระดับดี สามารถจะก้าวไปสู่ตำแหน่งสูงสุดได้
A หรือ ๒๗๕	คุณวุฒิ หรือประสิทธิภาพ หรือสติปัญญา ดีมาก บุคลิกลักษณะดี จะก้าวไปสู่ตำแหน่งสูงได้
A - หรือ ๒๖๐	กรรมการมั่นใจในตัวผู้สอบ มีความสามารถจะก้าวไปสู่ตำแหน่งสูงได้สักสองตำแหน่ง หรือมากกว่านั้น ในเวลาอันควร
A หรือ ๒๔๐	สอบได้ มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะบรรจุ และอาจจะมี ความก้าวหน้าได้รับเลื่อนขั้นไปอย่างน้อยอีกหนึ่งตำแหน่ง
A B หรือ ๒๒๕	ได้มาตรฐานไม่เพียงพอ เหมาะเพียงตำแหน่งที่จะบรรจุ
B + หรือ ๒๐๐	ไม่ได้มาตรฐาน อาจพิจารณาได้รับบรรจุ หากกรรมการเห็นว่าจะไม่ทำให้เสียมาตรฐาน
B หรือ ๑๗๕ ๑๕๐	ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง คุณสมบัติ และประสิทธิภาพไม่เพียงพอ หรือบุคลิกลักษณะไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง
C หรือ ๑๐๐ ๕๐	ไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง และขาดบุคลิกลักษณะ สติปัญญา หรือคุณสมบัติ

กล่าวโดยสรุป การสอบสัมภาษณ์ของอังกฤษ ไม่เพียงแต่พิจารณาความเหมาะสมของบุคคลต่อตำแหน่ง หากเน้นถึงความสามารถของบุคคลที่จะก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งสูงๆ ได้ การไม่แบ่งคะแนนสัมภาษณ์ตายตัวว่าจะสอบอะไรเท่าใด และให้อยู่ในดุลวิสัยของกรรมการสอบ จะมองคนๆ นั้นสำหรับตำแหน่งนั้นๆ อย่างไรนั้น มีโอกาสที่จะให้เลือกคนเหมาะสมกับงานชนิดต่าง ๆ ได้มาก ข้อสำคัญเหนือหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ ก็คือ อังกฤษได้ตระหนักถึงความสำคัญของการสอบสัมภาษณ์ และพยายามจัดหาบุคคลที่มีความชำนาญในด้านนั้นเป็นกรรมการ และนี่เป็นหลักประกันที่ดีที่สุดที่จะให้การสอบสัมภาษณ์เป็นไปตามจุดหมาย □

สิทธิในการรับเงินสงเคราะห์ผู้ประสพภัย ฯ

เรียบเรียงโดย

วิเชียร ไม่เรียง

ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

๑. มูลเหตุ

พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสพภัย ฯ ได้ประกาศใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่ได้มีผู้ขอรับเงินสงเคราะห์มาเพียงไม่กี่ราย น่าจะเป็นเพราะประชาชนยังไม่ทราบถึงสิทธิหน้าที่และประโยชน์ที่จะได้รับจากกฎหมายฉบับนี้โดยทั่วถึง ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อเป็นการสงเคราะห์ประชาชนผู้อยู่ในเกณฑ์ที่มีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์ โดยได้ช่วยเหลือราชการตามกฎหมาย ในปัจจุบันนี้เรามีกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการใช้บังคับอยู่ แต่ผู้ที่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย บำเหน็จบำนาญนี้จำกัดไว้เฉพาะข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเท่านั้น ที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย กล่าวคือเมื่อข้าราชการผู้ใดออกจากราชการโดยไม่มีความผิด และอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ ผู้นั้นก็จะได้รับบำเหน็จบำนาญเป็นผลตอบแทนคุณงามความดีที่ได้รับปฏิบัติราชการมา หรือผู้ถึงแก่กรรมในระหว่างรับราชการ ทายาทของผู้นั้นก็มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ หรือบำเหน็จตกทอด แล้วแต่กรณี ดังนี้เป็นต้น

แต่การช่วยเหลือราชการ หรือการปฏิบัติงานของชาตินี้ ใช้ว่าจะเป็นหน้าที่ของข้าราชการโดยเฉพาะก็หาไม่ ประชาชนทุกคนก็มีหน้าที่ช่วยเหลือราชการ หรือมีหน้าที่ปฏิบัติงานของชาติเหมือนกัน นอกจากนั้นก็ยังมีหน้าที่ปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมอีกด้วย ถ้าหากบุคคลใดต้องประสพภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมแล้ว แต่เดิมมายังไม่มีหลักประกันใด ๆ ที่จะทำให้ความอบอุ่นแก่บุคคลนั้น หรือครอบครัวของบุคคลนั้นเหมือนกับข้าราชการ ฉะนั้น เพื่อเป็นการสงเคราะห์บุคคลดังกล่าว และเพื่อเป็นหลักประกันต่ออนาคตของครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น จึงได้ตรากฎหมายฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นการสงเคราะห์แก่บุคคลดังกล่าวแล้วข้างต้น

๒. หน้า

ในกรณีที่ประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้รับอันตรายหรือบ่วยเจ็บเนื่องจากการปราบปรามหรือช่วยเหลือในการปราบปรามจับกุมโจรผู้ร้ายหรือรักษาความสงบเรียบร้อย การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม ให้ได้รับการพิจารณาจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล โดยทางราชการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ และถ้าหากการปฏิบัติในการปราบปราม หรือช่วยเหลือในการปราบปราม จับกุมโจรผู้ร้ายหรือรักษาความสงบเรียบร้อย การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่ตามมนุษยธรรมนั้น ได้รับอันตรายถึงพิการทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต ก็ให้ได้รับการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ โดยถือหลักการพิจารณาตามกฎหมายสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๔๘๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

เนื่องจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มิได้มีฐานะเป็นข้าราชการตามความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายของกรมการปกครองประเภทเงินตอบแทนอื่น ๆ) แต่มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายปกครองและกฎหมายอาญา ถ้าหากได้รับอันตรายถึงพิการทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ จึงใช้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากช่วยเหลือราชการ ฯลฯ

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๗๖ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้บัญญัติวิธีการเลือก คุณสมบัติ อำนาจและหน้าที่ และการออกจากตำแหน่งของ กำนัน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านไว้ ซึ่งเมื่อผู้ใดได้รับเลือกแล้ว ก็มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับคดีอาญา อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับแก้ไขอาชญากรรมและเกี่ยวกับการสำรวจต่าง ๆ อำนาจหน้าที่เกี่ยวแก่ทะเบียนคนเกิดคนตาย ทะเบียนลูกคอกสัตว์พาหนะ และอำนาจหน้าที่อื่น ๆ อีก ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนี้ หากได้รับอันตราย หรือได้รับการบ่วยเจ็บ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ก็ตาม ให้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยรัฐบาล

เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ซึ่งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้นให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

ในด้านราชฎรนั้นย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้ความร่วมมือช่วยเหลือราชการหรือปฏิบัติงานของชาติตามที่ได้รับมอบหมาย หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม แม้ในกฎหมายอาญากับบัญญัติ ให้บุคคลปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ถ้าบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรแล้วย่อมได้รับโทษ ดังบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๗๗ มาตรา ๓๖๗ ซึ่งบัญญัติว่า

“ผู้ใดทราบบคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยไม่มีเหตุ หรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบวันหรือปรับไม่เกิน ห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการสั่งเช่นนั้น เป็นคำสั่งช่วยให้ทำการในหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ซึ่งกฎหมายกำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เช่นมาตรา ๓๓๗ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้อำนาจกรรมการอำเภอที่จะเรียกเกณฑ์ราษฎรให้มาช่วยกันทำถนนหนทางได้ ราษฎรผู้ใดทราบคำสั่งแล้วขัดขืน มีความผิดตามมาตรานี้ (ฎีกาที่ ๓๖๖/๒๔๗๗) ในด้านมนุษยธรรมนั้นก็ได้มีมาตรา ๓๗๔ ซึ่งบัญญัติว่า

“ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในภยันตรายแห่งชีวิต ซึ่งตนอาจช่วยได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น แต่ไม่ช่วยตามความจำเป็น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ซึ่งการงดเว้นกระทำการช่วยเหลือในกรณีนี้ จะต้องมีความผิด บทบัญญัติเช่นนั้นมุ่งหวังที่จะให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อผู้ใดผู้หนึ่งประสบอันตราย โดยที่อีกผู้หนึ่งอาจช่วยให้รอดพ้นอันตรายนั้นได้ตามความจำเป็น ไม่เช่นนั้นแล้วจะต่างคนต่างอยู่ โดยไม่มีการช่วยเหลือกัน ซึ่งในทางด้านมนุษยธรรมแล้วก็จำเป็นจะต้องช่วยเหลือกันตามควรแก่เหตุการณ์ เช่น พบคนกำลังจะจมน้ำตาย แต่ไม่ช่วยโดยที่ตนเองสามารถที่จะช่วยได้ ย่อมมีความผิดตามกฎหมายอาญา แต่ถ้าได้ช่วยคนจมน้ำจนเป็นผลให้ตัวเองได้รับบาดเจ็บหรือพิการทุพพลภาพหรือถึงตาย ก็ย่อมมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯ ด้วย

(ยังมีต่อ)

ดวงดาวและผม

☆ ☆ ☆ ☆

บัญชา ตันตินันท์

ผมรู้สึกแปลกใจเล็กน้อย เมื่อดวงดาวหญิงซึ่งมีรูปร่าง
หน้าตาอย่างนางในอุดมคติของผมเดินเข้ามาพบด้วยใบหน้าอันยิ้ม
แย้ม เราพูดคุยกันอย่างผู้ร่วมงานที่เข้าอกเข้าใจกันดีโดยตลอด
ทั้งที่ผมเองอยากให้มีโอกาสรู้สึกซึ่งมากกว่านั้น แต่โอกาสไม่อำนวย
ให้เสียเลย หล่อนไม่แสดงท่าทางให้เห็นว่าหล่อนต้องการเช่นนั้น
แม้แต่น้อย พยานหลักฐานนะหรือ เห็นได้ง่ายและชัดเจน แทนที่
หล่อนจะพูดถึงเรื่องดินฟ้าอากาศ ในตอนหนึ่งของการสนทนาหล่อน
กลับถามขึ้นว่า

“คุณเฉลิมคะ ดาวคิดว่าข้าราชการที่มีอาวุโสสูงกว่าย่อมจะต้องมีประสบการณ์มาก
กว่าใช่ไหมคะ?”

ผมออกไปชั่วขณะ ผมมักจะถูกไล่ต้อนความรู้โดยกระต๊อตันจากสาว ๆ สวย ๆ เช่นดวงดาว
อยู่เสมอ ไม่ทราบว่าคุณมาก่อนผมไปทำกรรมอะไรให้ใครได้

“ถ้าอาวุโสหมายถึงอายุเวลาในการรับราชการละก็ผมไม่เห็นด้วย ประสบการณ์
มากหรือน้อยไม่ขึ้นอยู่กับอายุเวลาในการรับราชการแต่ประการใด” ผมแย้งเข้าให้มัน

“ทำไมคะคนรับราชการมานานจึงไม่มีประสบการณ์มากกว่าคนรับราชการในระยะ
เวลาสั้นกว่า?” หล่อนถาม ดวงดากลมโตเหมือนดวงดาวของหล่อนจับจ้องผมอย่างสงสัย

ผมยกไหล่เล็กน้อยและยิ้มให้อย่างกับคิดว่าเป็นท่าทางที่โก่งเสียเต็มประดา ก่อนบรรยายว่า

“คนรับราชการมานานหากปฏิบัติหน้าที่อยู่อย่างเดียวกว่าที่เดียวตลอดระยะเวลาอันยาว
นาน ย่อมมีประสบการณ์ด้านเดียวอย่างเดียวกว่า ส่วนคนที่รับราชการด้วยระยะเวลาอันสั้นกว่า หาก
ได้เปลี่ยนไปปฏิบัติงานหลายหน้าที่หลายแห่งย่อมมีประสบการณ์มากกว่า เช่น ปลัดอำเภอแดง

เป็นปลัดอำเภอ ก. มาตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการตลอดมาจนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา ๓๐ ปีแล้ว ย่อมรู้แต่หน้าที่ปลัดอำเภอ ก. เท่านั้น แตกต่างจากปลัดอำเภอดำ รับราชการมาเพียง ๑๐ ปี เท่านั้น แต่เคยรับราชการเป็นประจำแผนก สำนักงานเลขานุการกรมมา ๓ ปี ประจำแผนกการบริหารส่วนท้องถิ่นมา ๒ ปี เป็นปลัดอำเภอ ข. มาแล้ว ๒ ปี และมาเป็นปลัดอำเภอ ก. นี้อีก ๓ ปี เช่นนี้ ปลัดอำเภอดำย่อมมีประสบการณ์มากกว่าและกว้างขวางกว่าปลัดอำเภอแดง คือรู้ทั้งการบริหารงานของสำนักงานเลขานุการกรม และการบริหารส่วนท้องถิ่นและงานในหน้าที่ของ ปลัดอำเภอ ก. และอำเภอ ข. ส่วนปลัดอำเภอแดงนั้น รู้อย่างเดียวแม้ว่าจะรับราชการมานานกว่า เป็นต้น”

“ดาวเข้าใจแจ่มแจ้งเลยละ ดาวคิดว่ายังมีข้าราชการบางคนเข้าใจผิดแบบดาวอยู่อีก คือเข้าใจว่าคนรับราชการมานานย่อมมีประสบการณ์มากกว่า”

“มันน่าจะเป็นอย่างนั้นครับ แต่ประสบการณ์มันขึ้นอยู่กับโอกาส มิใช่เวลาครับ คือต้องมีโอกาสได้รู้ได้เห็นได้ปฏิบัติ มิฉะนั้นก็ไม่มีประสบการณ์แม้เวลาจะนานเพียงใดก็ตาม”

“ดาวขอถามอีกข้อนะคะ ดาวเข้าใจว่าคนที่มีความรู้ในงานมากกว่าย่อมมีความชำนาญงานมากกว่าใช่ไหมคะ?”

“เอ! อันนั้นผมก็ไม่เห็นด้วยครับ” ผมตอบพร้อมกับยกดอกขี้เหล็กขึ้นเล็กน้อย เข้าใจว่าคงจะทำให้บุคลิกลักษณะท่าทางผมภาคภูมิใจขึ้นไม่มากนักน้อย “ประสบการณ์นั้นขึ้นอยู่กับโอกาส ได้รู้เห็นปฏิบัติ ถ้ารู้เห็นปฏิบัติมาหลายอย่างก็มีความรู้มาก แต่ความชำนาญนั้นขึ้นอยู่กับเวลาในการปฏิบัติงานนั้นๆ ครับ ถ้าปฏิบัติงานนั้นมานานก็มีความชำนาญในงานนั้นมาก เช่น ตามตัวอย่างปลัดอำเภอแดงกับปลัดอำเภอดำดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าปลัดอำเภอแดง มีความชำนาญงานในหน้าที่ปลัดอำเภอ ก. มากกว่า เพราะทำงานนั้นมาถึง ๓๐ ปีแล้ว ส่วน ปลัดอำเภอดำมีประสบการณ์มามากมายหลายด้าน แต่มีความชำนาญงานในหน้าที่ปลัดอำเภอ ก. น้อยกว่า เพราะเพิ่งมาปฏิบัติหน้าที่ปลัดอำเภอ ก. ได้เพียง ๓ ปีเท่านั้น และเกี่ยวกับเรื่องความชำนาญงานนี้ งานบางอย่างบางลักษณะมันมีขอบเขตความชำนาญอันจำกัด คือมันมีจุดความชำนาญสูงสุดที่คุมตัวได้ และเมื่อมันคุมตัวได้แล้ว แม้จะทำงานนั้นต่อไปอีกนานเท่าใด ความชำนาญ

งานก็หาได้เพิ่มขึ้นไปอีกได้ไม่ ยกตัวอย่าง เช่น ช่างทอผ้าด้วยมือ ความชำนาญงานในการทอผ้าจะต้องถึงขีดสูงสุดในระยะเวลาหนึ่ง เช่นทอผ้ามาแล้ว ๕ ปี มีความชำนาญถึงขีดสุดแล้วทอผ้าได้วันละ ๒๐ ผืน หากช่างนั้นทอต่อไปอีก ๒๐ ปีก็ทอเกินกว่าวันละ ๒๐ ผืนไม่ได้ เพราะระดับของความชำนาญนั้นอิ่มตัวถึงขีดสุดแล้ว ความชำนาญงานจึงไม่เพิ่มขึ้นอีก หรือในกรณีเจ้าหน้าที่พิมพ์ตึกเช่นเดียวกัน ให้ทำการพิมพ์ตึกมานานถึงจุด ๆ หนึ่งแล้วสามารถพิมพ์ได้นาทีละ ๘๐ คำ หลังจากนั้นก็อ้อมตัวพิมพ์เร็วกว่านั้นไม่ได้ หรืออย่างงานในหน้าที่ของปลัดอำเภอ ก. ก็เช่นเดียวกัน หากปฏิบัติมาถึงจุด ๆ หนึ่งอาจจะ ๓ หรือ ๕ ปี ก็ได้ความชำนาญงานก็จะถึงขีดสุดแล้ว แม้ปฏิบัติต่อไปอีกจนครบ ๓๐ ปีก็หาได้มีความชำนาญงานเพิ่มขึ้นได้อีกไม่”

“ແໝ! ກຸນເຊີນີ້ເລີກເຊີ້ອຳແນ່ເລືອກເືອນ ຄຳອ່າຍນັ້ນຄົນທີ່ຮູ້ວ່າງານມາກກວ່າ ຍ່ອມມີສົມຖາພາແລະຄວາມສາມາດໃນງານໃນໜ້າທີ່ມາກກວ່າ ດູກໂໝະ?”

ผมล้มตัวสูดลมเข้าปอดและยืดออกขึ้นอีกเล็กน้อยเมื่อตอบว่า “ก็ไม่ต้องนึกครับ ความชำนาญงานนั้น เป็นส่วนหนึ่งของสมรรถภาพและความสามารถในการงานเท่านั้นเองครับ คือ คนที่มีสมรรถภาพและความสามารถนั้น จะต้องมีความชำนาญงานด้วย แต่ความชำนาญงานอย่างเดียวยังไม่พอที่จะทำให้เป็นคนที่สมรรถภาพและความสามารถได้ จะต้องมีความรอบรู้ มีประสบการณ์มาก ๆ ล ฯ จึงจะเป็นผู้ที่สมรรถภาพและความสามารถได้ ผมเข้าใจว่าอย่างนี้ครับ ผิดหรือถูกผมก็ไม่ทราบเหมือนกัน”

ອປປເກນປີ ເມຣາວີ ປາກເຊນ ວິຈຸຊໂໂ
 ສມຸຊຸຮາເປຕີ ອຕຸຕນີ ອດຸ ອຄຸກິວ ສນຸຮມີ.
 ຜູ້ບໍ່ຮູ້ເລີຍວຽກລາດ ຍ່ອມຕັ້ງຕົນໄດ້ດ້ວຍຕົນທຸນແມ້ນ້ອຍ
 ເໝືອນຄົນກໍ່ໄຟນ້ອຍຂຶ້ນຈະນັ້ນ.

พุทธศาสนสุภาษิต

บัญญัติสิบสองประการ

โดย

ณรงคศกิต ยงอยู่

นิติกรโท สำนักงาน ก.พ.

ภาคสอง ว่าด้วยการขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ

การขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ

เมื่อได้ทราบพอสมควรแล้วว่า คุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนตาม บัญญัติสิบสองประการ มีอะไรบ้าง และกรณีใดบ้างที่เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติ ต่อไปนี้ จะได้ว่าถึงวิธีการในการขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อกลับเข้ารับราชการอีก

การขอให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ ผู้ขอจะยื่นขอต่อ ก.พ. เองโดยตรงก็ได้ หรือกระทรวง ทบวง กรม ที่ประสงค์จะบรรจุผู้นั้นเข้ารับราชการ จะขอให้ ก.พ. พิจารณาก็ได้

ในกรณีที่ผู้ขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติขอให้ ก.พ. พิจารณาเองโดยตรง กล่าวคือ ขอเอง ผู้ขอจะต้องทำเป็นหนังสือถึงเลขาธิการ ก.พ. โดยมีข้อความเป็นสาระสำคัญว่า ผู้ขอชื่ออะไร เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ในบัญญัติ ที่เท่าใด ด้วยเหตุใด ถ้าเป็นกรณีเคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการมาแล้ว ให้แจ้งด้วยว่าเดิมเคยรับราชการเป็นข้าราชการ ประเภทไหนชั้นใด ตำแหน่งอะไร เงินเดือนขั้น อันดับเท่าใด ในส่วนราชการใด ออกจากราชการโดยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกอย่างไร เมื่อใด ในกรณีใด บัดนี้ได้ กลับตน ประพฤติดีแล้วอย่างไรบ้าง โดยให้ผู้ควรเชื่อถือได้รับรองความประพฤติว่า ระหว่างออกจากราชการไปตลอดมาจนปัจจุบันนี้ได้ไปทำอะไร อยู่ที่ใด มีความประพฤติอย่างไร ปัจจุบันมีอายุเท่าใด สำเร็จการศึกษาชั้นไหน และขอให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติโดยประสงค์จะเข้ารับราชการในตำแหน่งใด ในส่วนราชการใด (การระบุส่วนราชการที่ประสงค์จะเข้ารับ

ราชการนี้ เป็น ข้อสำคัญ และ จำเป็น เพราะ ก.พ. จะต้องถามความประสงค์ของส่วนราชการ นั้นก่อนว่ายินดีที่จะรับผู้เข้ารับราชการหรือไม่ และจะต้องให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ที่จะรับบรรจุนั้นสอบสวนความประพฤติด้วย การขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติเพื่อสอบแข่งขัน เข้ารับราชการโดยไม่ระบุว่าในส่วนราชการใดนั้น ก.พ. ไม่อาจพิจารณาได้)

ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม ที่จะรับบรรจุผู้นั้น ขอให้ ก.พ. พิจารณายกเว้น ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้ผู้นั้น กล่าวคือ ส่วนราชการขอ กระทรวง ทบวง กรม นั้นก็ต้อง มีหนังสือถึงเลขาธิการ ก.พ. มีข้อความเป็นสารสำคัญดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม และควรที่จะให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี สอบสวนความประพฤติเสียก่อนตามระเบียบ มิฉะนั้น ก.พ. จะต้องย้อนกลับไปให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี สอบสวน อีกเป็นการย้อนไปย้อนมาเสียเวลา

(เก็บความจาก ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน โดย นายประวิณ ณ นคร รองเลขาธิการ ก.พ.)

ระเบียบการพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ

การสอบสวนพิจารณาเพื่อยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๕ มีระเบียบวิธี ปฏิบัติ ซึ่ง ก.พ. วางไว้ตามหนังสือ ก.พ. ที่ น.ว. ๘/๒๔๘๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๔๘๓ คือ เมื่อ มีผู้ขอให้ ก.พ. พิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อประสงค์จะเข้ารับราชการ ในกรม กระทรวง ใด โดยมีผู้รับรองความประพฤติตามสมควร ถ้ากรม กระทรวง นั้นมีความ ประสงค์จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการแล้ว ก.พ. จึงจะรับพิจารณา และในกรณีเช่นนี้ เพื่อให้การ พิจารณาเป็นไปโดยรอบคอบ ให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ทำการพิจารณาสอบสวน ผู้ที่จะขอให้ ก.พ. พิจารณายกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติเพื่อเข้ารับราชการในกระทรวง ทบวง กรม นั้น ๆ ว่า ได้กลับประพฤติตนเป็นคนดีอย่างไรบ้าง และต้องสอบสวนจากผู้ที่มีเกียรติซึ่งอยู่ ใกล้ชิดอันควรเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ให้ อ.ก.พ. กรม ที่จะรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการพิจารณา สอบสวน สำหรับในกรณีที่บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน ชั้นตรีลงมา และอ.ก.พ. กระทรวง ที่จะรับบรรจุพิจารณาสอบสวน สำหรับในกรณีที่บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน ชั้นโทขึ้นไป แล้วรายงานไปให้ ก.พ. พิจารณาต่อไป

กรณีขาดคุณสมบัติที่ขอให้ ก.พ. พิจารณายกเว้นได้

ผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ที่ ก.พ. อาจพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดี และยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้ มีดังนี้

- (๑) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๒) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษเพราะประพฤติชั่วถึงต้องออกจากองค์การรัฐบาล องค์การ

สาธารณะ เทศบาล หรือสหภาพ

- (๔) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการ เพราะกระทำผิดทางวินัย
- (๕) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษปลดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

- (๖) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

สำหรับกรณีตามข้อ (๓) (๔) และ (๕) จะต้องปรากฏว่า ผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินกว่า ๒ ปี แต่สำหรับกรณีตามข้อ (๖) ผู้นั้นได้ออกจากราชการไปเกินกว่า ๓ ปีแล้ว จึงจะขอให้ ก.พ. พิจารณายกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติได้

กรณีขาดคุณสมบัติที่ขอให้ ก.พ. พิจารณายกเว้นไม่ได้

ผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ที่ ก.พ. ไม่อาจพิจารณาสอบสวนว่าผู้นั้นได้กลับตนประพฤติเป็นคนดี เพื่อยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ มีดังนี้

- (๑) ไม่มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้ไม่เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) เป็นผู้มึนเมาทุพพลภาพ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

- (๕) เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างพักราชการ

(๖) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาดังที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็น
ลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ในทางปฏิบัติมีกรณีที่ ก.พ. ไม่อาจพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ
และกรณีที่ ก.พ. ไม่อยู่ในฐานะที่จะรับพิจารณาได้ ที่สมควรนำมากล่าว คือ

การพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อกลับเข้าทำงานในตำแหน่ง
พนักงานเทศบาล นั้น ก.พ. ไม่อยู่ในฐานะที่จะรับพิจารณาได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร.
๓๐๐๕/๓๒๓ จ.ว. ๓๓ พ.ค. ๒๕๐๗)

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๔๕ ให้อำนาจ
และหน้าที่ ก.พ. พิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เฉพาะผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม
มาตรา ๔๔ (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๓) และ (๑๒) เท่านั้น ผู้ที่เคยถูกศาลพิพากษาดังที่สุดให้จำคุก
ซึ่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ (๘) ก.พ. ไม่อาจพิจารณาสอบสวน ยกเว้นในกรณีที่ขาด
คุณสมบัติให้ได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/๓๓๗ จ.ว. ๗ พ.ค. ๒๕๐๗)

การขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติเพื่อใช้สิทธิในการที่จะกลับเข้ารับราชการนั้นต้อง
ระบุส่วนราชการ ที่จะกลับเข้ารับราชการไปให้ ก.พ. ทราบด้วย เพื่อจะได้ให้ อ.ก.พ. กรม หรือ
อ.ก.พ. กระทรวง สอบสวนตามระเบียบ หากไม่ระบุส่วนราชการดังกล่าว ก.พ. ก็ไม่อาจพิจารณา
สอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้ได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงผู้ว่าราชการจังหวัด
นครสวรรค์ ที่ สร. ๓๐๐๕/๒๖๗ จ.ว. ๒๐ เม.ย. ๒๕๐๗)

การพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อสิทธิในการที่จะเข้าทำงาน
ในองค์การและเทศบาล นั้น ก.พ. ไม่อยู่ในฐานะที่จะรับพิจารณาให้ได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร. ๓๐๐๕/๓๘๗ จ.ว. ๓๘ เม.ย. ๒๕๐๗)

การพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อกลับเข้ารับราชการเป็น "ครู"
นั้น เป็นอำนาจและหน้าที่ของ "คุรุสภา" ก.พ. ไม่อยู่ในฐานะที่จะรับพิจารณาได้ (หนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/๒๖๘ จ.ว. ๒๐ เม.ย. ๒๕๐๗)

การขอยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ เพื่อสิทธิในการที่จะกลับเข้ารับราชการ หรือ
เพื่อสิทธิสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการนั้น ต้องระบุส่วนราชการที่จะกลับเข้ารับราชการ หรือ

จะสมัครเข้าสอบแข่งขันไปให้ทราบด้วย เพื่อจะได้ให้ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง
สอบสวนตามระเบียบ หากไม่ระบุส่วนราชการดังกล่าว ก.พ. ก็ไม่อาจพิจารณาสอบสวนยกเว้น
ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติให้ได้ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/๓๘๘ จ.ว. ๓๘ มี.ค. ๒๕๐๗)

การพิจารณาและวินิจัยของ ก.พ.

ในการพิจารณาสอบสวนยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ นั้น ก.พ.มอบหมายให้ อ.ก.พ.
วิสามัญเกี่ยวกับวินัยพิจารณาก่อน เมื่อ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัย มีความเห็นว่าสมควรเสนอ
ให้ ก.พ. พิจารณาแล้ว จึงนำเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาต่อไป

โดยบทบัญญัติของกฎหมาย การพิจารณาวินิจัยของก.พ.ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์
ดังนี้

- (๑) ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เป็นรายบุคคล
- (๒) มติของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติต้องเป็นเอกฉันท์
กล่าวคือ กรรมการที่เข้าประชุมทุกท่านต้องมีความเห็น ถ้าจะยกเว้นให้ต้องเป็นอย่างเดียวกัน คือ
เห็นพ้องต้องกัน และ
- (๓) การลงมติ ต้องกระทำโดยลับ

ในฉบับต่อไปจะเริ่มต้นภาคสามว่าด้วย “มาตรการในการป้องกันผู้ขาดคุณสมบัติ
เข้ารับราชการ”

(ยังมีต่อ)

บังกิญจิ สิริถิ กมมํ นตํ โหติ มหปผลํ.

การงานอะไร ๆ ที่ย่อหย่อน ย่อมไม่มีผลมาก.

ปัญหา: เบียบข้าราชการพลเรือน

ตอบโดย

สมศักดิ์ เจริญกุล บุคลากรเอก กองระเบียบข้าราชการ
สายบัว พุ่มแดง เลขานุการ สำนักงาน ก.พ.
ธงชัย วาณิชกะ หัวหน้าแผนก ๔ กองทะเบียนประวัติ
ฤทัย รักษาราชการ หัวหน้าแผนกระเบียบ กองระเบียบข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาพิเศษ

๕๑๒. ถาม การบรรจุข้าราชการพลเรือนในพระองค์โดยอาศัยกฎ ก.พ. ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๓๘๓) จะต้องแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ หรือไม่

ตอบ โดยที่ขณะนี้ยังไม่ได้ออกกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติตามมาตรา ๓๓๓ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยการบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง การโอน การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการ ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ประกอบกับการบรรจุข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามกฎหมาย ก.พ. ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๓๘๓) ไม่มีบทบัญญัติให้แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวเพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อน ดังนั้น หากจะบรรจุข้าราชการพลเรือนในพระองค์ โดยจะไม่แต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวเพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการ ก็เป็นการชอบด้วยเหตุผลแล้ว (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของสำนักงานพระราชวัง ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๘๐๔/๓๐๘๘๖ ถ.ว. ๒๒ ก.พ. ๒๕๐๘)

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๘๐๖/๒๕๐๘

ถาม ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๔/ว. ๓๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๘ ว่า ในการบรรจุผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือได้รับการคัดเลือกที่ไม่เป็นข้าราชการให้แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อน ตามความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ๑ ไม่จำเป็นต้องยุบอัตราเงินเดือนสามัญลงเป็นอัตราวิสามัญก่อนแล้วพ้นเป็นอัตราเงินเดือนสามัญตามเดิมอีก

ผมมีความสงสัยว่า เหตุใดเมื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวแล้ว จึงยังคงได้รับเงินเดือนในอัตราสามัญ โดยไม่ต้องยุบเป็นอัตราวิสามัญชั่วคราว เพราะการให้นับวันรับราชการในระหว่างเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวเป็นวันรับราชการนั้น ก็เป็นเพราะเป็นสิทธิตามกฎหมาย อีกประการหนึ่งตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้าราชการพลเรือนมี ๘ ประเภท ๑ ตาม (๘) ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนในอัตราวิสามัญ ผมจึงมีความเห็นว่า ในทางปฏิบัติน่าจะมียุบอัตราเงินเดือนลงเป็นวิสามัญชั่วคราว ดังที่เคยปฏิบัติมาแล้ว

ตอบ ตามมาตรา ๕๒ นั้น เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญได้มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๖ โดยให้ ก.พ. เป็นผู้ออกกฎ ก.พ. การที่มาตรา ๕๒ กำหนดให้แต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวเพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการก่อนเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนแต่ไม่เกินหนึ่งปีนั้น เพียงเป็นทางที่จะให้ออกจากราชการได้ง่าย ต่างจากข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งต้องมีวิธีการมาก ในกรณีที่มีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้และความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ต่อไป ส่วนอัตราเงินเดือนตามตำแหน่งก็ดี อำนาจหน้าที่ก็ดี ควรเป็นเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่นั่นเอง มาตรา ๕๒ นี้จึงถือว่าสมบูรณ์อยู่ในตัวเองแล้วทั้งวิธีการแต่งตั้ง ถอดถอนอัตราเงินเดือนและอำนาจหน้าที่ทางตำแหน่งนั้น ๆ จึงไม่จำเป็นต้องยุบอัตราเงินเดือนสามัญเป็นอัตราวิสามัญก่อน แล้วพ้นเป็นอัตราเงินเดือนสามัญตามเดิมอีก

ตอบคุณทวี เงินนาค โรงเรียนป่าไม้จังหวัดแพร่

ถาม โรงเรียนป่าไม้กรมป่าไม้ จังหวัดแพร่ เดิมรับนักศึกษาที่สำเร็จมัธยมศึกษาชั้น
ศึกษาตอนปลายเข้าเรียนหลักสูตร ๒ ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก.พ. อนุมัติให้บรรจุเป็น
ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งป่าไม้อำเภอจิดวา หรือพนักงานป่าไม้
จิดวา ไม่สูงกว่าชั้นจิดวาอันดับ ๒ ชั้น ๕๐ บาท ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓๕ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ให้ไว้
ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๐๐

ต่อมา ทางโรงเรียนได้รับนักศึกษาผู้สำเร็จประโยคเตรียมอุดมศึกษาเข้าเรียนโดยเปลี่ยน
แปลงหลักสูตรให้มีวิชามากขึ้น มีเนื้อหาของแต่ละวิชามากขึ้นและยากขึ้นกว่าเดิม เริ่มรับ
นักศึกษาดังแต่รุ่นที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นมา และ ก.พ. ก็ได้รับรองหลักสูตรใหม่นี้แล้ว เมื่อเป็น
เช่นนั้นก็เป็นที่เข้าใจว่า ก.พ. คงจะออก กฎ ก.พ. ใหม่ แต่งฉบับนี้กฎ ก.พ. ก็ยังไม่ได้ออกมา ผม
ได้เคยทราบมาว่า ทาง ก.พ. กำลังปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการโดยเฉพาะผู้ที่สำเร็จวิชาชีพ
หากได้เรียนต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากปี อัตราเงินเดือนย่อมสูงขึ้นและถ้า
จำนวนปีเท่ากันแต่ต่างสถานศึกษากันอัตราเงินเดือนย่อมเท่ากันด้วย หากเป็นเช่นนั้นผมคิดว่า
สถาบันการศึกษาแห่งอื่นซึ่งเรียนต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๔ ปี เช่น วิทยาลัยครู
วิทยาลัยพลศึกษา ฯลฯ เมื่อเรียนจบออกมาและได้รับการบรรจุเข้ารับราชการอัตราเงินเดือน
๗๕๐ บาท ทั้งที่วิทยาลัยพลศึกษารับนักศึกษาที่จบจากชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาเข้าเรียนต่ออีก
๒ ปี วิทยาลัยครูจันทร์เกษมก็เช่นเดียวกัน เมื่อโรงเรียนป่าไม้กรมป่าไม้ รับนักศึกษาที่จบจาก
ชั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษาเข้าเรียน หลักสูตร ๒ ปี เหมือนกัน เมื่อเรียนสำเร็จและได้รับการ
บรรจุเข้ารับราชการอัตราเงินเดือนก็คงจะไม่แตกต่างกันมากนัก

ตอนนี้ผมได้ข่าวว่านักศึกษารุ่น ๘ ซึ่งจะจบการศึกษาเร็ว ๆ นี้ หากได้รับการบรรจุเข้า
รับราชการก็ได้รับเงินเดือนตามอัตราเดิมที่ผู้ซึ่งสำเร็จวุฒิประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับ คือ
ไม่เกิน ๕๕๐ บาท เมื่อเป็นเช่นนั้นก็เป็นที่วิตก วิจารณ์ ของนักศึกษาเป็นอันมาก

ตอบ เรื่องการออก กฎ ก.พ. เพื่อบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการป่าไม้ ซึ่งมี
หลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม. ๔) หรือเทียบเท่า
สองปีนั้น กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาของ ก.พ. คาดว่าจะแล้วเสร็จก่อนผู้สำเร็จการศึกษารุ่น ๘
สำหรับอัตราเงินเดือนต้องได้รับสูงกว่าที่คุณเข้าใจแน่ ๆ ว่าโดยหลักการแล้ว คุณวุฒิอย่างนี้
อาจบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจิดวา อันดับพิเศษ ชั้น ๗๕๐ บาท

ตอบสมาชิกขอนแก่น

ถาม ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๘/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ แกะไขและสั่งแบบ ก.พ. ๗ ขันใหม่ แล้วให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติสำหรับผู้เริ่มเข้ารับราชการใหม่ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๕ เป็นต้น ไปนั้น ปรากฏว่าแบบที่กำหนดขึ้นใหม่นี้ยังไม่เหมาะสมอยู่บางประการ คือ ไม่มีที่บรรจุรูปถ่าย ไม่มีช่องวันลา และไม่มีช่องสำหรับบันทึกเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ อนึ่ง ตัวหนังสือมีทั้งกลับหน้ากลับหลังทั้งสองด้านไม่สะดวกแก่การเก็บเข้าแฟ้ม แบบเดิมนั้นดีอยู่แล้ว จึงขอเรียนถามว่า ก.พ. จะคงให้ใช้ต่อไป หรือจะคิดแก้ไขอีกอย่างไร?

ตอบ การเก็บรักษา ก.พ. ๗ เป็นหน้าที่ของ ก.พ. โดยเฉพาะ แบบ ก.พ. ๗ ที่กำหนดขึ้นใหม่นี้ ก.พ. เห็นว่าเป็นแบบที่เหมาะสม สะดวกแก่การใช้ ดังนั้น รายการต่างๆ ใน ก.พ. ๗ แบบใหม่ จึงมีไว้เฉพาะที่จำเป็นต้องใช้เพื่อประโยชน์ในราชการของ ก.พ. เท่านั้น และสำหรับ ก.พ. ๗ แบบใหม่นี้ ไม่ต้องใช้รูปถ่ายของข้าราชการผู้เป็นเจ้าของประวัติ ขณะนี้ยังไม่คิดจะเปลี่ยนแปลงไปใช้แบบอื่น

หมายเหตุ สำหรับคำถามข้ออื่นเกี่ยวกับเรื่องงานสารบรรณนั้น ก.พ. มีหน้าที่เฉพาะที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเท่านั้น ไม่ได้อยู่ฐานะผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวกับงานสารบรรณแต่ประการใด จึงขอไม่ตอบในเรื่องนี้

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๑๘/๒๕๐๕

ถาม ในกรณีหัวหน้าแผนกซึ่งเป็นกรมการจังหวัด มีราชการต้องไปราชการต่างท้องที่นอกสำนักงานเป็นเวลานาน ได้มอบหมายการงานในหน้าที่ให้ผู้ช่วยรักษาราชการแทน ในระหว่างที่ผู้ช่วยรักษาราชการแทนหัวหน้าแผนกอยู่นั้น มีการประชุม อ.ก.พ. จังหวัดชั้น ผู้รักษาราชการแทนหัวหน้าแผนกผู้นั้นจะเข้าร่วมประชุมถือเป็น อ.ก.พ. จังหวัด ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๘๕ บทเบ็ดเสร็จมาตรา ๔๘ ได้หรือไม่ ถ้าเข้าประชุมได้ จะถือเป็นองค์ประชุม อ.ก.พ. จังหวัดได้หรือเป็นโมฆะ

ตอบ ได้ และถือเป็นองค์ประชุม อ.ก.พ. จังหวัด ตามความในมาตราดังกล่าว

ตอบสมาชิก พ.ศ. ๒๕๐๔

ผมขอเรียนถามข้อข้องใจบางประการ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง และชั้นข้าราชการ พลเรือนของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ซึ่งมีความเหลื่อมล้ำค่าสูงไม่เสมอภาคกัน ดังต่อไปนี้ -

๑. ถาม ตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอโท แต่งตั้งจาก ข้าราชการพลเรือนชั้นโท หรือชั้นตรี และเทียบเท่าหัวหน้าแผนก ใช้หรือไม่

ตอบ ถูกต้อง

๒. ถาม ตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท แต่งตั้งจากข้าราชการชั้นโท และตำแหน่ง ศึกษาธิการอำเภอโท แต่งตั้งจากข้าราชการชั้นโท (ไม่ใช่ชั้นตรี) เหมือนกัน แต่ตำแหน่ง สมุห์บัญชีอำเภอโท มีผู้ช่วยสมุห์บัญชีอำเภอตรีได้ โดยแต่งตั้งจากข้าราชการชั้นตรี ส่วน ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอโท มีผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเป็นชั้นจัตวา จึงเรียนถามว่า เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ทั้ง ๆ ที่ทั้ง ๒ ตำแหน่งนี้ อยู่ในอำเภอเดียวกัน

ตอบ เรื่องนี้มีหลักเกณฑ์อยู่ว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตำแหน่งใด ควร จะได้รับเงินเดือนในชั้นใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งนั้น ๆ ซึ่งถ้ามีคุณภาพ และปริมาณงานสูงพอ ก.พ. หรือคุรุสภา แล้วแต่กรณี อาจจะกำหนดให้เป็นชั้นสูงขึ้นได้ ตาม ความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

๓. ถาม ที่ทำการสรรพากรอำเภอ นอกจากจะมีตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอโท ผู้ช่วย สมุห์บัญชีอำเภอตรีแล้ว ยังมีตำแหน่งสมุห์บัญชีอำเภอตรีอีกด้วย นับว่า ในอำเภอหนึ่งจะมี ชั้นตรีถึง ๒ ตำแหน่ง เสมียนพนักงานต่างหาก เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ส่วนที่ทำการศึกษาธิการ อำเภอ มีตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอโทเพียงตำแหน่งเดียว กับมีผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอเป็นชั้น จัตวาอีกด้วย

ตอบ ส่วนราชการใดจะมีอัตรากำลังข้าราชการเท่าใด และข้าราชการผู้ดำรง ตำแหน่งแต่ละตำแหน่งในส่วนราชการนั้น ๆ ควรจะได้รับเงินเดือนในชั้นใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพ และปริมาณงานของส่วนราชการและของตำแหน่งนั้น ๆ

ข้อ ๔. และ ข้อ ๕. ขอตอบในฉบับต่อไป

ปัญหาศาล

ตอบโดย

วิเชียร ไม้เรียง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ
สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม
เฉลิมชัย วสันต์ นิตกรเอก
วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๗ กองเงินเดือน

กรมบัญชีกลาง

ปัญหาสมาชิก

ตอบสมาชิกเลขที่ ๕๘๖/๒๕๐๕

ถาม ปัญหาศาลใน "วารสารข้าราชการ" ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๓ ที่ท่านได้ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๔/๒๕๐๔ เรื่อง การนับเวลาที่คุณ รวม ๕ ครั้ง นั้น ผมยังมีข้อสงสัยต่อไปว่าในการนับเวลาที่คุณครั้งที่ ๓ และครั้งที่ ๒ นั้น ทางราชการนับให้แก่ข้าราชการพลเรือนทุกคนที่ปฏิบัติราชการอยู่ในเขตจังหวัดที่อยู่ในภาวะสงครามครั้งนั้น ๆ หรือไม่ ยกตัวอย่างว่า นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนปฏิบัติราชการประจำอยู่ที่จังหวัดเชียงราย ในระหว่างเวลาที่เกิดสงครามทั้งสองครั้ง นาย ก. ได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายให้มีหน้าที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเพื่ออำนวยความสะดวกและสนองความต้องการของฝ่ายทหารในการรบทุกประการ เช่น ในการจัดหาอาหารพาหนะรถยนต์ เกวียน ม้า และเสบียงอาหารต่างๆ เป็นต้น เป็นการปฏิบัติที่จัดได้ว่าเป็นผู้ช่วยพลรบอยู่ในแนวหลัง และนาย ก. ได้ปฏิบัติราชการนี้อยู่จนเสร็จสงคราม การปฏิบัติราชการของนาย ก. ทั้งสองครั้งนั้น มิใช่เป็นคำสั่งของกองพล กองทัพหรือกระทรวงกลาโหมเลย แต่ฝ่ายทหารในกองพลและกองทัพทราบหน้าที่ของนาย ก. ดีว่าเป็นข้าราชการพลเรือนที่จังหวัดจัดส่งมาประสานงานและคอยสนองความต้องการของฝ่ายทหารทุกประการ ดังนั้น นาย ก. จะมีสิทธิได้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณหรือไม่ หากได้ ทางราชการจะเอาหลักฐานจากคำสั่งหรือในการปฏิบัติราชการนั้นๆ อย่างไร เพราะหลักฐานของทางราชการในระยเวลาดังกล่าว (ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ และ พ.ศ. ๒๔๘๕) นั้น คงจะสูญหายไปหมดแล้ว เพราะในระหว่างสงครามนั้น ศาลากลางจังหวัดได้อพยพเคลื่อนย้ายจากที่ตั้งปกติไปอยู่ที่อื่นหมด

ตอบ นับเวลาเป็นทวิคูณไม่ได้ เพราะไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ตอบคุณกิตติสาร

๑. ถาม ผมเกิดเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๔๕๗ ได้รับราชการเป็นครูเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๔๗๔ และได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการตั้งแต่อายุครบ ๑๖ ปี ผมขอเรียนถามว่า ผมมีสิทธิจะนำเวลาดังแต่วันขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ หรือวันเริ่มเข้ารับราชการ มาคำนวณเวลาบำเหน็จบำนาญตามความในมาตรา ๒๓ วรรค ๔ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้หรือไม่ ถ้าได้ จะต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง

ตอบ เวลาทางทหารนำมารวมคำนวณบำนาญได้ โดยขอให้กระทรวงกลาโหมตรวจสอรับรองเวลาระหว่างที่เป็นทหารนั้น

๒. ถาม ในขณะที่ทางราชการได้ประกาศกฎอัยการศึกผมรับราชการเป็นครูอยู่ที่จังหวัดภูเก็ตตลอดเวลา ในคราวเกิดสงครามมหาเอเชียบูรพาผมได้รับการแต่งตั้งจากจังหวัดให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยป้องกันภัยทางอากาศ ดังนี้ ผมขอเรียนถามว่า ผมจะมีเวลาทวิคูณในการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระยะไหน เป็นเวลากี่วัน

ตอบ นับทวิคูณระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก ได้ ๒ ครั้ง

๑. ตั้งแต่ ๑๗ ก.ย. ๕๐๐ — ๓ ต.ค. ๕๐๐ = ๓๗ วัน

๒. ตั้งแต่ ๒๓ ต.ค. ๐๑ — ๒๘ ต.ค. ๐๘ = ๗ ปี ๘ วัน

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๕๑/๒๕๐๕

๑. ถาม การเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ในกรณีที่ข้าราชการถูกแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งใหม่ต่างท้องที่ ซึ่งจะออกเดินทางภายใน ๓๕ วันนั้น นับแต่วันรับทราบคำสั่งหรือวันรับเงินจากคลังจังหวัดหรืออำเภอ แล้วแต่กรณี เรื่องนมค่าตั้งอยู่ที่ใด

ตอบ ๑.๑ ดำรงตำแหน่งใหม่ นับแต่วันรับทราบคำสั่ง เป็นมติ ค.ร.ม.

๑.๒ วันเดินทางนับแต่วันรับเงินจากคลัง บัญญัติไว้ใน ม. ๓๒ แห่ง พ.ร.อ. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔

๒. ถาม ข้าราชการเกิดวันที่ ๔ พ.ค. ๒๔๖๓ จะครบเกษียณอายุเมื่อใด

ตอบ ครบเกษียณอายุ ๓ พ.ค. ๒๕๒๓ อยู่ในราชการได้ถึง ๓๐ ก.ย. ๒๕๒๓

๓. ถาม ข้าพเจ้ารับราชการในกรมศุลกากร เมื่อวันที่ ๓ ส.ค. ๒๔๘๗ รับราชการทหารกองประจำการวันที่ ๓๕ มิ.ย. ๒๔๘๔ ปลดกองหนุนวันที่ ๗ มิ.ย. ๒๔๘๖ เอาเวลารับราชการทหารรวมเข้าคำนวณเงินบำนาญหรือไม่

ตอบ ได้

๔. ถาม เวลารับราชการทหารกองประจำการ ใช้นับรวมกับเวลาราชการปกติใช้ขอเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่

ตอบ ยืนยันได้แต่ว่ารวมเพื่อคำนวณบำนาญได้

๕. ถาม ข้าพเจ้ารับราชการครบ ๒๕ ปีเมื่อใด ถ้ารวมเวลาราชการทหารและทวิคูณด้วย (ถ้านับ) เวลาขอลาออกจากราชการจะได้บำนาญเท่าใดเมื่อเงินเดือน ๓,๒๐๐ บาท

ตอบ ขณะนี้เกิน ๒๕ ปีแล้ว (เวลาครบ ๒๕ ปี จะได้บำนาญ ๖๐๐ บาท)

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๒๕๓/๒๕๐๕

มีข้าราชการตำรวจท่านหนึ่ง ยศ ร.ต.อ. ร.ต.อ. ท่านนี้มีภรรยา ๒ คน สัมมุติว่าชื่อ นาง ก. และนาง ข. นาง ก. จะเป็นภรรยาถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ทราบ แต่ได้สมรสกันมานานแล้ว ส่วน ข. ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นาง ก. มีบุตร ๓ คน แต่บรรลุนิติภาวะหมดแล้ว ส่วนนาง ข. มีบุตร ๓ คน ยังไม่บรรลุนิติภาวะและกำลังเรียนอยู่ ต่อมา ร.ต.อ. ท่านนี้ถึงแก่กรรม (ถ้าบอกไปว่าเป็นข้าราชการบำนาญ) อยากทราบว่า

๑. ถาม บุตรของนาง ข. เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของ ร.ต.อ. นั้นหรือไม่ เพราะขณะที่ ร.ต.อ. นั้นยังมีชีวิตอยู่ได้นำใบเสร็จรับเงินค่าเล่าเรียนไปเบิกเงินค่าช่วยเหลือค่าเล่าเรียนบุตรอยู่เป็นประจำ

ตอบ บุตรของ ข. ถ้าบิดาจดทะเบียนรับรองว่าเป็นบุตร ก็ชอบด้วยกฎหมาย

๒. ถาม บุตรที่เกิดจากภรรยาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายถ้าบิดาไม่รับว่าเป็นบุตร จะขอเบิกค่าเล่าเรียนบุตรได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้

๓. ถาม บุตรของนาง ข. จะมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งเงินบำนาญตกทอดหรือไม่ เพราะเหตุใดถ้าได้ จะได้กี่ส่วน

ตอบ ถ้าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ก็จะได้ส่วนแบ่งเงินบำนาญตกทอด ๒ ส่วน

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๖๗๒/๒๕๐๕

๑. ถาม ข้าราชการครูหนึ่งเริ่มเข้าเป็นครูประจำบาลตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ได้รับยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญและสามัญในปีงบประมาณถัดไปแล้ว

มีเวลาราชการตั้งแต่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ ถึง ๓๓ มีนาคม ๒๕๐๘

เวลาราชการปกติ ๓๗ ปี ๓๐ เดือน ๒๗ วัน

เวลาที่คุณระยะใช้กฎอัยการศึก ๗ ปี ๕ เดือน ๒ วัน

รวมเวลาราชการ ๒๕ ปี ๒ เดือน ๒๙ วัน

ขอทราบว่าจะลาออกจากราชการด้วยเหตุรับราชการนานได้หรือไม่ และเวลาราชการตอนต้นที่ติดกันนั้นจะมีผลอะไรบ้างหรือไม่

ตอบ ลาออกรับราชการนานได้ เพราะมาตรา ๑๔ บัญญัติว่าผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้วได้ลาออกรับบำนาญเหตุรับราชการนานได้

ส่วนเวลาตอนเป็นครูประจำบาลก่อน โปรดถามไปกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ถาม มีข้าราชการครูโอนไปเป็นพนักงานเทศบาลเมื่อ ๓ เมษายน ๒๕๐๖ สองคน ก่อนโอนไปเทศบาลได้รับยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทสามัญเมื่อ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๓ มีเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ รวมทั้งวันที่คุณระยะกฎอัยการศึกด้วยแล้วเกินกว่า ๒๕ ปี เขาได้รับบำนาญเมื่อคำนวณแล้วปรากฏว่ากรมบัญชีกลางคำนวณให้โดยใช้เงินเดือนในเดือนสุดท้ายคุณด้วยอายุราชการ หารด้วย ๕๕ เจ้าตัวข้องใจว่าควรจะใช้ ๕๐ หาร กำลังจะยื่นคำร้องทักท้วง

อยากจะขอทราบว่าการคำนวณบำนาญดังกล่าวนี้ มีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ เรื่องนี้เป็นปัญหาอยู่ และยังไม่ถึงที่สุด

๓. ถาม การปลดเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนสามัญ, ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ และลูกจ้างประจำต่างกันอย่างไร

ตอบ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นมา มีหลักเกณฑ์เหมือนกันหมด คือ ออกเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ □

ตอบสมาชิก

เรียน บรรณาธิการวารสารข้าราชการ

ผมเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยคนหนึ่งในสังคมข้าราชการไทย ได้อาศัยวารสารข้าราชการ
 นานและศึกษาหาความกว้างไกลและความหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงในวงราชการ จนมีมานะและ
 ศรัทธาตั้งมั่นอยู่เสมอว่า เมื่อกระโดดมาสู่อาชีพราชการแล้วก็จะเพียรพยายามเอาดีให้ได้

การสอบแข่งขันเพื่อเลื่อนขั้นเป็นทางลัดทางเดียวที่จะทำให้วิถีชีวิตข้าราชการมีความ
 หมาย พบความสำเร็จดังใจหวังได้ ผมเพียรอายุราชการครบ ๕ ปี เมื่อสิ้นปี ๒๕๐๘ นี้เอง ความ
 ตั้งใจที่มีมาแต่เดิมทำให้อยู่กับตำรับตำราอยู่เสมอ เพื่อแสวงหาเส้นทางแห่งชีวิตดังกล่าว คราวใด
 ที่การส่งลงข่าวการเปิดรับสมัครแข่งขันขั้นตรี ทำให้ใจตื้นเต้นเส้นกระดูกอยากลงสนาม แต่พอ
 อายุราชการครบ ๕ ปีตามกำหนดก็เกิดปัญหาขึ้น เพราะเมื่อเห็นข่าวประกาศสอบแข่งขันต่างกรม
 ต่างกระทรวง ก็ไม่รู้จะไปติดต่อขอกำหนดแน่นอนได้อย่างไร เนื่องจากผมอยู่ต่างจังหวัดห่างไกล
 พระนคร จึงใคร่ขอเรียนว่าทางวารสารข้าราชการจะช่วยเป็นสื่อกลางติดต่อให้แก่สมาชิกที่สนใจ
 และตั้งใจจะออกสนามสอบกรมกองที่รับสมัครได้หรือไม่ โดยให้สมาชิกที่ทราบข่าวการประกาศ
 รับสมัครติดต่อผ่านมาทางวารสาร ขอใบสมัครอะไรต่าง ๆ มาแล้วส่งสมัครเอง

อย่างที่เป็นอย่างทุกวันนี้รู้แต่ข่าวว่า “อีกไม่ช้า” หรือ “เร็ว ๆ นี้” กรมนี้ กรมนี้ จะ
 ประกาศรับสมัครสอบแข่งขันขั้นตรี ข้าราชการที่อยู่ส่วนกลางนั้นแหละจึงจะคอยไปดูกำหนดการ
 รับสมัครแน่นอนได้ ส่วนข้าราชการผู้น้อยต่างจังหวัดก็ได้แต่น้ำลายไหลเท่านั้นเอง ส่วนสังกัด
 ข้าราชการนั้นอยู่ไม่มีปัญหา เพราะประกาศรับสมัครย่อมเวียนไปทั่วทุกจังหวัด แต่ถ้ามีวโรกาส
 ของตนรับสมัคร ๒ ปีครั้ง ก็น่าเสียดายเวลาที่ผ่านไป ๒ ปี ให้อายุและสังขารร่วงโรยไปเปล่า
 จะทั้งตำราก็กลัวล้ม จะอ่านก็ยังไม่จำเป็นนัก เพราะอีก ๒ ปี ๆ หนึ่งจนกว่าจะสอบได้เช่นนั้นแหละ

จึงเรียนมาขอท่านโปรดกรุณาตอบแนะนำชี้แจงด้วย จะตอบในวารสารข้าราชการ
 หรือส่วนตัว ก็ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ
 สมาชิกเลขที่ ๔๔/๒๕๐๘
 เชียงใหม่

ตอบสมาชิกเลขที่ ๕๕

ข่าวการสอบแข่งขันที่ทางเราได้ประกาศนั้น ได้มาจากส่วนราชการที่จัดสอบได้ขอ
กำหนดวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งมายังสำนักงาน ก.พ. และบางครั้งได้จากเจ้าหน้าที่ของส่วน
ราชการบางแห่งได้หารือกับเจ้าหน้าที่ ก.พ. เป็นการภายในก่อน

เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดวิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่งแล้ว ส่วนราชการนั้นก็ทำการประกาศ
รับสมัครและส่งสำเนาประกาศมาให้ ๓ ชุด เพื่อติดไว้ที่สำนักงาน ก.พ. ๑ ฉบับ อีก ๑ ฉบับ
เก็บไว้กับต้นเรื่อง การที่จะทราบล่วงหน้าว่าส่วนราชการไหนจะสอบ และ เบ็ด-บีด รับสมัคร
เมื่อใดนั้น เป็นการยาก เพราะไม่มีระเบียบวางไว้ คงมีไว้ว่าให้ส่งสำเนาประกาศรับสมัครมายัง
ก.พ. ๓ ชุด เพื่อปฏิบัติการตามนัยดังกล่าว ทั้งนี้ ภายใน ๗ วัน ก่อนวันปิดรับสมัคร จะลงทาง
วารสารก็ได้เพราะไม่ตรงกับวันที่วารสารออกทุกต้นเดือน คงลงแต่ว่า “จะสอบในไม่ช้า”
ซึ่งผู้สนใจย่อมสลับดับรับฟังได้ ทั้งนี้ นอกจากทางกรมประชาสัมพันธ์จะประกาศให้ทราบแล้ว
ส่วนราชการที่จัดสอบยังส่งให้กรมประชาสัมพันธ์ประกาศอีกทางหนึ่งด้วย

ฉะนั้น การที่จะให้สมาชิกทราบข่าวการรับสมัคร ติดต่อกันมาทางวารสาร ขอใบสมัคร
อะไรต่าง ๆ ตามความประสงค์ที่ขอร้องมานั้น จึงกระทำใดยากมาก เราจึงใคร่ขอร้องให้ส่วน
ราชการต่าง ๆ หารือประกาศให้แพร่หลายยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เช่น นอกจากจะประกาศให้ทราบ
ทั่วกันเฉพาะส่วนราชการที่จัดสอบแล้ว อาจจะแจ้งให้ส่วนราชการอื่นทราบโดยทำเป็น น.ว. หรือ
อะไรทำนองนั้น แต่อาจคิดขัดกับงบประมาณ เราหวังว่าทางการคงจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขใน
เรื่องต่อไป

บ.ก.

“.....เราพึงสำเหนียกว่าในโลกนี้ไม่มีสิ่งใดใหม่ ของใหม่นั้นนาน ๆ เข้าก็
กลายเป็นของเก่า ซึ่งต่อมาก็ถูกเหยียดหยามจนต้องคิดหลักใหม่ขึ้นแทนที่ และหลัก
ใหม่เหล่านั้นเอง ในที่สุดก็เวียนเป็นของเก่าอีก.....”

จากเรื่อง “อุตตรกรรม”

พระวาสนิพนธ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เฉลยสอบเชาวน์และความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๐๕

๑. พระพุทธรูปปางประดิษฐานรอยพระบาท สมัยเชียงแสน
๒. คำว่า "ตัดหน้าฉาน" หมายถึงการเดินทางผ่านหน้าพระที่นั่งจากซ้ายไปขวา หรือขวาไปซ้าย ตรงๆ ถือเป็นความผิดต้องมีโทษ ต้องให้ศาลานหรือเดินเฉียงกลับไป ซึ่งการศาลานหรือเดินแบบนี้เรียกว่า "ผ่านขอบ"
๓. (ก) เมโสโปเตเมีย = อีรัก (ข) เซนต์ปีเตอส์เบิร์ก = เลนินกราด
(ค) Van Diemen's Land = เกาะทัสเมเนีย
๔. คุณด้วย ๘ และบวกด้วย ๘
๕. อ้างเพื่อนที่เพิ่งกลับจากเยี่ยม และตามธรรมดาคนที่วิ่งหนียอมเหนื่อยหอบ เป็นข้อพิสูจน์ที่แสดงให้เห็นว่าจริงเพื่อยืนยันว่าขโมยเอาของร้ายมาใส่มือเพราะจวนตัว

ผลการตัดสิน มีผู้ตอบข้อสมควรได้รับรางวัล ๔ ราย คือ คุณทวี ศิรินันต์ สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ คุณสมเกียรติ พวงเพิกคึก ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในทำเนียบรัฐบาล คุณชลอ ทรงประกอบ นนทบุรี และคุณมณี หิณชิระนันท์ การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเราจะจัดส่งรางวัลให้รายละเอียด ๓๕ บาทต่อไป ส่วนมือเก่าที่ตอบถูกบ่อย คือ คุณวีรพล จันทร์เดช คุณณรงค์ พาหุรัตน์ และคุณประยูร คลังบุญครอง คราวนี้พลาดไปเล็กน้อยครับ

ลอบเขวฬ // ความรู้รอบตัว

๑. ข้างบนนี้เป็นภาพเกี่ยวกับชาดกเรื่องอะไร และใครเป็นผู้วาด
๒. เรือ May Flower มีชื่อเสียงอย่างไรในประวัติศาสตร์
๓. ภาพชินวชิ์แลนดับทหนึ่งความว่า “อย่าเป็นคนฆ่ามอดัน แต่คออหอยลัก” หมายถึงอะไร
ใกล้เคียงกับภาพชินวชิ์ไทยว่าอย่างไร
๔. พระราชบัญญัติประณคักษานบับแรกตราขึ้นเมื่อใด และใช้บังคับในมณฑลใดเป็นแห่งแรก
๕. นายดำเป็นคนชอบหาเรื่องกับเพื่อนบ้านเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกลียดนายแดงมาก วันหนึ่ง
ได้โอกาสนายดำก็ทำตัวพาล ชื่นวว่านายแดงต่างๆ นานา แต่นายแดงไม่โกรธ กลับพูด
ตอบไปอย่างสุภาพ คำตอบของนายแดงทำให้นายดำอายไปเลย ท่านทราบไหมว่า นายแดง
ตอบไปอย่างไร

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๘
สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท
(โปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ให้ชัดเจนด้วย)